

Kari Arontie

Birger Ylisaukko-oja

Birger Ylisaukko-oja

Sanna Alalauri

Birger Ylisaukko-oja

”Maalla, mutta kaupungissa.”

RAPORTTI JÄÄLIN ALUEEN ASUKKAIDEN HYVINVOINTIKARTOITUKSESTA SYKSY 2018

Airi Martikainen

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Pohjois-Pohjanmaan piiri

Sisällysluettelo

Tiivistelmä.....	5
Johdanto	7
Jäälin palvelukeskittymän työryhmä	7
Kartoituksen toteuttaminen	8
Jääli elinympäristönä ja asuinyhteisönä	10
Taustatietoa Jäälistä	10
Jäälin ominaispiirteistä tilastojen valossa.....	10
Jääلیلäisten näkemyksiä Jäälistä asuinalueena ja elinympäristöstä	11
Jääliin muuttamiseen vaikuttaneita syitä	11
Jääli vetovoimaisena ja viihtyisänä asuinalueena.....	12
Jäälin vetovoimaisuutta asuinalueena ja viihtyisänä elinympäristönä vähentäviä tekijöitä	13
Arjen hyvinvointi.....	15
Arjessa kannattelevia, hyvinvointia ja iloa tuottavia asioita	15
Alle kouluikäisten lasten perheiden arkea kannattelevia asioita	15
Kouluikäisten lasten perheiden arkea kannattelevia asioita	16
Yli 18v. kotona asuvien lasten perheiden arkea kannattelevia asioita.....	17
Työikäisten arkea kannattelevia asioita.....	17
Varttuneemman väen arkea kannattelevia asioita.....	18
Arjen hyvinvointia haastavia asioita	18
Alle kouluikäisten lasten perheiden arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita	18
Alakouluikäisten lasten perheiden arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita	19
Yläkouluikäisten lasten perheiden arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita	20
Yli 18v. kotona asuvien lasten perheiden arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita	21
Työikäisten arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita	22
Varttuneen väen arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita.....	22
Lasten ja nuorten arjessa sekä kasvuympäristöissä iloa ja hyvinvointia tuottavia.....	23
asioita	23
Alle kouluikäisten lasten arjessa ja kasvuympäristöissä iloa ja hyvinvointia tuottavia asioita.....	25
Alakouluikäisten lasten arjessa ja kasvuympäristöissä iloa ja hyvinvointia tuottavia asioita	26
Yläkouluikäisten nuorten arjessa ja kasvuympäristöissä iloa ja hyvinvointia tuottavia asioita	26
Yli 18v. kotona asuvien nuorten arjessa ja kasvuympäristöissä iloa ja hyvinvointia tuottavia asioita.....	27
Lasten ja nuorten arjessa sekä kasvuympäristöissä huolta aiheuttavia asioita	27
Jääلیلäisten kokemuksia arjen tuesta, avusta ja palveluista.....	29
Vastaajien kokemuksia arjen tuen ja avun tarpeisiin liittyen.....	29
Alle kouluikäisten lasten perheiden kokemuksia arjen tuesta ja avusta.....	29

Alakouluikäisten lasten perheiden kokemuksia arjen tuesta ja avusta.....	30
Yläkouluikäisten lasten perheiden kokemuksia arjen tuesta ja avusta	31
Yli 18. vuotiaiden kotona asuvien lasten perheiden kokemuksia arjen tuesta ja avusta.	32
Työikäisten kokemuksia arjen tuesta ja avusta.	33
Varttuneen väen kokemuksia arjen tuesta ja avusta.	34
Esteitä avun hakemiselle tai vastaanottamiselle.....	36
Vastaajien kokemuksia ja ajatuksia alueen palveluista	37
Muut Jäälin alueen palveluihin liittyvät kehittämistarpeet ja -ideat.....	49
Yhteisöllinen toiminta.....	51
Julkisten tilojen käyttöön liittyvät kehittämistarpeet ja -ideat	51
Jääliläisten odotuksia Jäälin monitoimitalolle	52
Odotuksia Jäälin monitoimitalon olohuonetoiminnalle	55
Yhteisölliseen toimintaan osallistuminen.....	58
Vuorovaikutus kuntalaisten ja viranomaisten välillä	58
Jäälivisio 2026	59
Liitteet.....	61
Liite 1. Jäälivisio 2026 -mitä Jääli on vuonna 2026	61

Tiivistelmä

Jäälin asukkaiden kokemustiedonkartoituksessa koottiin Jääli-Välilikylä alueen asukkaiden (ml. lapsiperheet, työkäiset ja varttunut väki) kokemuksia Jäälistä elinympäristönä ja asuinyhteisönä, arjen hyvinvoinnista, arjen tuesta, avusta ja palveluista sekä yhteisöllisestä toiminnasta. Kartoitus toteutettiin sähköisenä Webropol-kyselynä 25.9-16.10.2018 välisenä aikana yhteistyössä Jäälin palvelukeskittymän, alueen yhteistoimintaryhmän sekä MLL:n Pohjois-Pohjanmaan piirin kanssa. Lisäksi varttuneemmalla väellä oli mahdollisuus vastata paperiseen kyselylomakkeeseen.

Kartoitukseen vastasi yhteensä 205 lapsiperhettä, 26 lapsetonta työkäistä sekä 45 ikäihmistä (yht. 276 vastaajaa) eli n. 15% alueen talouksista. Aineiston analyysissa hyödynnettiin monivalintakysymysten osalta Webropol-analyysityökaluja. Avointen vastausten analysointi toteutettiin laadullisin menetelmin, luokittelemalla aineisto kysymyskohtaisesti vastauksista nousevien teemojen mukaisesti.

Kartoituksessa selvitettiin jääلیلäisten ajatuksia ja kokemuksia Jäälistä elinympäristönä ja asuinyhteisönä. Vastaajista 67% kokee, että alueelle muuttamiseen vaikuttanut keskeisin tekijä on asuinalueen luontoympäristö, rauhallisuus ja sijainti. Muista muuttopäätökseen vaikuttaneista tekijöistä vastaajat nostavat esille alueen palvelutarjonnan (12%), asuinalueen tuttuuden ja sosiaaliset verkostot (7%) sekä alueen ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet (5%). Kartoitukseen vastanneiden mukaan Jäälin vetovoimaisuutta asuinalueena ja viihtyisänä elinympäristönä lisää erityisesti alueen luontoympäristö, rauhallisuus sekä hyvä sijainti lähellä Oulua (31% vastaajista), liikunta-, ulkoilu- ja harrastusmahdollisuudet (30%), arjen sujuvuutta tukevat lähipalvelut (21%), toimivat kulkuyhteydet (11%) sekä asuinalueen yhteisöllisyys ja sosiaaliset verkostot (7%). Vastaajien mukaan asuinalueen vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä vähentäviä tekijöitä ovat puolestaan puutteet palveluiden tarjonnassa ja mielekkään tekemisen mahdollisuuksissa (36% vastauksista), asuinalueen turvattu- muutta ja levottomuutta lisäävät tekijät (24%), asuinalueen epäsiisteys (21%) sekä kulku- ja liikenneyhteyksiin liittyvät haasteet (15%).

Kartoituksen toisessa teemassa Arjen hyvinvointi selvitettiin jääلیلäisten näkemyksiä ja kokemuksia arjen sujuvuuteen ja hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä. Nämä tekijät jakautuivat vastauksissa kuuteen teemaan: perheen hyvinvoiva, toimiva ja rutiininomainen arki, arjen sujuvuutta ja hyvinvointia tukevat lähipalvelut, arjessa kannattelevat tukiverkostot ja vertaistuki, lähiharrastus-, liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet, asuinalueen viihtyisyys, luonnonläheisyys ja rauhallisuus sekä toimivat liikenne- ja kulkuyhteydet. Arkea haastavina asioina vastauksista nousee esille seuraavat teemat: muutokset ja puutteet lähipalveluiden ja harrastusmahdollisuuksien tarjonnassa, työn, vapaa-ajan ja perheen arjen yhteensovittamisen haasteet, liikennejärjestelyihin ja joukkoliikenteeseen liittyvät puutteet, muutokset perheen arjen rutiineissa ja tukiverkoston puute, asuinalueen turvattomuutta ja epäviihtyisyyttä lisäävät tekijät sekä omaan terveyteen, toimintakykyyn ja mielenhyvinvointiin liittyvät asiat.

Lisäksi kartoituksessa haluttiin selvittää tarkemmin lasten ja nuorten arjessa ja kasvuympäristöissä hyvinvointia ja iloa tuottavia asioita sekä huolta aiheuttavia asioita. Vastaajien mukaan alle kouluikäisten ja alakouluikäisten lasten arjessa iloa ja hyvinvointia tuottaa liikunta-, harrastus- ja vapaa-aikatoiminnan monipuoliset mahdollisuudet (28% /25%). Yläkouluikäisten nuorten osalta tärkeimpänä arkeen hyvinvointia ja iloa tuottavana asiana nostetaan esille toimivat ja laadukkaat peruspalvelut (20%). Lapsen ja nuoren arjessa huolta aiheuttavista asioista merkittävimäksi asiaksi nousee alle kouluikäisten ja kouluikäisten lasten ja nuorten osalta mielekkään tekemisen puute (alle kouluikäiset 66%, alakouluikäiset 64%, yläkouluikäiset 53%) ja yli 18 vuotiaiden nuorten osalta kiusaamisen kokemukset (60%).

Kartoituksen kolmas teema käsitteli jääلیلäisten kokemuksia arjen tuen ja avun tarpeista, näihin tarpeisiin vastaamisesta sekä alueen palveluista. Lapsiperheiden vastauksissa apua ja tukea toivotaan ensisijaisesti

lapsen ja nuorten sekä koko perheen arjen sujuvuuteen ja hyvinvointiin. Lisäksi lapsiperheet toivovat tukea, apua ja ohjausta perheen arjen kriisitilanteissa ja haasteissa sekä apua vertaistuen ja sosiaalisen verkostoitumisen mahdollisuuksiin. Konkreettisine avun ja tuen muotoina mainitaan tilapäinen lastenhoito- ja kodinhoitoapu (alle kouluikäiset 17%, alakouluikäiset 17%, yläkouluikäiset 31%), kerho- ja vapaa-aikatoiminnan monipuolisten mahdollisuuksien tarjoaminen (alle kouluikäiset 37%) sekä lasten kaverisuhteiden tukeminen ja kiusaamistilanteiden ratkominen (alakouluikäiset 56%, yläkouluikäiset 53%, yli 18 v. 97%).

Työikäisten vastauksissa nostetaan esille arjen haasteisiin ja kriiseihin vastaavan henkilökohtaisen tuen, avun ja ohjauksen tarpeet (54%) sekä riittävien ja monipuolisten lähipalveluiden tarpeet (31%). Varttuneemman väen vastauksissa nousee esille haasteet terveystalouteen pääsemisessä ja niiden toimivuudessa (53%) sekä teiden kunnossapitoon ja julkisen liikenteen kehittämiseen liittyvät tarpeet (13%). Suuri osa varttuneemmasta väestöstä kokee, ettei heillä ole tarvetta palveluille (17%) tai että palvelut ovat jo nykyisellään toimivia (17%). Vastauksissa konkreettista apua ja tukea toivotaan terveydenhuollon palveluilta sekä arjen askareisiin (30%). Alueen palveluiden osalta vastaajat nostavat esille eniten kehittämistarpeita ja -ideoita liikunta-, kulttuuri- ja kirjasto-, terveys- sekä nuorisopalveluita koskien. Lisäksi vastaajat toivovat, että asuinalueen veto-voimaisuutta ja viihtyisyyttä lisättäisiin alueen kaupallisia palveluita kehittämällä mm. ostoskeskuksen aluetta uudistamalla sekä asuinalueen kaavoitukseen liittyviä asioita ja joukkoliikennettä- ja kulkuyhteyksiä kehittämällä.

Kartoituksen viimeinen teema käsitteli yhteisöllistä toimintaa. Kartoituksessa kysyttiin jääliläisiltä ideoita julkisten tilojen käyttöön liittyen sekä erityisesti ideoita syksyllä 2019 valmistuvan Jäälän monitoimitalon toimintaa koskien. Vastaajista enemmistö toivoo tilojen käytön tehostamista mm. mahdollistamalla tilojen käyttöä matalalla kynnyksellä asukkaiden ja yhdistysten toimintaan. Toiseksi tärkeimpänä tiloihin liittyvänä kehittämiskohteena nostetaan esille kirjasto-nuorisotilan sekä näiden palveluiden toimintojen kehittäminen. Monitoimitalon toivotaan tarjoavan monipuolisia toimintamahdollisuuksia kaikenikäisille jääliläisille. Alle kouluikäisten ja kouluikäisten lasten perheiden vastauksissa (n. 40%) monitoimitalon toivotaan tarjoavan harrastus- ja vapaa-aikatoiminnan monipuolisia mahdollisuuksia sekä mahdollistavan kuntalaisten kohtaamispaikkatoiminnan toteuttamisen (n. 30% vastauksista). Kohtaamispaikkatoiminnan mahdollistaminen nousee tärkeimmäksi toimintaodotukseksi yli 18 vuotiaiden perheiden vastauksissa (45%). Työikäisten vastauksissa korostuu monipuolisten toimintamahdollisuuksien tarjoaminen (37%) sekä toimintamahdollisuuksien helppo saavutettavuus (21%) mm. tilojen käyttöä mahdollistamalla (17%) sekä selkeät pelisäännöt talon toiminnalle tarjoamalla (17%). Varttuneemman väen vastauksissa korostuu myös monipuolisten toimintamahdollisuuksien tarjoamis- (61%) sekä kirjaston toimitilojen kehittämistoiveet (25%).

Monitoimitalon yhteyteen on varattu toimitilat olohuonetoiminnalle ja kartoituksessa kysyttiin jääliläisten ideoita tämän toiminnan toteuttamiseksi. Eniten olohuonetoiminnalta toivotaan monipuolista matalan kynnyksen ohjattua toimintaa (29%) sekä erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia (35%). Lisäksi vastaajat toivovat olohuoneen tarjoavan jääliläisille mahdollisuuden kohtaamispaikkatoiminnan toteuttamiseen sekä toimintaan osallistumiseen (24% kaikista vastauksista).

Kartoitukseen vastanneiden mukaan jääliläiset ovat innokkaita osallistumaan asuinalueensa kehittämiseen sekä yhteisölliseen toimintaan. Kaikista vastaajaryhmistä n. puolet ilmoittaa olevansa valmis osallistumaan erilaisiin talkoisiin.

Raporttiin koottua aineistoa tullaan hyödyntämään alueen yhteisöllisen toiminnan sekä Jäälän palvelukeskittymän palveluiden toteuttamisessa sekä edelleen kehittämisessä.

Johdanto

Jäälin palvelukeskittymän työryhmä toteutti 25.9-16.10.2018 välisenä aikana Jäälin alueen asukkaille hyvinvointitiedon kartoituksen, yhteistyössä alueen yhteistoimintaryhmän sekä MLL:n Pohjois-Pohjanmaan piirin kanssa. Kartoituksen tarkoituksena oli selvittää alueen asukkaiden (ml. lapsiperheet, lapsettomat työikäiset ja varttunut väki) kokemuksia, näkemyksiä sekä ajatuksia arjen hyvinvointiin liittyvistä asioista, alueen palveluista ja toimintamahdollisuuksista sekä Jäälästä asuinalueena sekä yhteisöllisyyden ja osallisuuden areenana.

Kartoitus tuotti monipuolisesti tietoa alueen asukkaiden arjen sujuvuuteen sekä hyvinvointiin vaikuttavista asioista heidän itsensä kertomana. Tätä tietoa on hyödynnetty ja tullaan hyödyntämään mm. Jäälin palvelukeskittymän palveluiden ja matalan kynnyksen toimintojen kehittämisessä sekä alueen asukkaiden osallisuuden ja yhteisölliseen toimintaan osallistumisen mahdollisuuksien vahvistamisessa.

Jäälin palvelukeskittymän työryhmä

Juha-Matti Pyykkönen, Välikylän päiväkodin johtaja, palvelukeskittymän työryhmän puheenjohtaja

Jäälin palvelukeskittymän työryhmän muodostavat alueen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen esimiehet, nuorisopalvelujen harrasteohjaaja sekä kirjastovirkailija. Työryhmä täydentyy tilannekohtaisesti myös alueen hyvinvointipalvelujen työntekijöillä sekä esimiehillä.

Jäälin asukasedustus on työryhmässämme erinomainen. Asuinyhteisön puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat hyvin keskeisiä toimijoita Jäälin palvelukeskittymätyössä.

Tavoitteemme on uudistaa työtämme ja toimintaamme siten, että siirrymme yksintekemisestä yhdessä tekemiseen. Alueen asukkaiden laajasti ymmärretty hyvinvointi on keskeisin yhteisen työn tavoite, mutta joita kukin toimija edistää myös omissa perustyössään ja omissa toimissaan. Julkisen toimijan kannalta tämä merkitsee sitä, että tunnemme rinnallamme olevat muut toimijat sekä ennen kaikkea haluamme aidosti ymmärtää alueen asukkaiden arkea. Tämä edellyttää meiltä myös kykyä ja halua sekä pyytää että vastaanottaa asiakaspalautetta.

Julkisten tilojen laajempi hyödyntäminen alueen asukkaiden hyväksi, myös omatoimiseen käyttöön, on Jäälin palvelukeskittymätyön keskiössä. Uskomme Jäälissä asukkaiden olevan hyvin kiinnostuneita yhteisistä asioista sekä kokevan yhteisöllisyyttä.

Palvelukeskittymän edustajina toivommekin jääliläisiltä aktiivista osallisuutta asukasilloihin, jotka tarjoavat alueen asukkaille ja alueen muille toimijoille pysyvän kohtaamisen ja vuoropuhelun areenan, jonka kautta voimme jatkossakin vahvistaa yhdessä tekemisen ja yhteisöllisyyden toimintakulttuuria. Lisätietoa asukasilloista: juha-matti.pyykkonen@ouka.fi, palvelukeskittymän edustaja sekä birger.ylisaukko@pp.inet.fi, asuinyhteisön puheenjohtaja

Kartoituksen toteuttaminen

Kartoituksen valmistelutyö toteutettiin osana Jäälin palvelukeskittymän monialaisen työryhmän työskentelyä. Kartoitukseen nostettavat teemat valittiin yhdessä niin, että kartoituksesta saatava tieto täydentäisi eri palveluiden kautta kerättävää tilastotietoa sekä kokemuksellista hyvinvointitietoa (esim. varhaiskasvatuksen asiakastytyväiskysely, perusopetuksen kokemuksellisen hyvinvointitiedon kartoitukset) ja lisäksi osaltaan alueella työskentelevien ammattilaisten sekä jääliläisten ymmärrystä alueen asukkaiden arjen hyvinvoinnista sekä sitä tukevista ja haastavista asioista. Kartoituksen teemoiksi valittiin:

- Jääli elinympäristönä ja asuinyhteisönä
- Arjen hyvinvointi
- Arjen tuki, apu ja palvelut
- Yhteisöllinen toiminta

Kartoitus toteutettiin 25.9-16.10.2018 välisenä aikana Webropol-kyselynä. Lisäksi varttuneemman väen oli mahdollista vastata kartoitukseen paperilomakkeella, joita oli saatavissa Jäälin kirjastossa sekä lähikaupan aulassa. Kartoitus toteutettiin samalla lomakkeella lapsiperheille ja lapsettomille työikäisille, jossa kysymykset olivat samat lukuun ottamatta lasten hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä. Varttuneemmalle väelle kartoitus toteutettiin erillisellä lomakkeella, jossa osa kysymyksistä oli suunnattu enemmän heidän arjestaan kokemustietoa tuottavaksi. Kartoituksen kysymyksistä pääosa oli avoimia kysymyksiä, joihin vastaajat vastasivat omin sanoin. Vastaajien oli mahdollista myös täydentää useimpien monivalintakysymysten vastauksia avoimiin tekstikenttiin.

Kartoituksesta tiedotettiin etukäteen alueen asukasilloissa sekä keväällä että syksyllä 2018, Jäälin puskaradio Facebook-ryhmässä, Rantapohja-lehdessä, alueen palveluiden kautta (mm. koulujen Wilma-viestit ja tiedotteet, varhaiskasvatuksen asiakastiedotteet ja linkit kartoitukseen toimipisteiden kotisivuilla), eläkeläisjärjestöjen kokouksissa sekä lähikaupan seinällä olleella isolla mainosjulisteella.

Kartoituksen vastanneet ja tulosten analysointi

Kartoitukseen vastasi yhteensä 205 lapsiperhettä, 26 lapsetonta työikäistä sekä 45 ikäihmistä (yht. 276 vastaajaa) Jääli-Välilikylä- alueelta. Vastaajamäärä kattoi n. 15% alueen talouksista.

Tulosten analysoinnissa hyödynnettiin erityisesti monivalintakysymysten osalta Webropol-raportointityökaluja. Avointen kysymysten vastaukset pilkottiin kysymyskohtaisesti vastaajien esiin nostamiin teemoihin ja yhdestä vastauksesta saattoikin löytyä eri teemoihin liittyviä useita aineistoviittauksia¹. Näin ollen teema-kohtaisten aineistoviittausten lukumäärä on raportissa suurempi, kuin varsinaisten vastaajien lukumäärä.

¹ Esimerkki aineistolähtöisestä teemoittamisesta. Aineistolainaus: *”Bussiyhteyksien parantaminen ja lisääminen Oulun ja Kiimingin suuntaan niin, että työssäkäyvätkin niitä voivat hyödyntää, esim. lisää aikaisia aamuaikoja ym. Koiranomistajien huomioiminen lisäämällä roskiksia koirankakkapusseja varten, jotta tienvierukset eivät ole täynnä koiran kakkaa. Kauppoja lisää esim. Prisma, Sale ja Lidl. Jäälin keskustaa tulisi kehittää turvallisemmaksi, koska se on tällä hetkellä hieman levoton.”* Vastaajan kommentit jaettiin analysointivaiheessa sisällöllisesti: julkisiin liikenneyhteyksiin, asuinalueen siisteyteen, kaupallisten palveluiden lisäämiseen ja monipuolistamiseen sekä asuinalueen turvallisuuteen liittyviin aineistoviittauksiin. Vastaavalla tavalla käytiin läpi jokainen samaa kysymystä koskeva vastaus, kunnes kaikki vastaukset olivat jaoteltu samantapaisiin sisältöihin viittaaviin teemoihin. Tämän jälkeen teemat nimettiin aineistosta nousseiden otsikoiden mukaisesti esim. liikenne- ja julkisliikenneyhteyksien kehittäminen, kaupallisten palveluiden monipuolistaminen ja kehittäminen sekä asuinalueen viihtyisyttä ja turvallisuutta lisäävistä palveluista huolehtiminen. Mikäli vastauksen aineistoviittaus ei kuulunut minäkään esiin nousseen teeman alle, tämä aineistoviittaus kirjattiin teeman Muut vastaukset / kommentit alle. Näin yhden vastaajan vastaus saattoi jakautua useampaan teema-kohtaiseen aineistoviittaukseen ja tämä selittää raportissa sen, että vastaajien / vastausten lukumäärä on eri kuin aineistoviittausten lukumäärä.

Aineisto koottiin ikäkausittain seuraavasti:

- Alle kouluikäisten lasten perheet (0-6v)
- Alakouluikäisten lasten perheet (7-12v.)
- Yläkouluikäisten lasten perheet (13-17v.)
- Yli 18v. kotona asuvien lasten perheet
- Lapsettomat työkäiset (raportissa työkäiset) sekä
- Varttunut väki (yli 65v.)

Tähän raporttiin on koottu tiivis yhteenveto vastaajien tuottamasta kokemuksellisesta hyvinvointitiedosta kartoituksen teemojen mukaisesti. Raporttiin on nostettu suoria lainauksia vastaajien vastauksista ja nämä lainaukset on kirjattu tekstin sisään *kursiivilla* tai tekstikohtien alle koottuina suorina aineistolainauksina. Tämän raportin lisäksi aineistosta on koottu yksityiskohtaisempi raportti, joka on välitetty Jäälän palvelukeskitymän työryhmän käyttöön.

Jääli elinympäristönä ja asuinyhteisönä

Taustatietoa Jäelistä

Birger Ylisaukko-oja, asuinyhteisön puheenjohtaja

Jäälin näkyvimpiä ominaispiirteitä ovat Jäälinjärvi sekä sen länsipuolella oleva Laivakankaan harju, joka on osa laajempaa kaakko-luode -suuntaista harjuksoa. Metsäluonto on harjualueen ulkopuolella hyvin monipuolinen. Tiheän metsätie- ja polkuverkoston ansioista liikkuminen Jäälin ympäristössä on helppoa.

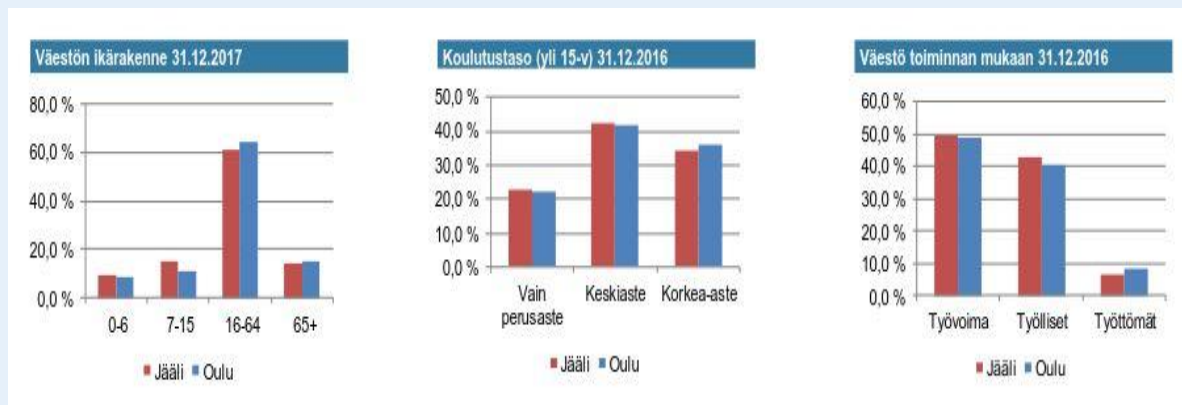
Jäälin historia ulottuu aina kivikaudelle saakka. Nykyisen Jäälin lähiympäristössä on jälkiä jopa 5000 vuoden takaisesta asutuksesta. Ensimmäiset maarekisterimerkinnot ovat 1600-luvun alusta (Tirin tila). Kansakoulu aloitti Kiimingin kuntaan kuuluneessa Jäälinkylässä 1917.

Jäälin voimakas kasvu nykyiseksi taajamaksi alkoi alueen kaavoituksen myötä 1970 luvulla. Nyt Jäälin ja Välikylän alueella on yli 5000 asukasta. Alueella asutaan väljästi pientaloissa. Koulut ja päiväkodit ovat kehittyneet tarpeen mukaan, ja Jääli tunnetaankin hyvänä lastenkasvu-ympäristönä. Toisaalta tämä heijastuu alueen ikärakenteeseen niin, että varttuneempaa väkeä alueella asuu keskimääräistä vähemmän. Tämä on otettu huomioon Jäälin keskuksen kaavoituksessa niin, että tarjolle tulisi varttuneelle väelle sopivia, helpommin asuttavia asuntoja

Jäälin ominaispiirteistä tilastojen valossa

Johanna Timonen, aluesuunnittelija, sivistys- ja kulttuuripalvelut

Jäälin suuralue muodostuu Jäälin ja Välikylän kaupunginosista. Alue on pientalovaltainen ja asutuskuntien keskikoko on suurempi kuin kaupungissa keskimäärin. Väestön tulotaso on kaupungin keskitasoa korkeampi. Alueen väestökehitys on kaupungin väestösuunnitteen mukaan tulevaisuudessa jonkin verran kasvavaa. Alla kootusti tilastotietoa Jääli-Välikylä alueen väestörakenteesta (31.12.2017), koulutustasosta (31.12.2016) sekä väestöstä toiminnan mukaan (31.12.2016) (Lähde: OULU ALUEITTAIN 2018, Tilastotietoa Oulun kaupungin suuralueista. Oulun kaupungin konsernin hallituksen raportti.)

Jääliläisten näkemyksiä Jäälisestä asuinalueena ja elinympäristöstä

Kartoituksen ensimmäisen teeman tarkoituksena oli selvittää jääliläisten ajatuksia ja kokemuksia Jäälisestä elinympäristönä ja asuinyhteisönä. Jääliläisiltä kysyttiin, miksi he olivat valinneet Jäälän asuinalueeseen sekä mitkä tekijät heidän mielestään lisäsivät ja / tai vähensivät Jäälän vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä.

Jääliin muuttamiseen vaikuttaneita syitä

Kartoituksessa selvitettiin tekijöitä, jotka olivat vaikuttaneet vastaajien päätökseen muuttaa asumaan Jääliin. Avoimista vastauksista nousi esille viisi valintapäätökseen vaikuttanutta teemaa:

- Asuinalueen luontoympäristö, rauhallisuus, turvallisuus ja sijainti
- Alueen palvelutarjonta
- Sosiaaliset verkostot ja tuttu asuinalue
- Asunto- ja tonttitarjonta
- Ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet

Taulukko 1. Koonti eri vastaajaryhmien esiin nostamista tekijöistä, jotka ovat vaikuttaneet heidän päätökseensä muuttaa Jääliin. (avoimet vastaukset yht. N=348, aineistoviittaukset yht. N=1019)

	Alle kouluikäisten perheet N=79, aineistoviittaukset N=224	Alakouluikäisten perheet N=116, aineistoviittaukset N=353	Yläkouluikäisten perheet N=71, aineistoviittaukset N=215	Yli 18v. perheet N=20, aineistoviittaukset N=60	Työikäiset N=24, aineistoviittaukset N=77	Varttunut väki N=38, aineistoviittaukset N= 86	Aineistoviittaukset yht.
Asuinalueen luontoympäristö, rauhallisuus, turvallisuus ja sijainti	153	232	154	52	43	49	683
Alueen palvelutarjonta	29	48	20	2	21	7	127
Sosiaaliset verkostot ja tuttu asuinalue	15	25	13	2	3	17	75
Asunto- ja tonttitarjonta	19	21	11	1	2	2	56
Muut vastaukset	5	13	12	1	4	11	46
Ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet	5	14	5	2	4	2	32

Selkeästi tärkeimmäksi muuttamispäätökseen vaikuttaneeksi tekijäksi nousi kaikissa vastaajaryhmissä (taulukko 1.) asuinalueen luontoympäristö, rauhallisuus, turvallisuus sekä hyvä sijainti lähellä Oulua (67% kaikista vastauksista). Jääli koetaan sopivan pienenä, yhteisöllisenä ja maaseutumaisena asuinyhteisönä, jonka kaavoituksessa on huomioitu väljyys sekä luontoalueiden säilyttäminen.

"Maalla, mutta kaupungissa." "Hyvällä tavalla ylpeän yhteisöllinen pieni kylä."

"Monipuolinen luonto vesistöineen." "Tykästyimme luonnonläheiseen ja rauhalliseen ympäristöön."

Lapsiperheiden vastauksissa todetaan, että he olivat halunneet muuttaa alueelle, jossa asui paljon lapsiperheitä ja jonka he uskoivat tarjoavan lapsille turvallisen ja yhteisöllisen ympäristön kasvaa ja kehittyä.

"Lapsille erinomainen, turvallinen paikka kasvaa ja kehittyä." "Lapsiystävällinen asuinalue."

"Näytti täydelliseltä paikalta lapsen kasvaa"

Asuinalueen sijaintia lähellä, mutta riittävän kaukana Oulun keskustaa, pidetään hyvänä asiana, vaikkakin lisääntyneen liikenteen mukanaan tuomien Kuusamontien ruuhkien sekä joukkoliikenneyhteyksiin liittyvien puuteiden koetaankin asettavan haasteita arjen liikkumiselle.

"Sopivan kaukana Oulun keskustaa, mutta silti tarpeeksi lähellä palveluita."

"Sopiva työmatka kaupunkiin."

Osa vastaajista kokee, että asuinalueen turvallisuus ja rauhallisuus on vähentynyt viime aikoina. Jotkut lapsiperheistä ja työikäisistä mieltävätkin vastauksissaan muuttoa pois alueelta.

"Täällä oli vuosia sitten rauhallista asua, ei enää. Muutto pois on edessä."

Toisena muuttopäätökseen vaikuttaneena tekijänä mainitaan alueen palvelutarjonta (12% kaikista vastauksista). Jäälässä saatavilla olevat monipuoliset palvelut olivat ohjanneet valintapäätöstä erityisesti niiden vastaajien osalta, jotka olivat muuttaneet alueelle ennen kuin esim. terveys- ja hammashoitopalvelut siirtyivät Kiiminkiin tai alueen kaupallisten palveluiden tarjonta oli vähentynyt nykyiselle tasolle.

"Muuton aikaan 90-luvulla täällä oli vielä kirjasto, hammaslääkäri ja neuvola."

Olemassa olevista palveluista tärkeimpinä pidetään kaikissa vastaajaryhmissä koulua, päivähoitoa, lähikauppaa sekä apteekkia.

"Lapset voivat käydä koulua ja päiväkotia lähellä." "Pakolliset palvelut lähellä: kauppa ja apteekki."

Palvelutarjonnan merkityksellisyyden kokemuksissa esiintyi vaihtelua vastaajaryhmän mukaisesti. Lapsiperheiden ja työikäisten vastauksissa lähipalvelutarjonta koetaan toiseksi tärkeimpänä muuttamispäätökseen vaikuttavana asiana, kun taas varttuneen väen osalta palvelutarjontaan pidetään vasta neljänneksi tärkeimpänä muuttopäätökseen vaikuttaneena tekijänä.

Kaikkien vastaajaryhmien vastaukset huomioiden, kolmanneksi tärkeimmäksi asuinalueen valintaan vaikuttaneeksi tekijäksi nousee alueen tuttuus sekä vastaajien alueella olemassa olevat sosiaaliset verkostot (7% kaikista vastauksista). Tämä näkökulma korostuu mm. kouluikäisten lasten perheiden sekä varttuneemman väen vastauksissa. Varttuneen väen vastauksissa asuinalueen tuttuus ja sosiaaliset verkostot nousevat toiseksi tärkeimmäksi selittäväksi tekijäksi sille, miksi he ovat Jääliin muuttaneet. Jääliin haluttiin aikoinaan muuttaa, koska oma perhe ja suku olivat asuneet alueella jo pitkään ja sosiaaliset verkostot olivat muotoutuneet vahvoiksi.

"...tuntui luontevalta palata kotiseudulle..." "Täällä asuu sukulaisia ja kavereita." (Kouluikäisten perheet)

"Olen syntynyt ja elänyt koko elämäni Jäälässä." "Sosiaalinen verkosto lähellä." (Varttunut väki)

Muuttopäätökseen nähtiin vaikuttaneen alueen asunto- ja tonttitarjonnan (6% kaikista vastauksista). Varsinkin alle kouluikäisten ja kouluikäisten lasten perheiden vastauksissa todetaan, että asuinalueen vetovoimaisuutta lisäsi muuttohetykellä mm. asuinalueen kohtuuhintaisuus sekä asuntojen että tonttien osalta ja alueen tonttien suuruus verrattuna kaupungin moniin lähiöalueisiin.

"Talon hinta ja tontin koko vaikutti ratkaisevasti asuinalueen valintaa."

Muuttopäätökseen vaikuttaneena tekijänä mainitaan myös alueen ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet (5% kaikista vastauksista). Jäälin tarjoamat ulkoilu- ja luontoliikuntamahdollisuudet koetaan erinomaisina ja monipuolisina. Muista liikuntamahdollisuuksista nostetaan esille erityisesti Jäälihällin tarjoamat harrastusmahdollisuudet.

"Loistavat ulkoilupaikat ja luontoliikuntamahdollisuudet."

Muina vastaajien esiin nostamina asuinalueen valintaan vaikuttaneina tekijöinä mainitaan (5% kaikista vastauksista) mm. työpaikan läheisyys sekä sattuma.

Jääli vetovoimaisena ja viihtyisänä asuinalueena

Kartoituksessa jääläisiltä kysyttiin avoimella kysymyksellä tekijöitä, jotka vastaajien mielestä lisäävät asuinalueen vetovoimaisuutta sekä elinympäristön viihtyisyyttä. Kaikkien vastaajaryhmien vastaukset voitiin jakaa seuraavaan viiteen teemaan:

- Asuinalueen turvallisuus, rauhallisuus ja luontoympäristö
- Liikunta-, ulkoilu- ja harrastusmahdollisuudet
- Arjen sujuvuutta ja hyvinvointia tukevat lähipalvelut
- Hyvä sijainti sekä toimivat ja turvalliset kulkuyhteydet
- Asuinalueen yhteisöllisyys ja sosiaaliset verkostot.

Tarkempi vastaajaryhmäkohtainen erittely teemakohtaisista painotuksista löytyy taulukosta 2.

Taulukko 2. Asuinalueen vetovoimaisuutta ja elinympäristön viihtyisyyttä lisäävät tekijät kaikkien vastaajaryhmien aineistoviittausten mukaisesti koottuna. (avoimet vastaukset yht. N=261, aineistoviittaukset yht. N=661)

	Alle kouluikäisten perheet N=56, aineistoviittaukset N=149	Alakouluikäisten perheet N=91, aineistoviittaukset N= 250	Yläkouluikäisten perheet N= 53, aineistoviittaukset N= 120	Yli 18v. perheet N=16, aineistoviittaukset N=37	Työikäiset N= 19, aineistoviittaukset N=52	Varttunut väki N=26, aineistoviittaukset N=51	Aineistoviittaukset yht.
Asuinalueen turvallisuus, rauhallisuus ja luontoympäristö	16	34	73	15	22	44	204
Liikunta-, ulkoilu- ja harrastusmahdollisuudet	64	114	9	2	10	0	199
Arjen sujuvuutta ja hyvinvointia tukevat lähipalvelut	37	59	13	11	17	3	140
Hyvä sijainti sekä toimivat ja turvalliset kulkuyhteydet	18	24	20	5	3	4	74
Asuinalueen yhteisöllisyys ja sosiaaliset verkostot	14	18	5	3	4	0	44

Tärkeimmäksi asuinalueen vetovoimaisuutta ja elinympäristön viihtyisyyttä lisääväksi tekijäksi (31% kaikista vastauksista) vastaajat nostavat asuinalueen turvallisuuden, rauhallisuuden sekä luontoympäristön.

"Maaseutumainen asuinalue." "Rauhallinen ympäristö toistaiseksi."

"Yleiskuva hyvä, sosioekonomisesti kattava." "Puhdas luonto vesistöineen ja metsäalueineen."

"Vielä on liikkumatilaa niin isoille kuin pienillekin kulkijoille."

Toisena tekijänä mainitaan liikunta-, ulkoilu- ja harrastusmahdollisuudet (30% kaikista vastauksista) sekä kolmantena arjen sujuvuutta ja hyvinvointia tukevat lähipalvelut (21% kaikista vastauksista).

"Lenkkeilypolut." "Pyöräilypolut" "Sienimaastot." "Jäälatu on kaunis."

"Uusi kuntopolku Hönttämäkeen ja Koiteliin hyvä asia." "Laivakankaan uimalammet."

"Laivakankaan uusi urheilukenttä." "Jäälihalli / KKP."

"Kehittyvä, kasvava asuinalue, palvelut ovat lisääntyneet ja parantuneet pikkuhiljaa."

"Hyvä päiväkotit." "Uusi, sisäilmaltaan terve koulu." "Uusi monitoimitalo Laivakankaalla."

"Lähikauppa, apteekki ja postipalvelut."

Muina asuinalueen vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä lisäävinä tekijöinä nähdään hyvä sijainti ja toimivat kulkuyhteydet (11%) sekä asuinalueen yhteisöllisyys ja sosiaaliset verkostot (7%).

"Sopiva matka RUUHKAAN." "Oulun keskustan läheisyys." "Lisäkaistat Kuusamontiellä."

"Liikenneturvallisuutta lisänneet hidasteet." "Pyöräteiden kunto, toimivuus ja turvallisuus."

"Yhteisöllisyys." "Sopivan kokoinen kylä." "Paljon lapsiperheitä, jolloin kavereita löytyy."

"Iloiset, välittävät ihmiset." "Kyläyhteisön aktiiviset toimijat."

Jäälin vetovoimaisuutta asuinalueena ja viihtyisänä elinympäristönä vähentäviä tekijöitä

Jäälinlaisilta kysyttiin avoimella kysymyksellä tekijöitä, jotka vähentävät heidän mielestään asuinalueen vetovoimaisuutta sekä elinympäristön viihtyisyyttä. Nämä tekijät jakautuivat vastaajien aineistoviittausten mukaisesti seuraavan viiden teeman alle:

- Puutteet palveluiden tarjonnassa ja mielekkään tekemisen mahdollisuuksissa
- Asuinalueen turvattomuutta ja levottomuutta lisäävät tekijät

- Asuinalueen epäsiisteys
- Asuinalueen sijaintiin sekä kulku- ja liikenneyhteyksiin liittyvät haasteet
- Asuinalueen kaavoitukseen ja asuntokantaan liittyvät puutteet

Tarkempi vastaajaryhmäkohtainen erittely teemakohtaisista painotuksista löytyy taulukosta 3.

Taulukko 3. Asuinalueen vetovoimaisuutta ja elinympäristön viihtyisyyttä vähentäviä tekijöitä kaikkien vastaajaryhmien aineistoviittausten mukaisesti koottuna. (avoimet vastaukset yht. N=243, aineistoviittaukset yht. N=455)

	Alle kouluikäisten perheet N=57, aineistoviittaukset N=95	Alakouluikäisten perheet N=84, aineistoviittaukset N=164	Yläkouluikäisten perheet N=45, aineistoviittaukset N=95	Yli 18v. perheet N=14, aineistoviittaukset N=22	Työikäiset N=19, aineistoviittaukset N=40	Varttunut väki N=24, aineistoviittaukset N=39	Aineistoviittaukset yht.
Puutteet palveluiden tarjonnassa ja mielekkään tekemisen mahdollisuuksissa	33	58	40	8	15	11	165
Asuinalueen turvattomuutta ja levottomuutta lisäävät tekijät	27	44	23	5	10	3	112
Asuinalueen epäsiisteys	15	25	23	5	10	21	99
Asuinalueen sijaintiin sekä kulku- ja liikenneyhteyksiin liittyvät haasteet	20	26	9	4	4	7	70
Asuinalueen kaavoitukseen ja asuntokantaan liittyvät puutteet	1	11	3	0	1	2	18

Suurimmaksi syyksi asuinalueen vetovoimaisuuden ja viihtyisyyden vähenemiseen vastaajat näkevät puutteet palveluiden tarjonnassa ja mielekkään tekemisen mahdollisuuksissa (36% kaikkien vastaajaryhmien vastauksista).

"Palveluiden väheneminen ja siirtyminen kauemmaksi."

"Jakautunut kuntakeskus (Kiiminki ja Jääli) > palvelut hajautuneet ja Jääli nk. nukkuva asuinalue."

"Kaupallisten palveluiden vähäisyys."

"Kirjastotilojen toimimattomuus ja valikoiman suppeus." "Vähäinen harrastetoiminta."

"Nuorilla ei omia tiloja." "Varttuneemmilla nuorilla ei kokoontumispaikkaa."

Toisena tekijänä mainitaan asuinalueen turvattomuutta ja levottomuutta lisäävät tekijät (24% kaikista vastauksista) ja kolmantena asuinalueen epäsiisteys (21% kaikista vastauksista).

"Ostarin alueen nuhjuisuus, rauhattomuus ja lieveilmiöt."

"Nukkumalähiöisyys > ihmiset eivät tunne toisiaan."

"Huumeiden julkinen kauppaaminen kaduilla keskellä päivää." "Ilkivalta ja varkaudet."

"Ylinopeutta ajavat autoilijat ja mopoliijat."

"Vanha katukuva." "Viimeistelemättömät kadunvarret, puistoalueet."

"Jätteenkäsittelystä aiheutuvat hajuhaitat."

Vastaajien mielestä asuinalueen vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä vähentää myös asuinalueen sijaintiin sekä kulku- ja liikenneyhteyksiin liittyvät haasteet (15% kaikista vastauksista). Lisäksi muutama vastaaja nostaa esille asuinalueen kaavoitukseen ja asuntokantaan liittyvät puutteet (4%).

"Välimatka Ouluun pitkä, perhe tarvitsee usein kahta autoa."

"Tiestön huono kunta, talvella aurataan teitä tosi huonosti." "Kuusamontien ruuhkaisuus."

"Bussien tulisi kulkea useammin myös Laivakankaan kautta."

"Luontoa hävittävä, liian tiheä ja runsas rakentaminen." "Liian vähän vuokrattavia asuntoja."

"Oulun kaupungin negatiivinen suhtautuminen haja-asutusalueen rakentamiseen."

"Liian tiukat rakentamiseen liittyvät säädökset."

Arjen hyvinvointi

Kartoituksessa toisessa teemassa Arjen hyvinvointi selvitettiin jääلیلäisten näkemyksiä ja kokemuksia arjen sujuvuuteen ja hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä. Vastaajilta kysyttiin, mitkä asiat he kokevat arkea kannatteleviksi ja hyvinvointia tuottaviksi ja / tai arkea ja hyvinvointia haastaviksi.

Arjessa kannattelevia, hyvinvointia ja iloa tuottavia asioita

Kartoituksessa haluttiin selvittää avoimella kysymyksellä, millaiset asiat tuottavat jääلیلäisten arjessa iloa ja hyvinvoinnin kokemuksia. Arjessa kannattelevat ja hyvinvointia tuottavat asiat jakautuivat kaikkien vastaajaryhmien vastausten mukaisesti kuuteen teemaan:

- Perheen hyvinvoiva, toimiva ja rutiininomainen arki
- Arjen sujuvuutta ja hyvinvointia tukevat, hyvin toimivat lähipalvelut
- Arjessa kannattelevat tukiverkostot ja vertaistuki
- Läliharrastus-, kerho- liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet
- Asuinalueen viihtyisyys, luonnonläheisyys, rauhallisuus ja turvallisuus
- Toimivat liikenne- ja kulkuyhteydet

Taulukko 4. Arjessa kannattelevia sekä hyvinvointia ja iloa tuottavia asioita kaikkien vastaajaryhmien aineistoviittausten mukaisesti koottuna.

	Alle kouluikäisten perheet N=63, aineistoviittaukset N=201	Alakouluikäisten perheet N=95, aineistoviittaukset N=293	Yläkouluikäisten perheet N=59, aineistoviittaukset N=151	Yli 18 v. perheet N=15, aineistoviittaukset N=61	Työikäiset N=23, aineistoviittaukset N=67	Varttunut väki N=40, aineistoviittaukset N=132	Aineistoviittaukset yht.
Perheen hyvinvoiva, toimiva ja rutiininomainen arki	63	111	61	27	8	2	272
Arjan sujuvuutta ja hyvinvointia tukevat, hyvin toimivat lähipalvelut	70	84	27	9	14	16	220
Arjessa kannattelevat tukiverkostot ja vertaistuki	27	37	21	5	17	24	131
Läliharrastus-, kerho-, liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet	23	37	19	10	15	36	140
Asuinalueen viihtyisyys, luonnonläheisyys, rauhallisuus ja turvallisuus	13	24	22	10	10	42	121
Toimivat liikenne- ja kulkuyhteydet	5		1		3	2	11

Eri vastaajaryhmien teemakohtaisten nostojen jakauma on nähtävissä tarkemmin taulukossa 4. Lisäksi alle on koottu tiiviisti vastaajaryhmäkohtaisesti nostoja em. teemoihin liittyen.

Alle kouluikäisten lasten perheiden arkea kannattelevia asioita

Alle kouluikäisten lasten perheiden osalta tärkeimmäksi arkea kannattelevaksi tekijäksi vastaajat nostavat arjen sujuvuutta ja hyvinvointia tukevat, hyvin toimivat lähipalvelut (35%). Vastauksissa mainitaan mm. lähellä olevat, laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut ja sujuva yhteistyö päiväkodin ja kodin välillä.

"Ilmainen varhaiskasvatus." "Perhekerhot." "Tieto, että lapsilla on hyvä olla päiväkodissa."

"Hoitopaikka työmatkan varrella." "Lähellä sijaitseva jatkettun aukioloajan päiväkot." "

"Toimiva palautteenanto päiväkodin kanssa molempiin suuntiin."

”Loistava päiväkotiki (Laivakangas) auttaa arjessa hurjasti, kun lapset tykkäävät hoitopaikastaan ja vanhemmat voivat luottaa, että hoitajat (ml. päiväkodin johtaja) välittävät, huolehtivat ja ymmärtävät lapsia.”

Myös lähellä sijaitsevan koulun sekä toimivan yhteistyön koulun ja kodin välillä nähdään tukevan perheen arjen sujuvuutta.

”Lasten omatoiminen kulkeminen kouluun.” ”Iltapäiväkerho.”

Toiseksi tärkeimmäksi arjen hyvinvointia kannattelevaksi asiaksi vastauksista nousee perheen hyvinvoiva, toimiva ja rutiininomainen arki (31%). *Perheen hyvä ja luotettava ilmapiiri*, joka rakentuu perheen jäsenten keskinäisestä välittämisestä, kannustamisesta, avoimuudesta, toistensa kunnioittamisesta sekä ilosta ja huumorista, koetaan luovan perustaa perheen hyvinvoivalle arjelle. Arkea kannattelee myös arjen säännöllinen rytmi ja rutiinit, perheenjäsenten välinen toimiva ja tasapuolinen vastuunjako sekä hyvä parisuhde.

”Perhekeskeisyys.” ”Yhteinen aika ja yhdessä olo.” ”Kunnossa olevat lasten asiat.”

Perheen hyvinvoinnin kannalta tärkeänä tekijänä koetaan myös työ ja sen mukaan tuoma taloudellinen turva sekä yhteiskunnan lapsiperheille tarjoama taloudellinen tuki.

”Motivoiva, joustava työ.” ”Työpaikka lähellä kotia.”

Muina arkea kannattelevina tekijöinä alle kouluikäisten lasten perheet nostavat vastauksissaan esille tukiverkostot ja vertaistuen (13%) sekä lähiharrastus-, liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet (11%)

”Suvun ja läheisten tuoma tukiverkosto.” ”Isovanhempien asuminen lähellä ja mahdollisuus auttaa arjessa.”

”Lasten hyvinvointia tukeva sosiaaliset suhteet (kerhot, päiväkotiki, kaverit.”

”Muiden vanhempien tarjoama vertaistuki.”

”Harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen on koko perheen hyvinvointia edistävää toimintaa.”

Kouluikäisten lasten perheiden arkea kannattelevia asioita

Kouluikäisten lasten perheiden vastauksissa tärkeimmäksi arjen hyvinvointia tuottavaksi asiaksi nousee perheen hyvinvoiva, toimiva ja rutiininomainen arki (alakouluikäisten perheiden vastauksista 38% ja yläkouluikäisten perheiden vastauksista 40%). Vastauksissa korostuu perheen yhteen hiileen puhaltaminen, hyvät perhesuhteet, päivittäiset juttuluhetket, hyvä ja tasavertainen parisuhde sekä kodin säännölliset arjen rutiinit.

”Hyvä ja rakastava perhe.” ”Perheen sisäinen dynamiikka.” ”Yhteistyö perheessä.”

”Puolison suuri osallistuminen perheen arkeen.”

Lasten rutiininomaisen, hyvinvoivan arjen nähdään rakentuvan terveellisistä elintavoista, hyvästä unirytmistä, lasten sujuvasta kouluarjesta sekä turvallisesta koulumatkasta. Lähellä oleva koulu mahdollistaa lasten omatoimisen kulkemisen kouluun, jonka koetaan lisäävän osaltaan koko perheen arjen sujuvuutta.

”Lasten koulun sujuminen mukavassa kouluympäristössä.”

Vanhempien arjen hyvinvointia kannattelevista asioista mainitaan mm. varmuus työpaikan säilyvyydestä, riittävä lepo sekä työn ja vapaa-ajan tasapaino.

”Taloudellista turvallisuutta luova, mielekäs työ.” ”Lapsiperheen arki on monesti aika kiireistä.”

Toiseksi tärkeimmäksi kouluikäisten lasten perheiden arkea kannattelevaksi asiaksi vastauksista nousee arjen sujuvuutta ja hyvinvointia tukevat lähipalvelut (29% / 18%), joiden osalta korostuu erityisesti lähipäiväkotien ja -koulujen merkitys. Lisäksi pienten koululaisten hyvinvointia sekä koko perheen arjen sujuvuutta nähdään tukevan koululaisten aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta sekä sujuva yhteistyö kodin ja koulun välillä.

”Erityisen iso kiitos pienluokkien opettajille ja ohjaajille.”

Vastauksissa nostetaan esille myös perhe- ja sosiaalipalveluiden sekä muiden arjen lähipalveluiden (mm. kauppa, apteekki ja posti) merkitys perheiden arjen sujuvuuden ja hyvinvoinnin tukemisessa.

”Hyvät ja asialliset sosiaalipalvelut, jotka oikeasti auttavat perhettä vaikeissa elämäntilanteissa.”

”Lapsiperheiden kotipalvelu.” ”Lähikauppa.”

Alakouluikäisten lasten perheiden vastauksissa kolmanneksi tärkeimmiksi arjen hyvinvointia tuottavaksi asioiksi nousevat arjen tukiverkostot ja vertaistuki (13%) sekä lähiharrastus-, ulkoilu- ja kerhotoiminnan mahdollisuudet (13%). Yläkouluikäisten lasten perheiden vastauksissa kolmannelle sijalle nousee puolestaan asuinalueen luonnonläheisyys, turvallisuus ja rauhallisuus (14%) ja neljänneksi tärkeimmäksi arjen tukiverkostot ja vertaistuki (13%).

Kouluikäisten lasten perheiden tukiverkostot muodostuvat vastaajien mukaan isovanhemmista, sukulaisista sekä ystävistä, mutta myös yhteisöllä nähdään olevan oma tärkeä roolinsa perheiden arjen tukemisessa.

"Läheisten ihmisten tukiverkostot." "Naapuruston valmius antaa tukea toisilleen tarpeen vaatiessa."

"Ystävät tärkeässä roolissa arjessa, mutta kyllä myös yhteisöllä on siinä iso rooli."

Vertaistukea vastaajat kokivat saavansa lasten ystävilta, läheisiltä, harrastuskavereilta, muilta vanhemmilta, tuttavaperheiltä, ystävilta sekä vanhemmat omilta työkavereiltaan.

"Lasten ystävien vanhempien tarjoama vertaistuki ja apu arkea koskevissa kysymyksissä tärkeää."

Lähellä olevat harrastus- ja kerhotoiminnan mahdollisuudet tukevat vastaajien mukaan alakouluikäisten perheiden kiireistä arkea.

"Harrastukset lähellä mahdollistamassa niihin osallistumista / ehtimistä/ lasten kuljettamista ja työn sekä muun perheen arjen yhteensovittamista." "Onni, että lapsi voi harrastaa Jäälissä."

"Yhteiset harrastusmahdollisuudet." "Kerhot lähellä."

Yläkouluikäisten lasten perheet puolestaan kokevat, että arjen hyvinvointia vahvistaa tunne asuinympäristön turvallisuudesta sekä yhteisöllisyydestä.

"Turvallinen olo."

Yli 18v. kotona asuvien lasten perheiden arkea kannattelevia asioita

Yli 18v. kotona asuvien lasten perheiden vastauksissa tärkeimpänä arkea kannattelevana asiana nähdään perheen hyvinvoiva, toimiva ja rutiininomainen arki (44%). Vastauksissa korostuvat *hyvät perhesuhteet, avoimuus, rutiinien ylläpitäminen sekä perusasioiden kunnossa oleminen ja jokaisen perheenjäsenen terveys.*

"Perusasiat on hyvin, vanhemmilla työpaikat." "Terveys."

Seuraavaksi tärkeimpinä arkea kannattelevina asioina vastaajat mainitsevat lähiharrastus-, liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet (17%) sekä asuinalueen luonnonläheisyyden, rauhallisuuden ja turvallisuuden (17%) ja neljäntenä asiana arjen sujuvuutta tukevat lähipalvelut (14%).

"Turvallinen ympäristö ja luonto luovat hyvät perustan asua Jäälissä."

"Kauppa, apteekki, parturi ja pizzat löytyvät ostarista."

Työikäisten arkea kannattelevia asioita

Työikäisten arjessa tärkeimmäksi arkea kannattelevaksi tekijäksi vastaajat nostavat tukiverkostot ja vertaistuen (25%). Vastaajien tukiverkostoihin kuuluvat *puoliso, lapset, läheiset, ystävät ja naapurit.*

"Ihana puoliso." "Lapset asuvat lähellä." "Tutut naapurit."

Lähiharrastus-, liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet (22%) koetaan toiseksi tärkeimpänä tekijä vastaajien arjen hyvinvoinnin vahvistamisessa. Asuinalueen *monipuoliset lenkkeily- ja ulkoilumaastot* tarjoavat hyvät mahdollisuudet kuntoiluun ja ulkoiluun, kuten myös muut alueelta löytyvät vapaa-ajan harrastukset.

"Tutut lenkkipolut." "Koirien kanssa ulkoilu." "Oulu-opisto." "Kirjallisuus."

Kolmanneksi tärkeimpänä asiana vastaajat mainitsevat arkea tukevat, toimivat lähipalvelut (21%), kuten hyvät sosiaali- ja terveyspalvelut, lähikaupan, apteekin, kirjaston ja postipalvelut sekä asuinalueen luonnonläheisyyden, turvallisuuden ja rauhallisuuden (15%).

"Kohtuulliset peruspalvelut lähellä." "Luonto ja metsät lähellä." "Mukava ja turvallinen asuinympäristö."

Varttuneemman väen arkea kannattelevia asioita

Varttuneemman väen vastauksissa tärkeimmäksi arjessa iloa ja hyvinvointia tuottavaksi asiaksi nousee asuinalueen luontoympäristö, turvallisuus ja yhteisöllisyys (34%). Luontoon viitataan lähes jokaisessa vastauksessa. Asuinalueen yhteisöllisyys näkyy vastaajien arjessa osallisuuden ja alueen asukkaiden kohtaamisen mahdollisuuksina.

"Jäälinjärvi, kesällä ja talvella." "Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö, jossa ulkoilumahdollisuudet lähellä."

"Kylän pienet tapahtumat, joissa ovat mukana lapset ja nuoret."

"Sosiaaliset tapahtumat." "Aktiivinen toiminta Jäälän kehittämisessä ja ihmisten yhteistyö siinä."

Toisena arkea kannattelevana asiana vastaajat mainitsevat lähiharrastus-, liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet (29%). Varttuneemman väen arkeen mielekkyyttä tuovat mm. *omat ja lastenlasten harrastukset, reippailu luonnossa, vapaaehtois- ja talkootoiminta sekä hyväntekeväisyystyö.*

"Laulu." "Näytelmät." "Tanssi." "Hyvät kävelyreitit." "Talkootyö ja niissä olevat kaverit."

Varttuneemmalle väelle arkea tukevia tukiverkostoja ja vertaistukea (20%) tarjoavat vastaajien mukaan puoliso, perheenjäsenet ja muut läheiset, toiset ikäihmiset sekä naapurit. Arjen sujuvuutta tukee vastaajien mukaan myös lähipalvelut (13%). Peruspalveluiden, kuten kaupan, apteekin, postin ja terveyspalveluiden helpoa saavutettavuutta pidetään tärkeänä.

"Olisi hyvä, että palvelut keskittyisivät samalle alueelle, näin samalla voisi hoitaa monia asioita samalla kertaa." "Toimivat tietoliikenneyhteydet."

Arjen hyvinvointia haastavia asioita

Kartoituksessa haluttiin selvittää avoimella kysymyksellä, millaiset asiat haastavat jääliläisten arjen sujuvuutta ja hyvinvointia. Arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavat tekijät jakautuivat kaikkien vastaajaryhmien vastausten mukaisesti kuuteen teemaan:

- Muutokset ja puutteet lähipalveluiden ja harrastusmahdollisuuksien tarjonnassa
- Työn, vapaa-ajan ja perheen arjen yhteensovittamisen haasteet
- Liikennejärjestelyihin ja joukkoliikenteeseen liittyvät puutteet
- Muutokset perheen arjen rutiineissa ja tukiverkostojen puute
- Asuinalueen turvattomuutta ja epäviihtyisyyttä lisäävät tekijät
- Omaan terveyteen, toimintakykyyn ja mielenhyvinvointiin liittyvät asiat

Eri vastaajaryhmien (avoimet vastaukset yht. N=270, aineistoviittaukset yht. N=680) vastausten teemakohtaisia vaihteluja voi tarkastella tarkemmin taulukosta 5.

Alle kouluikäisten lasten perheiden arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita

Vastaajien mukaan alle kouluikäisten lasten perheiden arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavat eniten muutokset ja puutteet lähipalveluissa sekä harrastusmahdollisuuksissa (34%). Palveluihin ja harrastusmahdollisuuksiin liittyvät puutteet näkyivät sekä lasten että koko perheen arjessa. Muun muassa lapsen lähestyvä koulun aloittaminen aiheuttaa monenlaisia ajatuksia ja huolta koko perheelle. Vastaajissa huolta herättää erityisesti pienten koululaisten aamupäivä- ja iltapäiväkerhotoiminnan puuttuminen tai vähäisyys sekä lähiharrastusmahdollisuuksiin liittyvät puutteet.

"Lapseni aloittaa ensi syksynä koulun ja on pelokas, joten aamut tuottavat haasteita, kun aamupäiväkerhoa ei järjestetä." "Omalta kylältä ei löydy harrastuksia pienille lapsille."

Vastaajien mukaan, perheen arjen sujuvuuden kannalta omat haasteensa asettavat palveluiden väheneminen ja niiden siirtyminen kauemmas Jäälästä.

"Ruuhkavuosien aikana sitä on tajunnut, kuinka helpottavaa on, että vielä löytyy edes yksi hyvä ruokakauppa, apteekki ja posti Jäälästä. Jäisi enemmän aikaa perheelle, kun saisi loputkin juoksevat asiat hoidettua lähellä. Esimerkiksi neuvola ja kunnan kirjastoa kaivataan takaisin."

Pikkulapsiperheiden arkeen haasteita tuo kiireinen arki sekä työn, perheen ja vapaa-ajan yhteensovittaminen (24%). Vastaajien mukaan toisen tai molempien vanhempien vuorotyö näkyy perheen yhteisen ajan

puutteena. Lisäksi vaihtelevat työajat ja kuormittava sekä ylitöitä vaativa työ haastavat perheen arjen rutiineja ja luovat vastaajien mukaan tunteen tarpeesta olla *”monessa paikassa yhtä aikaa.”*

”Pitkät työpäivät / pitkät hoitopäivät lapsilla.” *”Kolmivuorotyö / lasten vuoroahoito.”*

Vastaajien mukaan arjessa jaksamista haastavat osaltaan myös muutokset perheen arjen rutiineissa ja tukiverkoston puute (21%) Yllättävät ohimenevät tai pitkäaikaisemmat muutokset perheen arjessa, kuten *lasten sairastelut, uhmaikä, vanhempien ero tai etävanhemmuus* luovat omat haasteensa arjen sujuvuudelle ja hyvinvoinnille. Myös *taloudellisten huolien* koetaan haastavan arjen hyvinvointia. Lisäksi vastaajat nostavat esille ajoittaisen *levon vähäisyyden* sekä *vanhempien yhteisen ajan puutteen* mm. sen vuoksi, *ettei lastenhoitomahdollisuuksia ole tarjolla*. Vastaajat kertovat kokevansa myös *ulkopuolisuuden ja osattomuuden tunnetta sekä yksinäisyyttä* sosiaalisen kanssakäymisen vähäisyyden vuoksi.

”Jatkuva flunssakierre päiväkodissa.” *”Talous, vaikka hyvin pärjätäänkin.”*

Alle kouluikäisten lasten perheiden kiireisen arjen sujuvuutta nähdään haastavan osaltaan liikennejärjestelyihin ja joukkoliikenteeseen liittyvät puutteet (19%). Vastaajien mukaan liikkumista paikasta toiseen vaikeuttavat liikennemuutokset, jotka vievät paljon aikaa työmatkoilla sekä lähiliikenteen sujumattomuus ja kalleus.

”Jäälistä bussikytyi keskustaan maksaa liikaa.” *”Huonot bussiyhteydet kaupunkiin erityisesti Laivakankaalta.”*

Taulukko 5. Arjen hyvinvointia haastavia asioita kaikkien vastaajaryhmien aineistoviittausten mukaisesti koottuna.

	Alle kouluikäisten perheet N=59, aineistoviittaukset N=114	Alakouluikäisten perheet N=86, aineistoviittaukset N=247	Yläkouluikäisten perheet N=54, aineistoviittaukset N=156	Yli 18 v. perheet N=15, aineistoviittaukset N=47	Työikäiset N=22, aineistoviittaukset N=51	Varttunut väki N=34, aineistoviittaukset N=65	Aineistoviittaukset yht.
Muutokset ja puutteet lähipalveluiden ja harrastusmahdollisuuksien tarjonnassa	39	92	61	10	28	18	248
Työn, vapaa-ajan ja perheen arjen yhteensovittamisen haasteet	27	79	67	25	4		202
Liikennejärjestelyihin ja joukkoliikenteeseen liittyvät puutteet	22	27	16	7	11	17	100
Muutokset perheen arjen rutiineissa ja tukiverkoston puute	24	37	11				72
Asuinalueen turvattomuutta ja epäviihtyisyyttä lisäävät tekijät		10		4	2	7	23
Omaan terveyteen, toimintakykyyn ja mielenhyvinvointiin liittyvät asiat					3	14	17
Ei haasteita	2		1	1	1	9	14

Alakouluikäisten lasten perheiden arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita

Vastaajien mukaan alakouluikäisten lasten perheissä arjen sujuvuutta ja hyvinvointia eniten haastavat muutokset ja puutteet lähipalveluissa sekä harrastusmahdollisuuksien tarjonnassa (37%). Aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan puutteen nähdään vaikuttavan sekä pienten koululaisten että koko perheen hyvinvointiin. *Myöhäisten kouluaamujen* sekä lyhyiden koulupäivien vuoksi *lapsilla on koulun jälkeen paljon yksinäistä aikaa, vanhempien ollessa töissä*. Vastaajat kertovat myös Jäälän koulun sisäilmaongelmien aiheuttaneen

koululaisille erilaista oireilua. Lisäksi lapsen ja perheen hyvinvointia voi vastaajien mukaan haastaa kodin ja koulun välisen vuoropuhelun toimimattomuus ja yhteistyön takkuileminen.

Muista palvelutarjontaan liittyvistä muutoksista ja puutteista vastaajat mainitsevat alueen palvelutarjonnan supistumisen, palveluiden siirtymisen kauemmas sekä palveluihin pääsemiseen liittyvät haasteet.

”Terveyspalveluiden saavutettavuuden ja palveluihin pääsemisen haasteet.”

”Huono kouluterveydenhoito sekä julkinen terveydenhoito.” *”Neuvolapalvelut puuttuvat Jäälissä.”*

”Terveyskeskuksen typerä päivystysmalli, vaikea päästä lääkärille, jos asia ei ole akuutti. Jonotus lapsen kanssa on tuskaista.”

”Ennen oli paremmin asiat, kun neuvola ja hammashoitopalvelut löytyivät myös Jäälissä ja toivat helpotusta arkeen.” *”Kaupan puuttuminen Välikylästä.”*

Työn, vapaa-ajan ja perheen arjen yhteensovittaminen (32%) koetaan alakouluikäisten perheiden vastauksissa toiseksi merkittävämmäksi arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavaksi asiaksi. Vastaajien mukaan mm. lähiharrastusmahdollisuuksien vähäisyys aiheuttaa osaltaan vastaajien *arkeen kiireen tunnetta* ja *liikkumista paikasta toiseen*. Vastaajat toivovatkin harrastustilojen ja -vuorojen lisäämistä Jäälän alueelle sekä mm. alakouluikäisten lasten harrastetoiminnan tarjonnan monipuolistamista.

”Harrastusmahdollisuuksia koko perheelle.”

”Harrastusmatkojen pituus ja harrastuksiin kускаaminen aiheuttaa haasteita perheen aikataulujen yhteensovittamiseen”.

Elämäntilanteisiin ja perheen arkeen liittyvät muutokset sekä omien luontaisten tukiverkoston puute luovat vastaajien mukaan (15%) arjessa jaksamiselle omat haasteensa. Jaksamista voivat vastaajien mukaan haastaa *perheenjäsenten sairastelut* tai *pitkäaikaisemmat sairaudet, liiallinen valvominen, lapsen päivässä paha mieltä tuottaneet tapahtumat, vanhempien ero, taloudelliset huolet* tai *toimeentulon menetys* esim. työttömyyden vuoksi.

”Ajoittainen tiukka rahatilanne.” *”Menojen, yhteensovittaminen.”* *”Raha-asiat, huoli tulevaisuudesta.”*

Alakouluikäisten perheiden vastauksissa nostetaan esille tukiverkoston puuttumisen tai vähäisyyden mukanaan tuomat haasteet perheiden arjessa jaksamiselle. Perheiden omat tukiverkostot voivat olla vähäiset mm. isovanhempien tarjoaman tuen puutteen vuoksi. Vastaajat kertovat tuntevansa *yksinäisyyttä* sekä *kokevansa sosiaalisen kanssakäymisen vähäisyyden* vuoksi *ulkopuolisuuden tunnetta*. Tämän uskotaan johtuvan mm. *yhteisöllisen toimintaan osallistumisen mahdollisuuksien tunnistamattomuudesta*.

”Isovanhempien asuminen eri paikkakunnalla.”

Muina vastaajien esiin nostamina arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavina asioina pidetään liikennejärjestelyihin ja joukkoliikenteeseen liittyviä puutteita (11%) sekä alueen turvattomuutta ja epäviihtyisyyttä lisääviä tekijöitä (4%). Alakouluikäisten lasten perheiden vastauksissa liikkumista paikasta toiseen nähdään haastavan *lasten koulumatkojen turvattomuus, Kuusamontien ruuhkaisuus* sekä *julkisen liikenteen vuorojen vähäisyys, huono suunnittelu ja bussilippujen kalleus*.

”Ylinopeutta ajavat autoilijat ja mopoilijat.”

”Huoli lasten koulumatkasta pyörällä Välikylästä Jäälisiin. Välikylän liikennejärjestelyt muuttuvat ja alkumatkalla autot ja pyöräilijät kulkevat samaa reittiä.”

”Lähiliikenne voisi olla sujuvampaa ja edullisempaa.” *”Huonot bussiyhteydet Laivakankaalta.”*

”Bussiaikatauluihin satsattava sekä lasten harrastamisen, että työssä käymisen takia.”

Yläkouluikäisten lasten perheiden arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita

Yläkouluikäisten lasten perheiden vastauksissa merkittävimäksi arjen hyvinvointia haastavaksi tekijäksi nostetaan työn, vapaa-ajan ja perheen arjen yhteensovittamisen haasteet (43%). *Työelämän hektisyys, suuret työmäärät, matkatyö, vuorotyö, ylityöt* sekä *työstä aiheutuva stressi* heijastaa koko perheen hyvinvointiin ja perhesuhteisiin. Työelämän koetaankin tuovan rasitteita sekä omalle että koko perheen jaksamiselle, parisuhteelle ja perheenjäsenten aikataulujen yhteensovittamiselle. Vastaajien arjen aikataulut ovat kiireiset,

kun perheen kulkemisia töihin, kouluun, harrastuksiin yritetään yhteensovittaa. Vastaajat tuovat esiin huolensa myös lasten jaksamisesta.

"Työn – perheen – vapaa-ajan yhteensovittaminen luo omat haasteensa."

"Kahdeksan ja neljän ruuhkat Kuusamonttiellä. Aikaa kuluu valtavasti edestakaisin ajaessa Jääliin ja kaupunkiin lapsia harrastuksiin kuskatessa."

"Harrastukset Oulussa ja kuljetus sinne saa aikaan aikamoisen kalenterirumban."

"Koulun todella suuret koemäärät." "Pitäisi nuorella olla muutakin elämää kuin koulu."

"Yritetään kannustaa harrastamaan, mutta aika on rajallista, jos kokeita on todella paljon. Oppimista voi mitata muutenkin kuin kokeilla."

Muutokset ja puutteet lähipalveluiden ja harrastusmahdollisuuksien tarjonnassa (39%) näkyvät vastaajien mukaan yläkouluikäisten perheiden arjessa alueen lähipalveluiden vähenemisenä ja heikkenemisenä sekä lähiharrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksien vähäisyytenä tai puuttumisena. Julkisten palveluiden osalta vastaajat nostavat esille erityisesti terveystaloihin liittyviä arjen sujuvuutta haastavia asioita. Kaupallisten palveluiden osalta vastaajat toivovat alueelle lisää tarjontaa.

"Terveystalot kaukana."

"Ennen oli paremmin asia, kun neuvola ja hammashoitopalvelut löytyivät myös Jäälissä ja toivat helpotusta arkeen."

"Ehti aikanaan tottua omaan hammashoitolaan, nyt joutuu kускаamaan lapsia hoitoihin kesken työpäivien."

"Kaikki isot kaupakeskittymät ovat ihan muualla kuin Jäälissä suunnassa."

"Olen edelleenkin katkera, ettei Ideapark voinutkaan tulla Välikylään."

Vastaajien mukaan harrastusmahdollisuuksien ei ole Jäälissä riittävästi. Vastaajat toteavat, että mikäli monipuolisempia harrastuksia halutaan, niitä täytyy hakea Oulun keskustasta, joka tuo lisää haasteita perheenjäsenten aikataulujen ja liikkumisten yhteensovittamiseen. Vastaajien esiin nostamat liikennejärjestelyihin ja joukkoliikenteeseen liittyvät puutteet (10%) tuovat osaltaan omat haasteensa perheen kiireiseen ja liikkuvaiseen arkeen. Vastauksissa nostetaan esille liikenteen ruuhkaisuus sekä joukkoliikenneyhteyksien toimimattomuus ja kalleus.

"Harrastuksiin on lapsilla pitkä matka." "Harrastusmatkat Oulun keskustaan aiheuttavat haasteita."

"Kuusamonttien ruuhkat." "Hidas ja harva joukkoliikenne."

"Huonot julkiset kulkuyhteydet Kiiminkiin ja kaupunkiin harrastuksiin."

"Julkinen liikenne on liian kallis, jotta sitä olisi varaa käyttää säännöllisesti."

Myös yläkouluikäisten perheiden vastauksissa arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavaksi asiaksi nostetaan muutokset perheen arjen rutiineissa ja tukiverkoston puute (7%). Perheen arjen muutoksista mainitaan *vanhempien ero, yksinhuoltajuus ja etävanhemmuus* sekä *toimeen tuloon liittyvät haasteet*. Tukiverkoston puute näkyy vastaajien arjessa mm. *isovanhemmilta saadun tuen puutteena* tai *toiselta vanhemmalta saatavan tuen puutteena*.

"Lasten asuessa entisen puolison luona heitä näkee harvoin. Jatkuva ikävä."

"...toinen vanhempi ei pysty olemaan arjen tilanteissa yhtään mukana."

"Isovanhemmat asuvat kaukana." "Toisen vanhemman työttömyys."

Vastauksissa todetaan, että nuorten arjen rutiineja ja jaksamista haastaa mm. *liiallinen valvominen*, jonka yhdeksi syyksi vastaajat nostavat älypuhelimet.

"Liiallinen kännykän addiktoiva vaikutus: esim. nukkumaanmeno / nukahtaminen menee liian myöhäiseksi ja unet jäävät lyhyeksi."

Yli 18v. kotona asuvien lasten perheiden arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita

Yli 18v. kotona asuvien lasten perheiden vastauksissa arkea ensisijaisesti haastavaksi asiaksi vastaajat nostavat työn, vapaa-ajan ja perheen arjen yhteensovittaminen (53%). *Perheen kiireinen ja liikkuvainen arki* näkyy myös tämän vastaajaryhmän vastauksissa *ajankäytön ja menojen yhteensovittamisen haasteina*.

"Työmatkat." "Pitkät harrastusmatkat tuovat välillä haasteita (aika).

Vastaajien mukaan toiseksi eniten arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavat muutokset ja puutteet lähipalveluissa (21%). Julkisten palveluiden osalta vastauksissa nostetaan esille erityisesti julkiseen terveydenhoitoon sekä kirjastopalveluihin liittyviä kehittämistarpeita. Lisäksi vastauksissa todetaan, että päivittäistavara-kauppojen vähäisyys alueella näkyi mm. *ruokamenojen kasvuna.*

"Terveyskeskuksen akuuttimalli, jossa lääkärin vastaanotolle ei voi varata aikaa ja akuutissa jonottamalla pääsee vain sairaanhoitajalle." "Huono kouluterveydenhoito."

"Erityisesti kirjastopalvelujen alasajo on huono asia."

"Edulliset ruokaostokset onnistuu vain autoilemalla kaupunkiin."

Liikennejärjestelyihin ja joukkoliikenteeseen liittyvät puutteet koetaan arjen sujuvuutta haastaviksi tekijöiksi 15%:ssa vastaajaryhmän vastauksista. Perheenjäsenten *liikkumiselle paikasta toiseen* asettavat omat haasteensa mm. *julkisen liikenteen vuorojen vähäisyys sekä kalleus.*

"Jäälissä asuvalla aktiivisella perheellä vaaditaan kaksi autoa."

"Linja-autovuorojen vähäisyys kaupunkiin kouluaikeiden ulkopuolella."

"Julkinen liikenne kaupunkiin surkea etenkin Laivakankaan alueelta."

"Joukkoliikenteen kalleus."

Edellä mainittuihin liikkumisen haasteisiin vastaamiseksi eräässä vastauksessa heitetään *idea ns. kuukausiperhelippusta* joukkoliikenteen kehittämiseksi.

"Jos olisi saatavilla joukkoliikenteen "kk perhelippu", jota voisi käyttää kuka tahansa perheenjäsenistä (yksi kerrallaan), olisi päiväkyytien järjestäminen helpompaa. Nyt käytämme yksityisautoilua siihen. mutta jos lipun voisi käyttää kuka tahansa per päivä, niin käyttäisimme julkista paljon enemmän."

Vastauksissa nousee esille muutamia huomioita alueen rauhattomuutta ja epäviihtyisyyttä (9%) lisäävistä tekijöistä.

"Jäälän muuttuminen rupualueeksi." "Lisääntynyt rikollisuus, huumeiden ja alkoholin käyttö."

Työikäisten arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita

Työikäisten vastauksissa ensisijaisena arjen hyvinvointia haastavana asiana nousee esille lähipalveluihin ja harrastusmahdollisuuksiin liittyvät puutteet (55%). Vastaajat kokevat huonona asiana *vähäistenkin palveluiden lopettaminen Jäälissä*. Julkispalveluiden osalta puutteita nähtiin sekä kirjasto- että sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta.

"Kirjastopalveluiden heikkeneminen." "Terveyspalvelut Kiimingissä." "Huonot sosiaali- ja terveyspalvelut."

Tunnetta palveluiden saavuttamattomuudesta lisää vastaajien mukaan myös *nettiin kadonneet palvelut*. Osan vastaajien mielestä nettiasioinnin sujuvuutta haastoi osaltaan myös *valokaapeliyhteyden puuttuminen*.

Muutamien työikäisten vastauksissa esille nousee työn, vapaa-ajan ja perheen arjen yhteensovittamisen liittyviä haasteita (8%) sekä omaan terveyteen, toimintakykyyn ja mielenhyvinvointiin liittyviä asioita. (6%). Työn ja vapaa-ajan yhteensovittamiselle omat haasteensa tuovat myös lapsettomien työikäisten arjessa *vuorotyö* sekä *epäsäännölliset työajat*.

"Vuorotyö hieman. Toisaalta rajoittaa osallistumista, toisaalta tuo vaihtelua ja voi hoitaa asioita rauhassa."

"Käyttörahaa voisi olla enemmän." "Tules-vaivat."

"Ei ehkä vielä, mutta viiden vuoden päästä voi olla jo iän tuomia haasteita."

Varttuneen väen arjen sujuvuutta ja hyvinvointia haastavia asioita

Varttuneemman väen vastauksissa arjen hyvinvointia koetaan haastavan eniten muutokset ja puutteet lähipalveluiden tarjonnassa (32%). Vastauksissa nostetaan esille *pienestä asukasmäärästä ja harvasta asutuksesta johtuva palveluiden puute ja vähäisyys*. Terveyspalveluiden siirtyminen kauan Kiiminkiin, tuo omat

haasteensa palveluissa asioimiselle, kuten myös kirjastopalveluihin liittyvät muutokset. Varttuneen väen vastauksissa toivotaan kaupungin suunnalta tukea myös valokuituverkon laajentamiseen alueelle.

"Lainattavan materiaalin valikoiman määrän supistuminen n. 1/5 osaan aiemmasta."

"Kirjaston nykyinen syrjäinen sijainen."

Kokemus kaupallisten palveluiden tarjonnan vähäisyydestä nousee esille varttuneemman väen vastauksissa.

"Liian vähän liikkeitä, ei kilpailua." "On lähdeittävä kaupunkiin ostoksille."

Liikenneyhteyksiin ja joukkoliikenteeseen liittyviä puutteita (30%) koskevista vastauksista nostetaan esille huoli liikenteen turvallisuudesta. Vastajat toivovatkin, että *alueelle lisättäisiin pikaisesti hidasteita ja nopeusrajoituksia näyttäviä liikennemerkkejä sekä pidemmällä aikavälillä myös vaihtoehtoisia reittejä jakamaan liikennettä.*

"Laivakankaantien nopeasti kasvanut liikenne ja siellä käytettävät nopeudet."

"Huonokuntoiset, väärin rakennetut hidasteet tiellä."

Arjen hyvinvointiin vaikuttavana asiana nousee esille myös varttuneen väen vastauksissa (25%) omaan terveyteen, toimintakykyyn ja mielenhyvinvointiin liittyviä tekijöitä. Varttunut väki kertoo kokevansa *iän mukanaan tuomia rajoitteita ja kehon remppoja*. Omaan terveyteen ja toimintakykyyn liittyvät rajoittavat tekijät näyttäytyivät vastaajien arjessa mm. *liikkumista ja osallistumista estävänä asiana*.

"Nivelrikot aiheuttaa monia esteitä, esim. portaissa liikkuminen tuottaa vaikeuksia. Tämä taas rajoittaa useisiin paikkoihin lähtemistä portaiden pelossa."

Myös yksinäisyys, mielialan alavireys sekä parisuhteeseen liittyviä asioita asettavat omia haasteitaan vastaajien arjen hyvinvointiin.

"Yksinäisyys tuppaa silloin tällöin vaivaamaan." "Ankeus."

Asuinalueen turvattomuuteen ja epäviihtyisyyteen liittyviin tekijöihin viitataan 13%:ssa varttuneen väen vastauksissa. Turvattomuuden ja epäviihtyisyyden kokemuksia vastaajien arjessa aiheuttavat ilkeävalta, rikollisuus, *hurjastelevat mopot* sekä alueen epäviihtyisyyttä lisäävä *jatkuva roskittaminen* ja *joskus Haukiputaan suunnasta tuleva Viher-Renkaan lieteauman haju*.

Seuran puute näkyy vastanneiden arjessa *yksinäisyyden tunteena* (20%), jota vastaajat pyrkivät vähentämään mm. *osallistumalla yhteisölliseen toimintaan ja harrastuksiin* (20%).

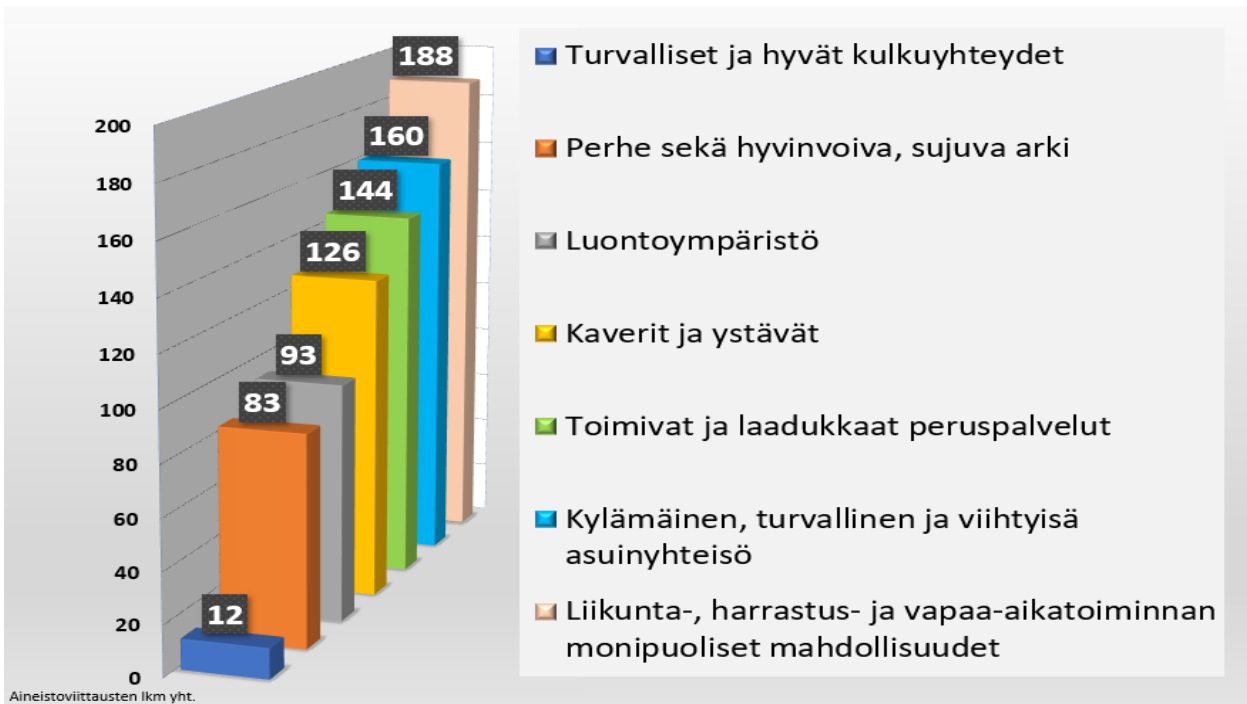
"Enimmäkseen oleskelen yksin." "Ikäihmiset monesti yksinäisiä." "... kaipaen juttuseuraa."

"Joskus tapahtumia olisi kiva seurata ja osallistua."

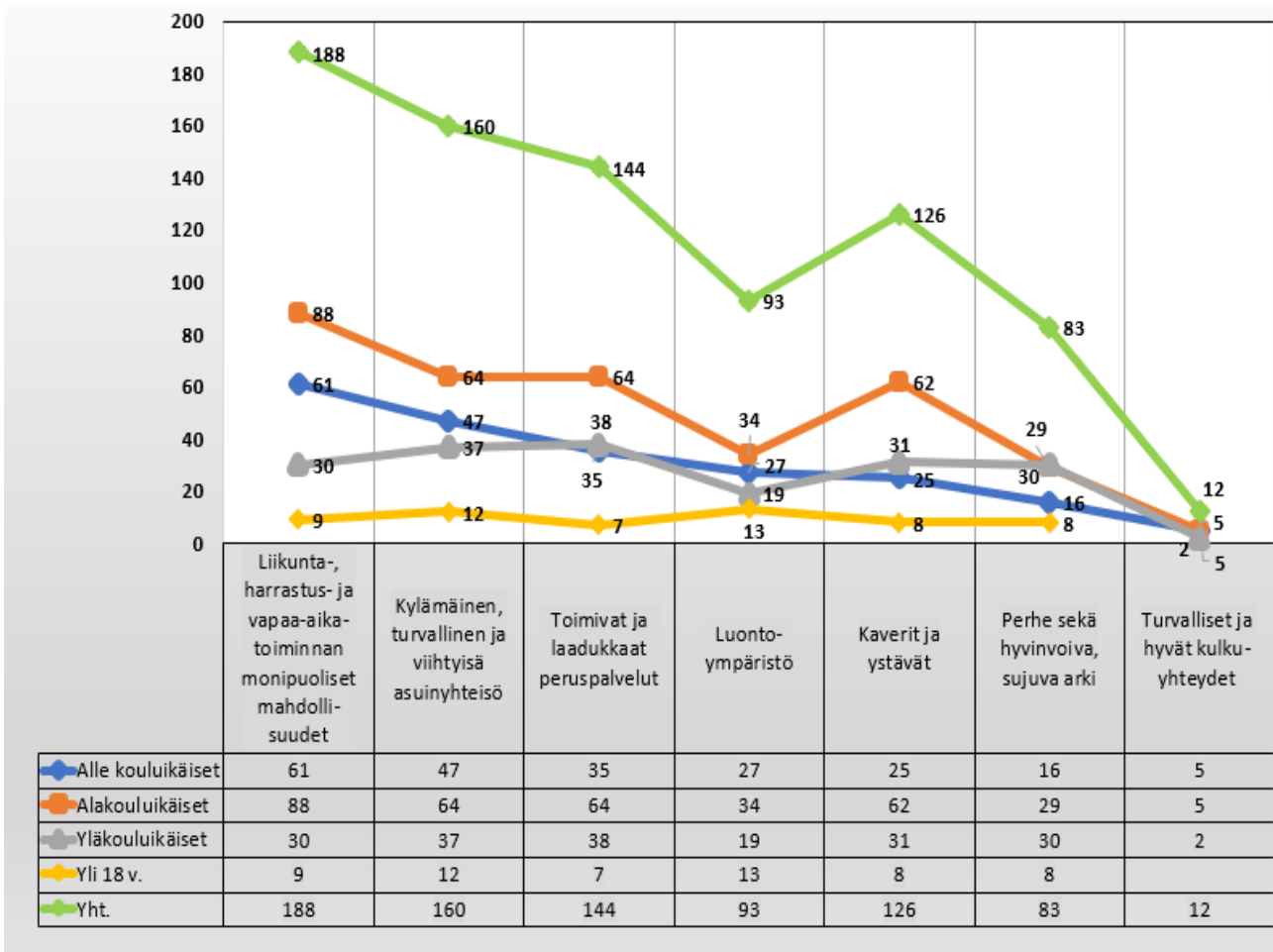
"Osallistun eri tapahtumiin, kerhoihin ja liikuntapiireihin."

Lasten ja nuorten arjessa sekä kasvuympäristöissä iloa ja hyvinvointia tuottavia asioita

Lapsiperheiden kartoituksessa vastaajilta kysyttiin avoimella kysymyksellä asioita, joidenka koetaan tuovan lapsille ja nuorille heidän arjessaan sekä kasvuympäristöissään iloa ja hyvinvointia. Kun lapsiperheiden vastauksia tarkasteltiin kokonaisuutena (N=252, aineistoviittaukset N=807) lapsille ja nuorille arjessa iloa ja hyvinvointia tuottavat asiat jakautuivat kuvioon 1. kootun seitsemän teeman mukaisesti. Eri ikäisten lasten perheiden vastauksissa esiintyi painopiste-eroja lasten ja nuorten arkeen iloa ja hyvinvointia tuottavien tekijöiden osalta (kuvio 2.). Seuraavaksi tiiviisti lapsiperheiden esiin tuomia nostoja ikäkausiryhmittäin em. teemoihin liittyen.

Kuvio 1. Lapsiperheiden vastauksissa esille nousseita asioita, jotka tuottavat vastaajien mukaan iloa ja hyvinvointia lasten ja nuorten arjessa ja kasvuympäristöissä. (Avoimet vastaukset N=252, aineistoviittaukset N=807)

Kuvio 2. Lasten ja nuorten arjessa ja kasvuympäristöissä iloa ja hyvinvointia tuottavia tekijöitä ikäryhmittäisten vastausten mukaisesti tarkasteltuna. (Aineistoviittaukset N=807)

Alle kouluikäisten lasten arjessa ja kasvuympäristöissä iloa ja hyvinvointia tuottavia asioita

Alle kouluikäisten lasten perheistä (N=67) 28%:n mielestä suurin vaikutus lasten hyvinvointiin on liikunta-, harrastus- ja vapaa-aikatoiminnan monipuolisilla mahdollisuuksilla. Vastaajat nostavat esille alueen tarjoamat monipuoliset liikuntapaikat ja – mahdollisuudet, kuten pururadat, hiihtoladut, luistelukentät sekä uuden Laivakankaan urheilukentän ja tekonurmen, Jäähallin, monet puistoalueet sekä lähellä olevat uimapaikat kesäisin.

”Uusi jalkapallokenttä Laivakankaalla aivan huippujuttu!” ”Hevostallit.”

”Hyvät leikki- ja liikuntapaikat.” ”Loistava päiväkodin piha-alue Välikylässä.” ”Pihapelit ja -leikit.”

”Kerhot, joista toivottavasti löytyy ystäviä lapselle sekä vanhemmille.”

Toiseksi tärkeimmäksi lasten arjessa hyvinvointia tuottavaksi tekijäksi vastaajat nostavat kylämäisen, turvallisen ja viihtyisän ympäristön (22%). Turvallisuuden ja rauhallisuuden tunnetta asuinalueelle koetaan luovan *asuinalueen pienuuden ja kyläyhteisöllisyyden, lapsiperhevoittoisuuden, välittävät aikuiset sekä tutut aikuiset koulusta ja lähiympäristöstä. Kavereita löytyy läheltä ja lapsille on tilaa leikkiä, pelata ja temmeltää.*

”Turvallinen asuinalue, jossa riittävästi kavereita ja jossa on tilaa leikkiä, pelata ja temmeltää.”

”Koska Välikylä ei ole mikään uudisalue, on ihanaa, että lähes jokaisella taloudella on melko iso piha, jossa lapsilla tilaa touhuta.” ”Rauhallinen ja ystävällinen asuinalue.” ”Kasvuympäristö siisti ja puhdas.”

Vastaajista 16% kokee, että toimivilla ja laadukkailla peruspalveluilla on olennainen merkitys lasten arjen hyvinvoinnille. *Lähellä olevat varhaiskasvatuspalvelut* koetaan erittäin toimiviksi ja monipuolisiksi. Lasten koetaan viihtyvän *päiväkodissa ja he saavat sieltä kavereita.*

”Mukava lapsiryhmä.” ”Mukava päiväkotiryhmä.”

”Loistava kunnallinen päiväkoti.” ”Loistavat Laivakankaan päiväkodin hoitajat.”

Myös *kodin ja päiväkodin välinen toimiva yhteistyö* nähdään tärkeänä asiana lapsen hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Vastaajat pitävät tärkeänä, että *päiväkodin vanhempainyhdistys* tarjoaa vanhemmille mahdollisuuden osallistua toisen, lapselle tärkeän kasvu- ja kehitysympäristön toimintaan. Vastauksissa nousee esille myös *toive toimivasta yhteistyöstä kodin ja koulun välillä*, varsinkin niiden vastaajien osalta, joiden lapset ovat aloittamassa koulua lähitulevaisuudessa.

”Tulevaa uutta koulua odotetaan innolla ja toivotaan, että IP olisi myös koulun tiloissa.”

Luontoympäristön merkitystä lasten arjen hyvinvoinnin tuottajina korostaa 13% vastanneista. *Monimuotoisen luontoympäristön vesistö- ja metsäalueineen* koetaan tarjoavan lapsille ja perheelle monipuoliset mahdollisuudet ulkoiluun ja leikkiin.

”Lähistöllä on metsäpolkuja, joissa voi käydä kävelemässä ja ihastelemassa luontoa.”

”Metsä on mukava paikka leikkiä.” ”Lapset viihtyvät ulkona.”

Vastaajista 12% nostaa esille lasten kaveri- ja ystävyysuhteiden merkityksen lapsen arjessa. *Asuinalueen lapsiperhevoittoisuus* varmistaa osaltaan sitä, että *naapurustosta löytyy* suuremmalle osalle lapsista *kavereita*. Myös *varhaiskasvatuksen toiminnan kautta* nähdään löytyvän leikkikavereita samoin kuin *harrastuksista*.

”Ympäriällä asuvat saman ikäiset.” ”Kaverit lähellä.”

Lasten arjen hyvinvointiin nähdään vaikuttavan myös perheen sujuva, hyvinvoiva arki (7%) sekä turvalliset ja hyvät kulkuyhteydet (2%). *Perheen kanssa vietetty yhteinen aika* koetaan tärkeäksi samoin kuin *läsnäolo ja yhdessä tekeminen*. Lapselle tärkeistä perhesuhteista esiin nostetaan vanhempien lisäksi sisarukset, serkut ja isovanhemmat sekä perheen lemmikit. Tärkeäksi koetaan myös *koko perheen terveys* sekä *lapsen normaali kehitys*. Koko perheen sujuvaa arkea koetaan edistävän *lapsen viihtyminen päiväkodissa*. Alueen *hyvät ja turvalliset pyörätiet* saavat perheiltä kiitosta.

”Mieluista päiväkoti, johon lapset mielellään menevät.”

”Helppo lähteä omasta pihasta pyöräilemään.” ”...pyörätie Laivakankaalta Jäähallin koululle.”

Alakouluikäisten lasten arjessa ja kasvuympäristöissä iloa ja hyvinvointia tuottavia asioita

Vastaajien (N=102) mukaan alakouluikäisten lasten arkeen iloa ja hyvinvointia tuottaa eniten (25%) liikunta-, harrastus- ja vapaa-aikatoiminnan monipuoliset mahdollisuudet. Ulko- ja sisäliikunta- sekä harrastemahdollisuudet, kuten *luistelukentät, KKP/Jäälihalli, toimiva uusi urheilukenttä kodin ja koulun lähellä, lenkkeilymaastot, kuntopolut, hiihtoladut* sekä monipuoliset *uintimahdollisuudet* kesäaikaan tarjoavat lapsille paljon mielekkään tekemisen mahdollisuuksia. Alueelta löytyi edullisia harrastusmahdollisuuksia ja kerhoja, jotka tuottavat paljon iloa.

Vastaajista 19% nostaa toimivat ja laadukkaat peruspalvelut toiseksi tärkeimmäksi lapsen arjen hyvinvointia tuottavaksi asiaksi. Lähellä olevat koulut, *lyhyet koulumatkat, koulun hyvä ilmapiiri, iltapäiväkerhotoiminta* sekä *koulun osaavat ja välittävät aikuiset / opettajat ja opettajien tuki* lisäävät osaltaan lasten arjen hyvinvointia. *Toimivan kodin ja koulun välisen yhteistyön* nähdään lisäävän lasten koulumyönteisyyttä ja koulunkäynnin sujuvuutta. Muista palveluista, joiden vastaajat näkevät tukevan lapsen arjen hyvinvointia, mainitaan *kouluterveydenhuolto, sosiaalitoimi sekä kirjasto.*

”Koko ajan parantuva Wilma-viestintä vahvistaa vanhempien ymmärrystä lasten koulupäiväntulusta, tapahtumista... on kiva, kun opettajat jaksavat ja ehtivät laittamaan viestiä kotiinpäin myös kannustavista, positiivisista asioista. Näistä on kiva lasten kanssa kotona jutella ja ottaa koulupäivän asioita esille.”

Peruspalveluiden kanssa yhtä merkittäväksi arjen hyvinvointitekijäksi vastaajat nostavat kylämäisen, turvallisen ja viihtyisän asuinyhteisön (19%). Jääliä pidetään *pienenä, yhteisöllisenä asuinalueena ja ihanana, turvallisenä asuinympäristönä* lasten kasvaa. Alueella koetaan olevan *pienet kiviä, jolloin on helppo tutustua ihmisiin, myös ammattilaisiin.* Yhteisöllisyyden tunnetta vahvistaa *yhteiset tilaisuudet ja tapahtumat*, joita mm. yhdistykset järjestävät. Rauhallisessa naapurustossa koetaan olevan *hyvät yhteydet naapureihin* sekä *osaan lasten koulukavereiden vanhempia.* Vastaajien mukaan lapsilla on *turvallisia aikuisia ympärillään* sekä *turvallinen lähiympäristö, missä oli tilaa leikkiä, pelata ja touhuta.*

Kavereiden ja ystävien koetaan olevan neljänneksi tärkein (18%) hyvinvointia tuottava tekijä lasten arjessa. Kavereita löydetään koulusta, naapurustossa asuvista saman ikäisistä lapsista ja harrastuksista. Lasten kaverisuhteiden kautta myös heidän vanhempansa tutustuvat toisiinsa ja ystäväystyvät. Pienen asuinalueen eduksi koetaankin se, että lähes kaikki *lasten kaverit asuivat kävelymatkan päässä.*

Luontoympäristön ja joka paikassa läsnäolevan luonnon koettiin tarjoavan (10%) lapsille sekä koko perheelle paljon yhdessä tekemisen mahdollisuuksia. Luontoon *pääsee liikkumaan ja leikkimään.*

”Hienosti kunnostettu laavu ja vesienhoitoyhdistyksen tekemä pitkospuureitti tarjoaa monipuoliset ulkoilumahdollisuudet.”

Alakouluikäisten lasten arjessa tärkeäksi koetaan myös perheen hyvinvoiva ja sujuva arki (8%). *Oma perhe, koti, vanhemmat, sisarukset, lemmikit ja isovanhemmat* luovat lapsen ympärille arkea tukevan läheisverkoston. Perheen kanssa yhdessä vietetty aika ja yhdessä tekeminen nähdään merkityksellisenä asiana koko perheen hyvinvoinnin näkökulmasta. Lisäksi vastaajat nostavat hyvinvointia rakentavista asioista esille lasten terveyden, *lasten normaalin kehityksen ja hyvinvoinnin, arjen onnistumisen kokemukset, arjen säännöllisyyden* (mm. unirytmii) sekä *koulunkäynnin sujuvuuden.* Lapsen hyvinvointia nähdään tukevan myös *perheen taloudellinen hyvinvointi ja riittävä toimeentulo.*

”Iloa tuottaa, kun lapset pärjäävät koulussa erittäin paljon paremmin kuin itse milloinkaan.”

”Katto pään päällä ja talous suht’kunnossa.”

Muutamissa vastauksissa (5%) nostetaan lisäksi esille *alueen turvalliset pyörätiet* sekä *lasten turvalliset koulumatkat.*

Yläkouluikäisten nuorten arjessa ja kasvuympäristössä iloa ja hyvinvointia tuottavia asioita

Yläkouluikäisten lasten vanhempien (N=65) vastauksissa tärkeimmäksi arjen hyvinvointia lisääväksi tekijäksi nostetaan toimivat ja laadukkaat peruspalvelut (20%). *Lähellä olevan turvallisen koulun* sekä *koulun*

ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön nähdään tukevan nuorten arjen sujuvuutta. *Toimivaa vuoropuhelua kodin ja koulun välillä* pidetään myös tärkeänä ja tätä vastaajien mukaan tukee mm. Wilma-viestintä.

Vastaajien mukaan (20%) Jääli tarjoaa yläkouluikäisille nuorille *rauhallisen, kylämäisen kasvuympäristön*, jossa oli *turvallista liikkua ja harrastaa*. Asuinalueen *hyvä ilmapiiri*, naapurustossa asuvat *mukavat ihmiset* sekä nuorten keskuudessa oleva vahva *yhteisöllisyyden tunne* luo nuorten arkeen turvallisuuden ja yhteisöön kuuluvuuden tunnetta. *Alueen tapahtumien* nähdään myös osaltaan tukevan yhteisöllisyyttä ja asuinalueen viihtyisyyttä.

Kaverit ja ystävät nousevat myös esille merkittävänä (17%) hyvinvointia tuottavina tekijöinä nuorten arjessa. Vastaajat pitävät tärkeänä, että nuorilla *on kavereita* ja että *kaverit tunnetaan*. Myös nuorten ystävyssuhteiden merkityksellisyys nousee vastauksista esille.

"Kaveripiiri tuttua." "Mukavat kaverit." "Kivat luokkakaverit."

"Laaja ystäväpiiri." "Hyvät ystävät."

Perheen hyvinvoiva ja sujuva arki (16%) sekä liikunta-, harrastus- ja vapaa-aikatoiminnan monipuoliset mahdollisuudet (16%) nähdään myös tekijöiksi, jotka tuottavat nuorelle iloa ja hyvinvointia arjessa. Vastauksissa nuoren arkea koetaan kannattelevan *vahva side vanhempiin ja sisaruksiin* sekä *suhde isovanhempiin ja lähisukulaisiin*. Nuorten arkea kannattelee, vastaajien mukaan, myös *koulunkäynnin sujuminen*.

"Koulu sujuu hyvin mukavassa koulussa."

Vastaajien mukaan alue tarjoaa kesäaikaan nuorille upeat, *lähellä olevat uimapaikat*. Lisäksi alueen muut *ulkoilumahdollisuudet* nähdään monipuolisina, kuten *urheilukentät, lenkkeilymaastot ja hyvät kuntoreitit*. Niiden harrastusten osalta, joita alueelta ei ole saatavilla, nähdään tärkeänä, että *vanhemmilla on mahdollisuus kuljettaa nuoria kaupungissa oleviin harrastuksiin*. Vastauksissa nostetaan esille myös *erityislusten ja -nuorten harrastustoiminnan mahdollistamisen* tärkeys. Vaikka erityislusten harrastustoiminnan tarjonnan koetaankin jonkin verran lisääntyneen viime aikoina, tarjontaa voitaisiin vastaajien mielestä edelleen lisätä.

Luontoympäristön merkitys hyvinvointia tuottavana tekijänä nostetaan esille myös yläkouluikäisten perheiden vastauksissa (10%). Luontoympäristö tarjoaa *hyvät ulkoilumahdollisuudet ja -maastot heti kodin vieressä*.

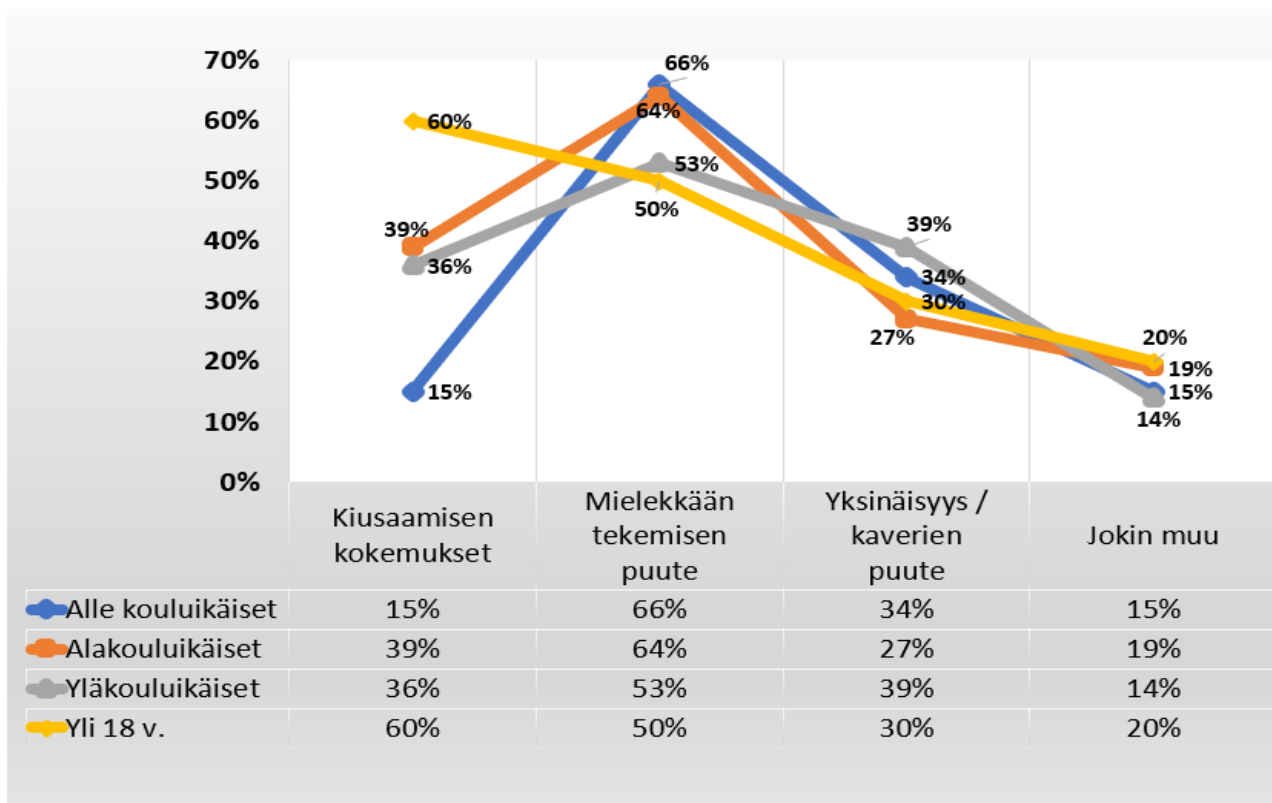
Yli 18v. kotona asuvien nuorten arjessa ja kasvuympäristössä iloa ja hyvinvointia tuottavia asioita

Yli 18v. kotona asuvien nuorten perheiden vastauksissa (N=18) tärkeimmäksi (23% vastauksista) nuoren arkeen hyvinvointia tuottavaksi asiaksi koetaan luontoympäristö. *Kaikkialla läsnä oleva luonto* tarjoaa *runsaasti ulkoilumahdollisuuksia*.

Toiseksi tärkeämpänä (21%) hyvinvointia tuottavana asiana nähdään kylämäinen, turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö. *Pikkukylämäinen ympäristö* sekä *naapurusto ja asuinympäristön rauhallisuus* luovat turvallisuuden tunnetta ja viihtyisyyttä. Kolmanneksi tärkeimmäksi (16%) asiaksi vastauksissa nostetaan liikunta-, harrastus- ja vapaa-aikatoiminnan mahdollisuudet ja seuraavaksi tärkeimmiksi asioiksi mainitaan perheen hyvinvoiva, sujuva arki (14%) sekä kaverit ja ystävät (14%).

Lasten ja nuorten arjessa sekä kasvuympäristöissä huolta aiheuttavia asioita

Lapsiperheiltä kysyttiin monivalintakysymyksellä asioita, joiden he kokevat aiheuttavan huolta lapsen ja nuoren arjessa. Koonti perheiden vastauksista on nähtävissä kuviossa 3.

Kuvio 3. Lapsiperheiden kokemuksia lasten ja nuorten arjessa sekä kasvuympäristössä huolta aiheuttavista asioista. (N=177, valitut vastaukset N=254)

Ikäkausiryhmittäisissä vastauksissa huolta aiheuttavat vaihtoehdot painottuvat eri tavalla. Alle kouluikäisten lasten osalta vastaajien (N=57, valitut vastaukset N=77) kokemus lapsen arjessa huolta aiheuttavista asioista jakautuu prosentuaalisesti seuraavasti: mielekkään tekemisen puute 66%, yksinäisyys / kaverien puute 34% sekä kiusaamisen kokemukset ja jokin muu syy molemmat 15% vastauksista. Muina syinä mainitaan lasten koulunkäyntiin liittyvät arjen haasteet (mm. koulun sisäilmaongelmat, koulumatkan pituus, yksinäiset kotiaamut ekaluokkalaisella) sekä turvattomuutta lisäävät tekijät (mm. ylinopeutta ajavat autoilijat ja lähiympäristöön jalkautunut huumekauppa).

Alakouluikäisten lasten perheiden vastauksissa (N=74, valitut vastaukset N=110) kokemukset arjessa lapselle huolta aiheuttavista asioista jakautuvat osaltaan seuraavasti: mielekkään tekemisen puute 64%, kiusaamisen kokemukset 39%, yksinäisyys / kaverien puute 27% sekä jokin muu syy 19%. Muina syinä mainitaan kerhotoiminnan vähäisyys ja puute (mm. aamupäiväkerhotoiminnan lakkauttaminen sekä muun koulupäivän jälkeisen kerhotoiminnan vähäisyys), toimitiloihin liittyvät puutteet (mm. Jäälin koulun sisäilmaongelmat, kouluyksiköiden yhdistäminen yhdeksi isoksi toimintayksiköksi ja kirjaston tilojen pienuus), koulumatkan turvattomuus (mm. koulumatkan pituus huonoissa sääolosuhteissa, tietyt ja huonot bussiyhteydet koulusta kotiin) sekä päihteisiin liittyvät huolet.

Yläkouluikäisten lasten osalta vastaajien (N=36, valitut vastaukset N=51) vastaukset jakautuvat seuraavasti: mielekkään tekemisen puute 53%, yksinäisyys / kaverien puute 39%, kiusaamisen kokemukset 36% sekä jokin muu syy 14%. Muina syinä nostetaan esille koulun käyntiin sekä kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön liittyvät haasteet, harrastetoiminnan vähäisyys sekä välimatkojen pituus ja harvaan kulkevat bussit.

Yli 18 vuotiaiden, kotona asuvien lasten perheiden vastauksissa (N=10, valitut vastaukset N=16) kokemukset arkea haastavissa asioissa jakautuvat seuraavasti: kiusaamisen kokemukset 60%, mielekkään tekemisen puute 50%, yksinäisyys / kaverien puute 30% ja jokin muu syy 20%. Muissa syissä mainitaan mm. päihteiden helppo saatavuus.

Jääliläisten kokemuksia arjen tuesta, avusta ja palveluista

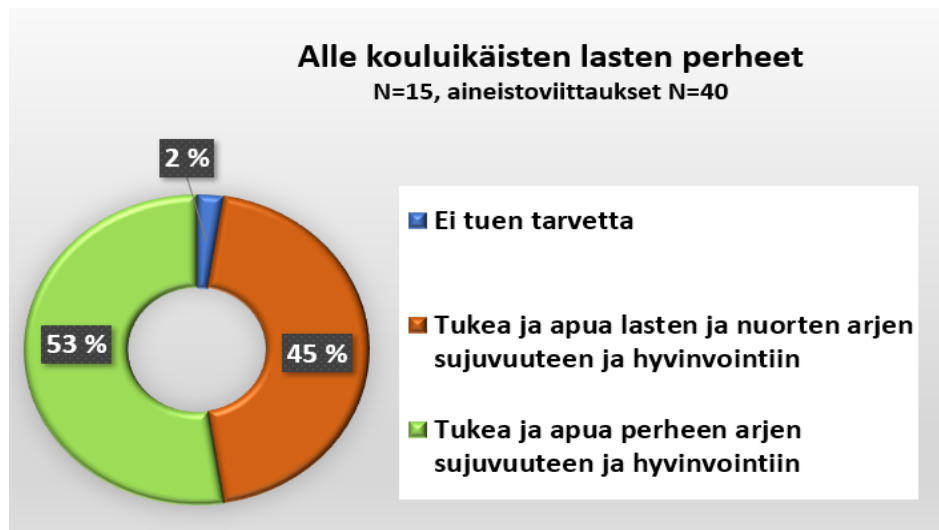
Kartoituksen kolmas teema käsitteli jääliläisten kokemuksia arjen tuen ja avun tarpeista sekä heidän näkemyksiään siitä, kuinka he olivat kokeneet näihin tarpeisiin tukea tai apua saaneensa. Lisäksi jääliläisiltä kysyttiin näkemyksiä, kokemuksia sekä kehittämissideoita alueen palveluihin liittyen.

Vastaajien kokemuksia arjen tuen ja avun tarpeisiin liittyen

Kartoituksessa selvitettiin avoimella kysymyksellä, millaisia arjen sujuvuuteen ja hyvinvointiin liittyviä tuen ja avun tarpeita vastaajat kokivat arjessaan olevan. Vastaajilla oli mahdollisuus täydentää vastauksiaan avoimiin tekstikenttiin. Alle on koottu tiiviisti vastaajaryhmäkohtaisesti esiin nostettuja näkemyksiä ja kokemuksia arjen tuen ja avun tarpeista.

Alle kouluikäisten lasten perheiden kokemuksia arjen tuesta ja avusta.

Alle kouluikäisten lasten perheiden vastauksissa tuen ja avun tarpeet jakautuivat kuviossa 4. kuvatun mukaisesti.

Kuvio 4. Alle kouluikäisten lasten perheiden kokemuksia tilanteista, joihin toivoisi / olisi toivonut tukea ja apua.

Vastaajat toivovat tukea ja apua arjessa jaksamiseen, arjen pyörytykseen, sosiaalisten verkostojen luomiseen, vertaistukeen sekä palveluiden saavutettavuuteen.

"Vauvaperhevaiheessa tukea arkeen, kun omat tukiverkostot asuivat kaukana."

"Olen pääasiassa yksin lasten kanssa arkisin, arki-illat toisinaan raskaita."

"Joskus toivoisin apua lastenhoitoon omien asioiden hoidon ajaksi."

"Jos laskettaisiin kotona olevat äidit + lapset, niin tänne pitäisi saada lisää avoimia perhekahviloita ja kerhoja, joihin ei pidä hakea mitenkään ja jonottaa paikkaa, vaan aina avoimena kaikille."

"Koen, että neuvolan ja hammashoitopalvelujen siirtyminen kokonaan Kiiminkiin heikensi olennaisesti lapsiperheiden tukea."

Lisäksi tukea ja apua toivotaan lasten ja nuorten arjen sujuvuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseen.

"Apua ja tukea on saatu paljon päiväkodin ja hyvinvointikeskuksen puolesta."

"Aamupäiväkerhotoimintaa pienille koululaisille."

"Mikäli koulussa tai päiväkodissa ilmenee kiusaamista, niin toivon jämäkkää puuttumista asiaan."

Kuvioon 5. on koottu vastaajien odotuksia ja toiveita siitä, millaisella avulla ja tuella esiin nostettuihin tarpeisiin tulisi vastata. Alle kouluikäisten lasten perheiden vastauksissa toivotaan mm. *tilapäistä lastenhoitoapua, tukea ja apua lapsen hyvinvointiin liittyvien asioiden ratkaisussa, ohjausta ja neuvontaa lapsiperheen arkeen*

liittyvissä asioissa sekä lisää matalan kynnyksen kerho- ja vapaa-aikatoimintaa sekä lapsille että koko perheelle.

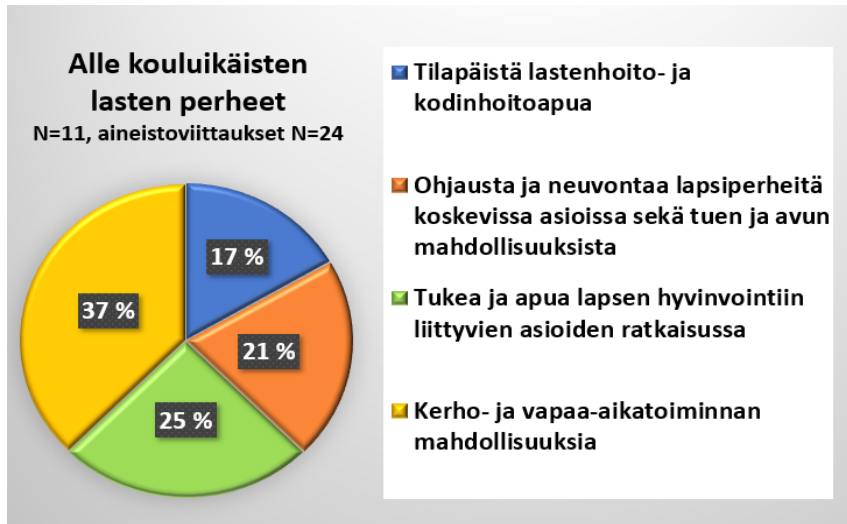
"Lastenhoitopalvelua iltaisin, maksaisin siitä mielelläni, jos systeemi olisi toimiva ja helppo."

"Oireilevalle lapselle jokin ratkaisu selvitä arjesta." "Ohjausta esim. avun hakemiseen."

"Asioihin puututtaisiin herkemmin ja niille tehtäisiin oikeasti jotakin."

"Enemmän toimintaa ja kerhoja, joihin helppo pääsy ja matala kynnykset osallistua."

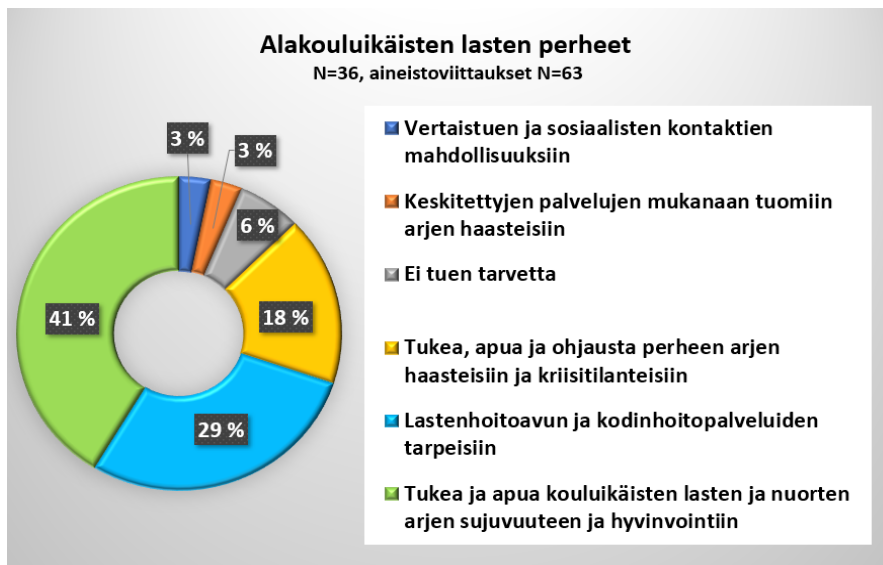
"Iltaperhekerhoja / tapahtumia arki-iltoihin."

Kuvio 5. Alle kouluikäisten lasten perheiden kokemuksia siitä, millaista konkreettista apua tai tukea he arkeensa toivoisivat / ovat toivoneet.

Alakouluikäisten lasten perheiden kokemuksia arjen tuesta ja avusta

Alakouluikäisten lasten perheiden vastauksissa tuen ja avun tarpeet jakautuivat kuvion 6. osoittamalla tavalla.

Kuvio 6. Alakouluikäisten lasten perheiden kokemuksia tilanteista, joihin toivoisi / olisi toivonut tukea ja apua.

Vastaajat toivovat apua ja tukea kouluikäisten lasten ja nuorten arjen sujuvuuteen ja hyvinvointiin, lasten- ja kodinhoitoon sekä perheen arjen haasteisiin ja kriisitilanteisiin.

"Kun lapsi alle kolmasluokkainen, olisi hyvä, että aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa olisi. Kun vanhemmat ovat töissä, on huoli pienen lapsen pärjäämisestä yksin pitkän päivän."

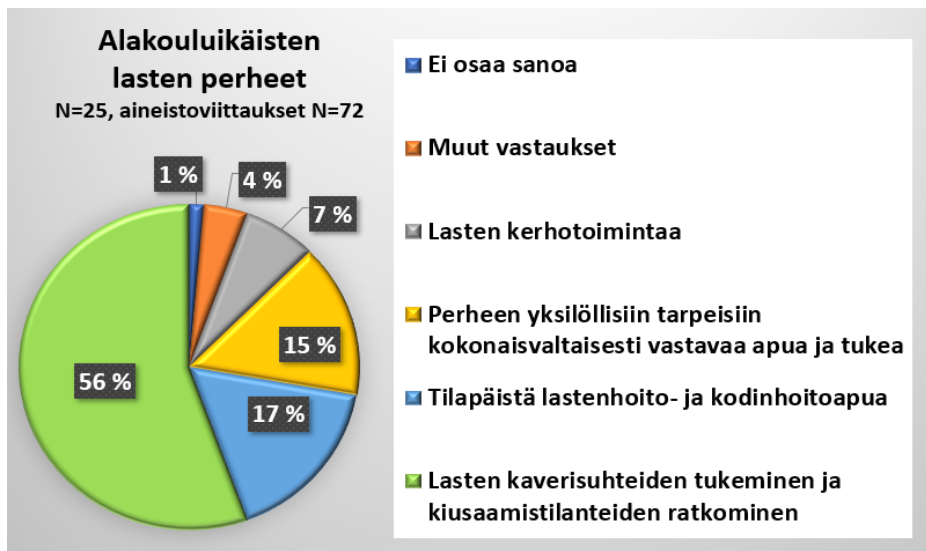
"Se, ettei 2. luokkalaiset saa enää ip-toimintaa, on iso ongelma monissa perheissä. Tarkoittaa sitä, että lapsi on yhtäkkiä päivittäin 5 tuntia yksin."

"Kun lapsi joutuu kiusaamisen kohteeksi, vaikka koulun mittakaavassa pienekin."

"Lastenhoitoavun ja kodinhoitopalvelun tarve." "Lapsen harrastustoimintaan muilta vanhemmilta."

"Kun perhettä kohtaa onnettomuus / vaikea sairaus, apua voisi tarjota ja kertoa mitä on saatavilla ja tarvittaessa avuntarve kartoittaa. On kovin työlästä etsiä, mistä voisi saada apua tällaisen tilanteen äärellä."

Kuvioon 7. on koottu alakouluikäisten lasten perheiden vastauksissa esiin nostettuja toiveita siitä, millaisella avulla ja tuella tarpeisiin tulisi vastaajien mielestä vastata.

Kuvio 7. Alle kouluikäisten lasten perheiden kokemuksia siitä, millaista konkreettista apua tai tukea he arkeensa toivoisivat / ovat toivoneet.

Vastaajat toivovat mm. konkreettista, edullista tai maksutonta kodinhoitoapua, apua lasten kaverisuhteiden tukemiseen ja kiusaamistilanteiden ratkomiseen, perheiden yksilöllisiin tarpeisiin kokonaisvaltaisesti vastavaa apua ja tukea sekä lisää kerhotoimintaa pienten koululaisten yksinäisiin iltapäiviin.

"Apua kodin hoitoon ja nimenomaan konkreettista apua, ei keskusteluapua... mielellään ilmaista."

"Lisääapua koulunkäynnin sujumiseksi. Opettajalla kädet täynnä lasten kanssa, eikä ehdi auttamaan lasta, joka toivoo ja tarvii apua."

"Koulussa saisi olla ammattikasvattajia, jotka olisivat koululaisten tavoitettavissa mihin aikaan päivästä tahansa ja olisivat läsnä esim. välitunneilla, jossa oppilailla olisi matala kynnyks tulla juttelemaan kouluhuolista. Voisivat olla muina aikoina luokissa opettajien apuna, jos oppilaat eivät heidän apuaan ole vailla."

"Hyvän ilmapiirin ja ryhmädynamiikan varmistaminen."

"Opettajilta tarkkaavaisempaa otetta kiusaamisasian suhteen, tehokkaampi välituntivalvonta, asian ottaminen puheeksi asianosaisten ja vanhempien kesken."

"Tietoa ja neuvontaa etuuksista, palveluista sekä tuen ja avun mahdollisuuksista."

"Miten selviytyä lasten kanssa yksinhuoltajana."

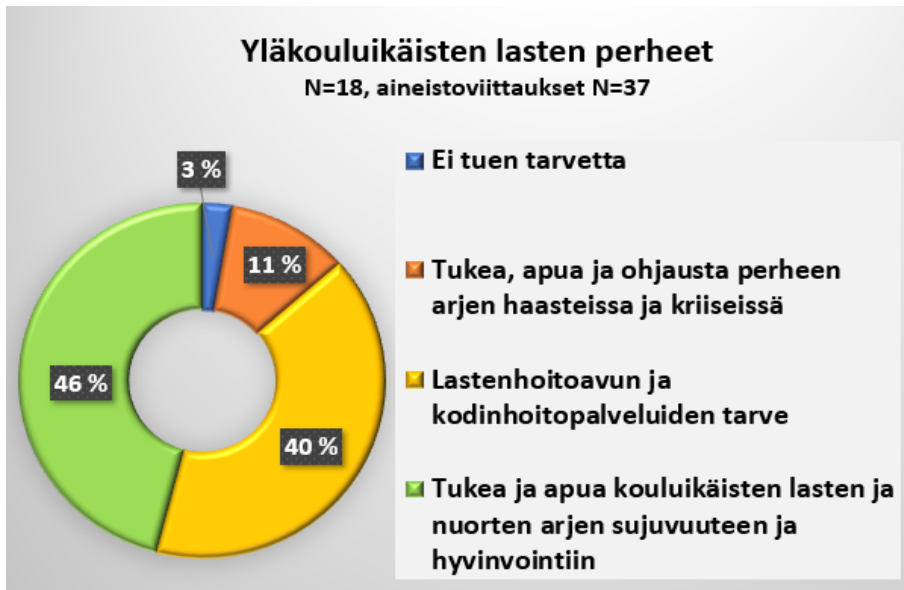
Yläkouluikäisten lasten perheiden kokemuksia arjen tuesta ja avusta.

Yläkouluikäisten lasten perheiden vastauksissa tuen ja avun tarpeet kohdentuvat lasten ja nuorten arjen sujuvuuden ja hyvinvoinnin tukemiseen, lasten- ja kodinhoitopalveluihin sekä arjen haasteisiin ja kriisitilanteisiin (kuvio 8.).

"Liian vaikeita ja liian isot koalueet." "Lapseni aikaisempien vuosien koulukiusaamiseen."

"Tukea ja apua arjessa jaksamiseen." "Välillä tarvitsisin kodinhoidossa apua."

"Kriisitilanteissa, elämän vastoinkäymisissä."

Kuvio 8. Yläkouluikäisten lasten perheiden kokemuksia tilanteista, joihin toivoisi / olisi toivonut tukea ja apua.

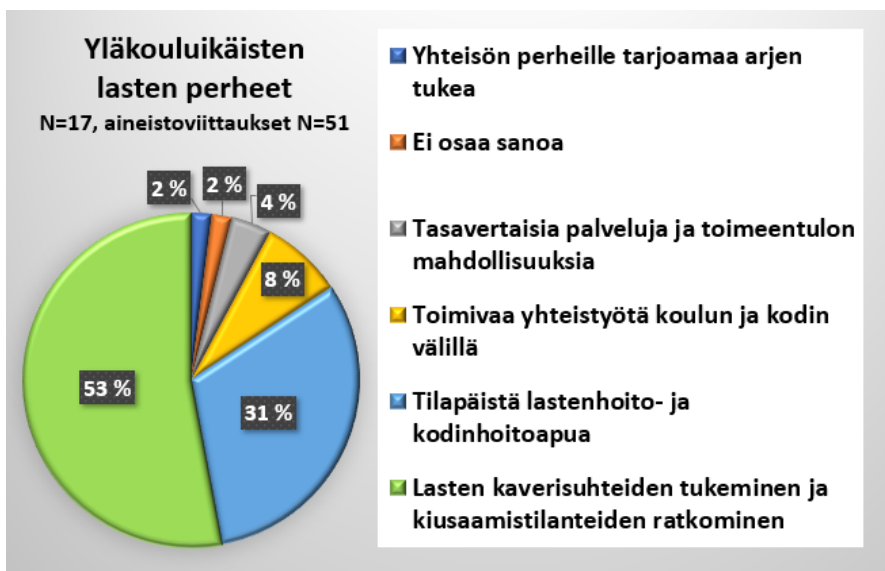
Yläkouluikäisten lasten perheiden vastauksissa esiin nostetaan kuvioon 9. koottuja toiveita siitä, millaisella avulla ja tuella tarpeisiin tulisi vastaajien mielestä vastata. Yli puolet vastaajista toivoo apua ja tukea lasten kaverisuhteiden tukemiseen sekä kiusaamistilanteiden ratkomiseen. Lisäksi vastaajat toivovat mm. tilapäistä lastenhoito- ja kodinhoitoapua sekä toimivaa yhteistyötä koulun ja kodin välillä.

"Parempaa ryhmiin / luokkiin jakamista, sama huono ilmapiiri ja ryhmädynamiikka ala-asteelta yläasteelle."

"Olisin toivonut, että koulusta olisi hoidettu kiusaamistilanne ja sen jälkeinen koulunkäynti paremmin."

"Koulu ottaisi yhteyttä koteihin yhteistyön tekemiseksi."

"Kotiapua: ruuanlaitto- ja siivousapua." "Lastenhoitoapua."

Kuvio 9. Yläkouluikäisten lasten perheiden kokemuksia siitä, millaista konkreettista apua tai tukea he arkeensa toivoisivat / ovat toivoneet.

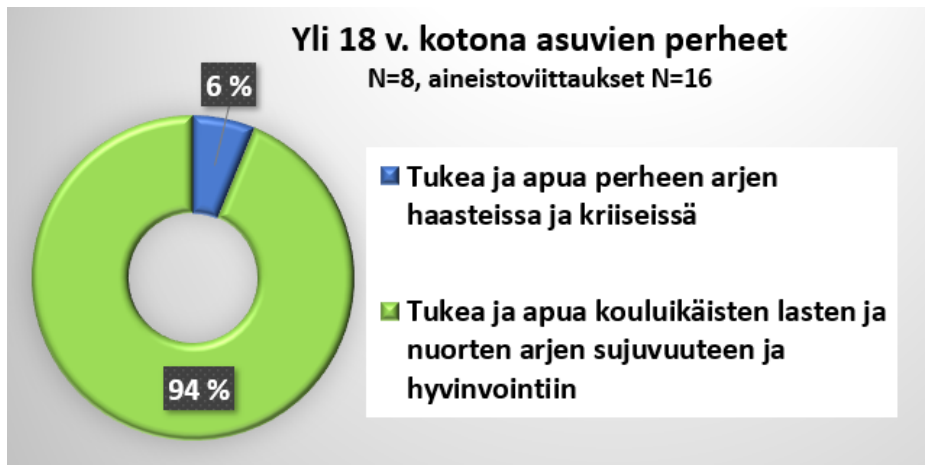
Yli 18. vuotiaiden kotona asuvien lasten perheiden kokemuksia arjen tuesta ja avusta.

Yli 18v. kotona asuvien nuorten perheiden vastauksissa korostuu (kuvio 10.) lasten ja nuorten arjen sujumuuden ja hyvinvoinnin tukemiseen liittyvät tarpeet. Lisäksi vastaajat nostavat esille avun ja tuen tarpeita liittyen

perheen arjen haasteisiin ja kriisitilanteisiin. Vastaajat olivat toivoneet ja toivovat apua ja tukea lasta tai nuorta koskettaneisiin kiusaamistilanteisiin puuttumiseen sekä niiden loppuun asti hoitamiseen.

"Koulukiusaamiseen puuttuminen." "Tiukempaa puuttumista opettajilta."

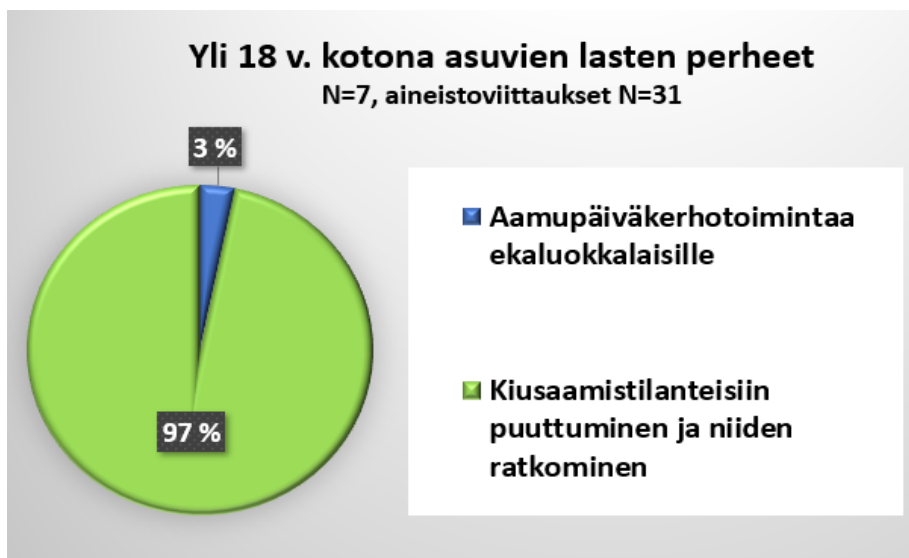
"Lapsi sairasti, ei tullut apua koulun kautta."

Kuvio 10. Yli 18 v. kotona asuvien lasten perheiden kokemuksia tilanteista, joihin toivoisi / olisi toivonut tukea ja apua.

Vastaajien esille nostamat toiveet siitä, millaisella avulla ja tuella vastaajien edellä mainitsemiin tarpeisiin tulisi / olisi tullut vastata on koottuna kuviossa 11. Suurin osa aineistoviittauksista esiin nousseista tuen ja avun toiveista kohdentuu kiusaamistilanteisiin puuttumisen ja niiden ratkomiseen.

"Olisin toivonut, että koulu ottaa asian tosissaan ja myös seuraa ja valvoo, ettei kiusaamista pääse enää tapahtumaan." "Että asia olisi edennyt jotenkin."

Kuvio 11. Yli 18 v. kotona asuvien lasten perheiden kokemuksia siitä, millaista konkreettista apua tai tukea he arkeensa toivoisivat / ovat toivoneet.

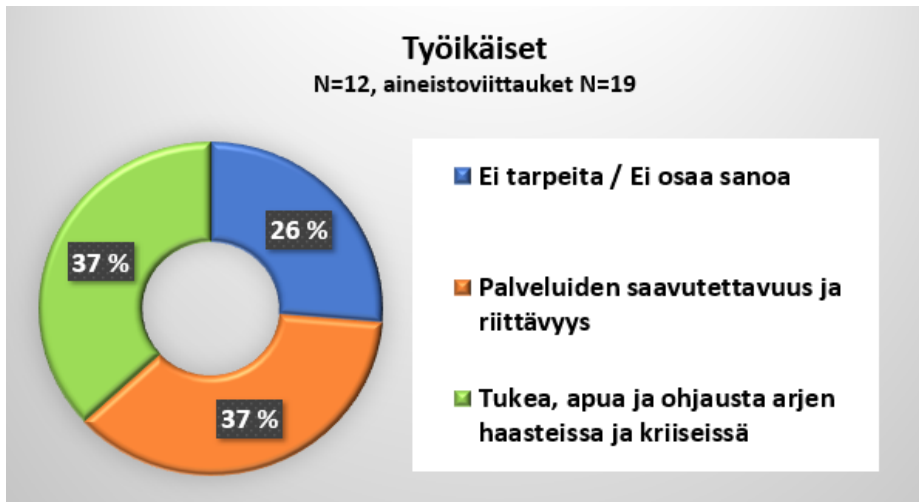
Työkäisten kokemuksia arjen tuesta ja avusta.

Työkäisten vastauksissa nostetaan esille tarpeita tukeen, apuun ja ohjaukseen arjen kriiseissä sekä palveluiden saavutettavuudessa (kuvio 12). Vastaajat kaipaavat ohjausta ja apua mm. elämäntilanteen muutoksiin liittyen (esim. sairastuminen). Lisäksi tukea kaivataan palveluihin ja toimintoihin pääsemisessä (mm. julkisen liikenteen aikataulujen ja reittien kehittäminen), nettiasioinnissa sekä palveluiden riittävydessä.

"Kun on esim. sairastunut, eikä ymmärrä vakuutusasioista mitään."

"Autottomat eivät juuri iltaisin voi käydä esim. teatterissa, kun linja-autot kulkevat tunnin välein."

"Terveys- ja sosiaalipalveluiden lisääminen"

Kuvio 12. Työikäisten kokemuksia tilanteista, joihin toivoisi / olisi toivonut tukea ja apua.

Työikäisten vastauksissa toivotaan, että em. tarpeisiin vastattaisiin tarjoamalla henkilökohtaista apua, tukea ja ohjausta (ml. lapsiperheet ja ikäihmiset) sekä lisäämällä ja monipuolistamalla lähipalveluita (kuvio13.)

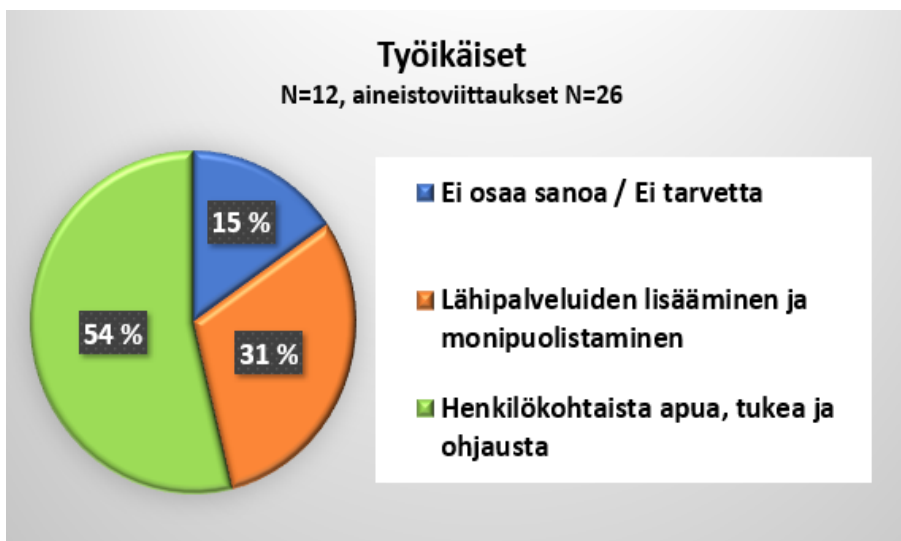
"Perheille annettaisiin tukea ja neuvoja."

"Oireilevat lapset / nuoret ohjattaisiin hoitoon / terapiaan nopealla aikataululla."

"Sitten, kun ikää tulee, niin ajoissa vaihtoehdot esim. Jäälissä asumisen mahdollisuuksista ikäihmisille." "Kuljetuspalveluita (ikäihmisille)." "Bussiyhteyksien parantaminen ja lisääminen."

"Tietoa, kuinka toimia, miten kirjoittaa valituksia, lausuntoja."

"Pieni vastaanotto Jäälissä." "Kahvila."

Kuvio 13. Työikäisten kokemuksia siitä, millaista konkreettista apua tai tukea he arkeensa toivoisivat / ovat toivoneet.

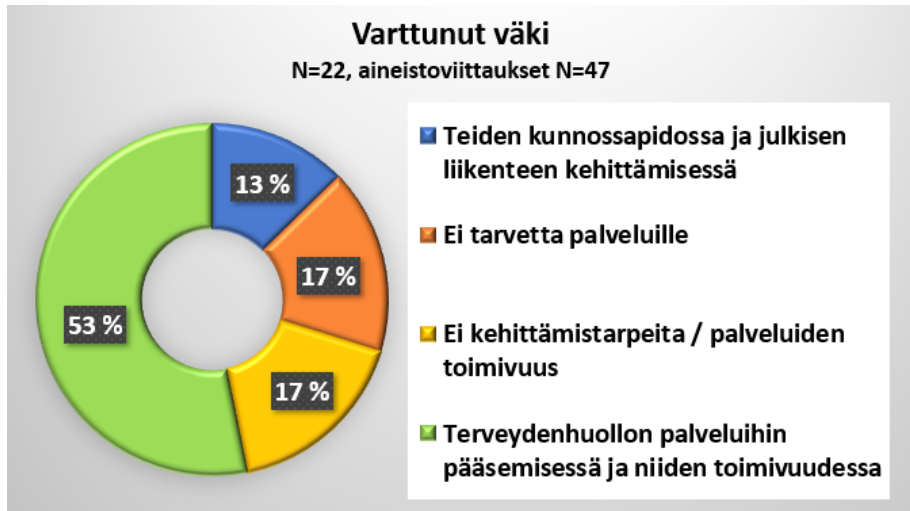
Varttuneen väen kokemuksia arjen tuesta ja avusta.

Varttuneen väen vastauksissa tukea ja apua koetaan tarvittavan terveydenhuollon palveluihin pääsemisessä ja näiden palveluiden toimivuudessa sekä teiden kunnossapitoon ja julkisen liikenteen kehittämiseen. (kuvio 14).

"...ikäntyville olisi terveystarkastus määräajoin. Luulisi, että tämä auttaisi jo ennakoon, ettei pääsisi oireet liian pitkälle ja vaikeammaksi parantaa." "Lääkäriaika ei saa sitten millään."

"Tänä vuonna olen joutunut turvautumaan yksityisiin terveyspalveluihin kiireellisessä tapauksessa. Nämä palvelut ovat liian kalliita maksettavaksi eläkeläiselle. Jostakin muusta täytyy tinkiä, niin ruuasta kuin kaikesta hyvinvoinnista."

"Ennen Jäälissä oli neuvolat, hammashoitolat, lääkärin ja sairaanhoitajan vastaanotot, ikäihmisten palvelut. Nyt ei niin mitään. Eli kun sairastuu, palvelut kaukana ja epävarmoja."
"Teiden talviauraus erittäin huonoa."
"Julkisen liikenteen maksut liian korkeat." "Eläkeläislippu puuttuu Oulusta."
"Onni-liikenne Jääli-Kiiminki välillä."

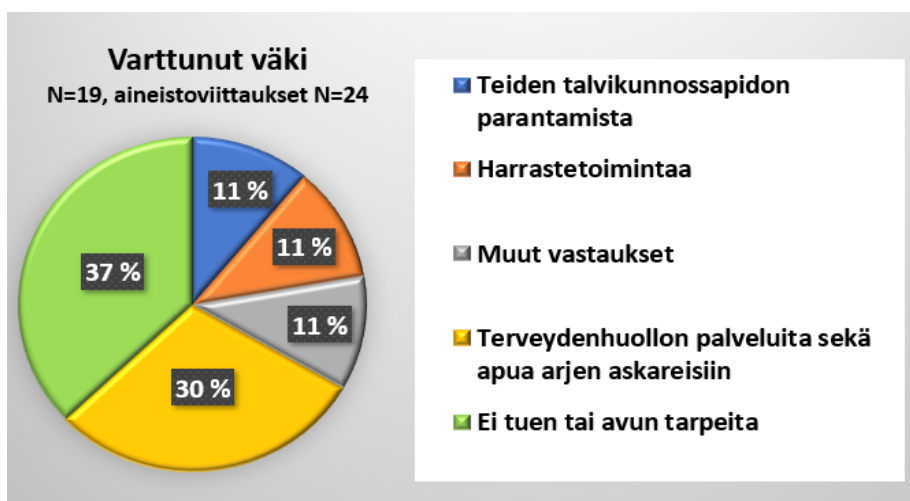

Kuvio 14. Varttuneen väen kokemuksia tilanteista, joihin toivoisi / olisi toivonut tukea ja apua.

Suuri osa vastaajista toteaa myös, ettei heillä ole tarvetta palveluille tai tarpeita palveluiden kehittämiseksi.
"Toistaiseksi olen saanut tarvitsemiä riittävän tuen ja avun, joita lähinnä olen tarvinnut hyvinvointikeskuksesta." *"Toistaiseksi olen pitkälle omatoiminen."*

Vastaajien esille nostamat konkreettiset arjen avun ja tuen toiveet koskevat *arjen askareisiin saatavaa apua, terveydenhuollon palveluiden parempaa toimivuutta, teiden talvikunnossapidon parantamista sekä harrastetoiminnan tarjonnan lisäämistä* (kuvio 15.).

"Olen päässyt vihdoin ja viimein vaivoineni hoitoon ja nyt tunnen, että vaivani on otettu vakavasti. Elämäni on palannut." *"Lääkäriajan saaminen on monen mutkan takana ja kestää liian kauan."*
"Paljon polanteita, lunta ja jäätä tiellä. Useita vaaratilanteita."
"Siivousapua."
"Lisää kansalaisopiston järjestämiä kursseja." "Eläkeläisille liikunta- ym. harrastuspalveluja."

Kuvio 15. Varttuneen väen kokemuksia siitä, millaista konkreettista apua tai tukea he arkeensa toivoisivat / ovat toivoneet.

Varttuneemmalta väeltä kysyttiin (kaipaen / en kaipa vaihtoehtokysymys) myös kokevatko he kaipaavansa lasten, nuorten tai muiden aikuisten seuraa ja apua. Vastaajista 57% kertoi kaipaavansa lasten, nuorten tai muiden aikuisten seuraa ja 43% vastasi, ettei kaipa. Vastaajat kertoivat kaipaavansa erityisesti omien lastensa ja lastenlastensa seuraa.

”Lapset tuovat iloa, heidän kanssaan on helppo antautua hupsuttelemaan.” ”Lastenlapsia kaipaan.”

Lisäksi varttuneelta väeltä kysyttiin monivalintakysymyksellä, millaista konkreettista arjen apua ja seuraa he toivoisivat alueen nuorilta ja muilta aikuisilta. Vastaajat (N=24, valittujen vastausten lukumäärä N=30) toivovat eniten apua tietokoneen, tabletin tai älypuhelimien käytön opastukseen (53% vastauksista), juttuseuraa (36% vastauksista), asiointiapua (6%) ja kaupassakäyntiseuraa (5%).

”Kirjastoon pitäisi saada esim. kerran viikossa muutamaksi tunniksi ihminen, jolta saisi käydä kysymässä tietoteknisiin ongelmiin neuvoja, ettei tarvitse mennä kaupunkiin asti. Palkataan nuori sinne työharjoittelurahaan!”

Varttuneelta väeltä kysyttiin edelleen avoimella kysymyksellä, miten lasten, nuorten tai muiden aikuisten seuran kaipuu ilmenee heidän arjessaan (N=22, aineistoviittaukset N=31). Suurin osa vastaajista (60%) kertoo *pitävänsä säännöllisesti yhteyttä lapsiinsa ja lastenlapsiin*. Arjen seuraa tuovat myös *harrastuspiirien ihmiset* sekä *ystävät*.

”Omat lapsenlapset, joita tapaan viikoittain.” ”Jäälissä on paljon tuttuja ja ystäviä, luo turvallisuutta.”

Esteitä avun hakemiselle tai vastaanottamiselle

Kartoituksessa selvitettiin myös vastaajien kokemia esteitä avun hakemiselle ja vastaanottamiselle monivalintakysymyksellä. Kaikkien vastaajaryhmien vastauksia yhdessä tarkasteltaessa (N=143, kuvio 16.), suurimmiksi esteiksi avun hakemiselle ja vastaanottamiselle vastaajat kokevat sen, etteivät he tiedä mitä palveluja tai toimintoja on tarjolla (27% kaikista vastauksista) sekä ettei oikeanlaista palvelua tai toimintaa ole tarjolla (25% kaikista vastauksista). Vastaajista 19% kokee, että palveluihin on vaikea päästä. Palveluiden ja toimintojen maksullisuus ja kalleus nähdään avun hakemisen tai vastaanottamisen esteeksi 17%:ssa vastauksista. Leimautumista esteenä pitää 5% vastaajista ja jonkin muun syyn esteeksi mainitsee 7% vastaajista. Muihin syihin liittyen vastauksissa nousee esille mm. seuraavanlaisia kommentteja:

”Avun vastaanottaminen ja oman voimattomuuden myöntäminen on vaikeaa.”

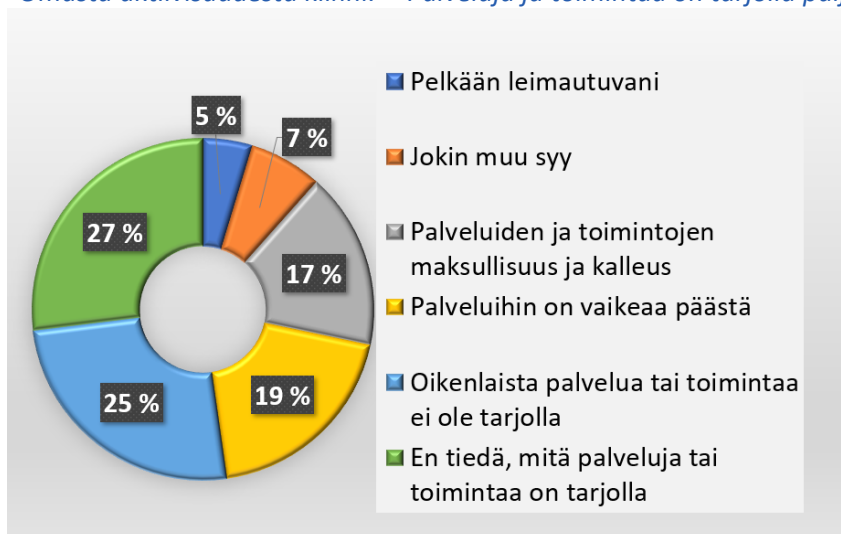
”Konkreettisen avun saaminen on todella hidasta ja työlästä.” ”Ongelmia saatetaan joskus mitätöidä.”

”Kulkeminen Kiiminkiin.”

”Koulun toimijoiden toimimattomuus asioiden hoidossa.” ”Liian pitkät koulupäivät.”

”Poliisi tietää (huumeiden)myyntipaikat, mutta ei katso tarpeelliseksi puuttua.”

”Omasta aktiivisuudesta kiinni.” ”Palveluja ja toimintaa on tarjolla paljon.” ”En tarvitse.”

Kuvio 16. Kaikkien vastaajaryhmien esiin nostamia kokemuksia esteistä avun hakemiselle ja vastaanottamiselle. (N=143)

Vastaajien kokemuksia ja ajatuksia alueen palveluista

Kartoituksessa selvitettiin jälkiläisten näkemyksiä alueen palveluihin ja niiden kehittämistarpeisiin liittyen. Lapsiperheiden ja työikäisten osalta kokemuksia kartoitettiin yhtenäisellä monivalintakysymyksellä, jota vastaajat pystyivät täydentämään avoimeen vastauskenttään.

Taulukko 6. Lapsiperheiden ja työikäisten näkemyksiä siitä, mitä alueen palveluita ja toimintoja tulisi kehittää.

(=eniten aineistoviittauksia, =toiseksi eniten aineistoviittauksia)

	ALLE KOULU- IKÄISTEN PERHEET N=70, VALITUT VASTAUKSET N=178	ALAKOULU- IKÄISTEN PERHEET N=102, VALITUT VASTAUKSET N=294	YLÄKOULU- IKÄISTEN PERHEET N=57, VALITUT VASTAUKSET N=144	YLI 18V. PERHEET N=16, VALITUT VASTAUKSET N=37	TYÖIKÄISET N=23, VALITUT VASTAUKSET N=71
VAUVAPERHE- PALVELUT	21 %	21 %	16 %	13 %	16 %
VARHAISKASVATUS- PALVELUT	20 %	12 %		6 %	
PERUSOPETUS- PALVELUT	27 %	25 %	21 %	25 %	21 %
NUORISO- PALVELUT	20 %	34 %	30 %	25 %	30 %
KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT	31 %	 49 %	 46 %	 44 %	 46 %
LIIKUNTAPALVELUT	 64 %	 60 %	 54 %	31 %	 54 %
TERVEYSPALVELUT	 34 %	44 %	44 %	 56 %	44 %
SOSIAALIPALVELUT	1 %	5 %	4 %	6 %	4 %
JÄRJESTÖJEN, YHDISTYSTEN JA VAPAAEHTOISTEN PALVELUT JA TOIMINTA	21 %	24 %	26 %	19 %	26 %
USKONNOLLISTEN YHDYSKUNTIEN PALVELUT JA TOIMINTA	7 %	7 %	7 %		7 %
MUUT IDEAT	6 %	8 %	5 %	6 %	5 %

Taulukosta 6. on nähtävissä, mitä palveluita ja toimintoja vastaajien mielestä (lapsiperheet ja työikäiset) alueella tulisi kehittää. Vastaajien avoimiin vastauskenttiin kirjaamat kehittämistarpeet ja -ideat on koottu tarkemmin palvelu- ja toimintakohtaisesti taulukkoon 7.

Taulukko 7. Lapsiperheiden ja työikäisten vastauksissaan esiin nostamia tarpeita ja ideoita palveluiden ja toimintojen kehittämiseksi. (lapsiperheiden ja työikäisten avoimet vastaukset yhteensä N=648)

VAUVAPERHEPALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
<p>NEUVOLAPALVELUIDEN OSITTAINEN JALKAUTUMINEN ALUEELLE</p> <p><i>"Neuvolapalveluiden tuominen lähemmäs perheitä / jalkautuminen osittain Jäälin alueelle."</i></p> <p><i>"Neuvolatoimintaa Jääliin."</i></p> <p>MATALAN KYNNYKSEN TUKEA JA TOIMINTAA</p> <p><i>"Matalan kynnyksen kotipalvelua raskaaseen vauvaperheeseen (vrt. Kempeleen malli)."</i></p> <p><i>"Perheiden varhainen tuki antaa koko perheelle hyviä eväitä elämään."</i></p> <p>VERTAISTUEN MAHDOLLISTAMINEN</p> <p><i>"Perheiden tapaamisia."</i></p> <p><i>"Kotihoidossa oleville lapsille mahdollisuuksia tavata muita lapsia."</i></p>	<p><i>"Neuvolatoimintaa esim. kouluterveydenhoidon (tilojen) yhteyteen."</i></p> <p><i>"Kodinhoitajan apua lapsiperheille."</i></p> <p><i>"Päiväapua arkeen. Varsinkin yksinhuoltajille."</i></p> <p><i>"Matalankynnyksen maksutonta kotipalvelua kaikille perheille."</i></p> <p><i>"Seurakuntatalo Välikylään."</i></p> <p><i>"Vauvatreenit."</i></p> <p><i>"...kotihoidossa oleville lapsille mahdollisuuksia kokoontua ja leikkiä toisten lasten kanssa."</i></p>
VARHAISKASVATUSPALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
<p>AVOIN KERHOTOIMINTA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laadukasta varhaiskasvatuskerhotoimintaa <p><i>"Kerhotätien vaihduttua varhaiskasvatuksen laatu heikkeni huomattavasti."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kotihoidossa olevien lasten kaveri- ja vertaissuhteiden tukeminen <p><i>"Lapsen jääminen eskariporukan ulkopuolelle avoimessa kerhossa."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertaistoimintaa lapsille, vanhemmille ja koko perheelle <p><i>"Työssäkävyyden osallistumismahdollisuus."</i></p> <p><i>"Perhekahvilatoimintaa."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Harrastus- ja kerhotoiminnan tarjoaminen <p><i>"Iltapäiväkerho useammalle." "Erilaisia harrastuksia ja toimintaa."</i></p> <p>VARHAISKASVATUKSEN PÄIVÄHOITOPALVELUT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Päivähoitopaikkojen lisääminen/ riittävyyden varmistaminen <p><i>"... 0-3 v. ei tahdo saada paikkaa kunnallisesta päivähoitopaikasta."</i></p> <p><i>"Vuorohoidon tarjonnan lisääminen."</i></p> <p><i>"Mahdollisuus vuorohoitoon."</i></p> <p><i>"Päiväkoteja liian vähän, joissa pidennettyjä aukioloja."</i></p> <p><i>"Vuorohoitoa tarjottava enemmän, lisää houkuttelevuutta."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Subjekttiivisen päivähoito-oikeuden laajentaminen <p><i>"Kaikille oikeus täysipäiväiseen varhaiskasvatukseen."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen <p><i>"Pienestä tilistä ei jää paljon elämiseen."</i></p> <p><i>"Halpuuttaa hintaa."</i></p>	<p>AVOIN KERHOTOIMINTA</p> <p><i>"Selkeän kerhotoiminnan mallin rakentaminen."</i></p> <p><i>"Kotihoidossa oleville, kerhotoimintaan osallistuville lapsille enemmän eskarivalmiuksia lisääviä tehtäviä."</i></p> <p><i>"Kerhotoimintaa myös "virka-ajan" ulkopuolella."</i></p> <p><i>"Iltapäiväkerhotoiminnan lisääminen."</i></p> <p><i>"Riittävästi kunnallisia hoitopaikkoja 0-3 v."</i></p> <p>PÄIVÄHOITOPAIKKOJEN LISÄÄMINEN/ RIITTÄVYYDEN VARMISTAMINEN</p> <p><i>"Vuorohoitotarjonnan lisääminen."</i></p> <p>VARHAISKASVATUSMAKSUJEN ALENTAMINEN</p> <p><i>"Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen."</i></p> <p>YHTEISTYÖN JA TIEDOTTAMISEN TEHOSTAMINEN</p> <p><i>"Esikoulussa tuotaisiin esille alueen harrastusmahdollisuuksia."</i></p> <p><i>"Kunhan uusi pienten koulu valmistuu, olisi hienoa, jos koululla aloitaisi kokeilu- luonteisesti myös yksi eskariryhmä. Toki tarvitsisivat omaa tilaa ja leikkivälineitä, jottei toiminta olisi liian koulumaista, mutta saattaisi helpottaa mukavasti ekalle siirtymistä, kun olisi käynyt jo eskarin koulun katon alla"</i></p>

<p>YHTEISTYÖN JA TIEDOTTAMISEN TEHOSTAMINEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyön vahvistaminen varhaiskasvatuksen ja koulun välillä eskari-ekaluokka nivelvaiheessa • Yhteistyön vahvistaminen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa <p><i>"...yhteisöllisyyttä vahvistavan toiminnan tarjoaminen lapsiperheille."</i></p> <p><i>"...uudenlaista lähialueen vapaa-ajan toimintaa / tukea ja yhteisöllisyyttä lapsiperheille."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tietoisuuden lisääminen tarjolla olevista toimintamahdollisuuksista 	
<p>PERUSOPETUSPALVELUT</p>	
<p>PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET</p>	<p>KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT</p>
<p>KOULUMATKOJEN TURVALLISUUDESTA JA SUJUVUUDESTA HUOLEHTIMINEN</p> <p><i>"Koulukuljetus, sillä kouluun on liian pitkä matka."</i></p> <p><i>"Välilykystä pitkä matka ekaluokkalaisen kulkea kouluun, kun päiväkodilta lähti ekaluokka pois."</i></p> <p><i>"Koulukuljetus alakoululaisille, jos matka yli 3 km."</i></p> <p>TERVEEN JA TURVALLISEN KOULUYMPÄRISTÖN SEKÄ VÄLITÄVÄN KASVUYHTEISÖN TARJOAMINEN</p> <p><i>"Uusi ala-aste saisi valmistua pian ja toivottavasti se rakennetaan terveeksi taloksi."</i></p> <p><i>"Terveelliset ja turvalliset tilat."</i></p> <p><i>"Ei sisäilmaongelmia missään rakennuksissa."</i></p> <p><i>"Jättikoulujen sijasta varsinkin pikkuoppilaille pienempiä lähiyksiköitä."</i></p> <p><i>"Pienemmät luokkakoot erityisesti 1-2- luokilla." "Luokkakoko max. 20 hlöä 1-4 luokkalaisille."</i></p> <p><i>"Ei isoa koulua/ryhmiä."</i></p> <p><i>"...varsinkin pikkuoppilaille. Eikö laissa määrätä mitään ylärajaa? Jäälin koululla hurjan isot tokaluokat."</i></p> <p>OPPILAIEN HYVINVOINNISTA HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TUKEMINEN</p> <p><i>"Opettajat olisivat kiinnostuneempia oppilaiden hyvinvoinnista ja uskaltaisivat hakea ratkaisuja vaikeissa tilanteissa."</i></p> <p><i>"Todella paljon aikaisia aamuja."</i></p> <p><i>"Kokeiden vähentäminen, laajempi arviointi muilla keinoin."</i></p> <p><i>"Vapaa-aika pitäisi olla alaikäiselle oikeasti koulusta vapaata aikaa."</i></p> <p><i>"Aikaa liikunnalle, perheelle ja kavereille."</i></p> <p><i>"Takaisin Oulun Serviisi koulun ruokaloihin."</i></p> <p>KOULUTYÖN SUJUVUUDEN JA HYVÄN ILMAPIIRIN VAHVISTAMINEN</p> <p><i>"Yläasteelle lisää "rentoja" opettajia, jotka tulevat luontevasti toimeen teinien kanssa."</i></p> <p><i>"Opettajien pitäisi ymmärtää, että he ovat turvallisia aikuisia lasten ja nuorten arjessa..."</i></p> <p><i>"Erilaisuuden sietokykyä ja hyväksymistä pitäisi lisätä."</i></p>	<p>OPPILAIEN HYVINVOINNISTA HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TUKEMINEN</p> <p><i>"Koulukuljetus kevyimmillä kriteereillä, ainakin pienimmille oppilaille. Vähän alle 5 km voi olla ihan liian pitkä koulumatka kuljettavaksi yksin."</i></p> <p><i>"Ohjaaja jokaiseen luokkaan > mahdollistaan tarvittaessa pienryhmätyöskentelyn rauhallisemmassa tilassa."</i></p> <p><i>"Arviointi kehitettävä koekeskeisyydestä pois. Yläkoululaisilla kokeita ja testejä joka viikko. Ihan kohtuutonta alaikäisille."</i></p> <p><i>"Kiusaamistilanteisiin nykyistä parempi puuttuminen."</i></p> <p>KOULUPÄIVÄÄN KYTKEYTYVÄN KERHOTOIMINNAN KEHITTÄMINEN</p> <p><i>"Aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa."</i></p> <p><i>"Toivotaan, että IP tulee koulun yhteyteen."</i></p> <p><i>"Koulun jälkeen koululla toteuttavat matalankynnyksen kerhot."</i></p> <p><i>"Vaikka vain sali käytössä, jossa valvoja ja voisi höntsäpelata."</i></p> <p><i>"Koulun jälkeen koululla toteutettavat matalankynnyksen kerhot."</i></p> <p><i>"Aamupäiväkerhotoiminta takaisin."</i></p>

<p><i>"Opettajien pitäisi aina muistaa, että toimivat esikuvina koululaisille..."</i></p> <p><i>"Oikeudenmukaista kohtelua."</i></p> <p>RIITTÄVÄN OPPIMISEN TUEN TARJOAMINEN</p> <p><i>"Riittävät resurssit: opettajat ja koulunkäynnin avustajat, jotta lapsilla mahdollisuus oppia, eivätkä jää jälkeen aineissa."</i></p> <p><i>"Tuen tarve, kun ei ole esim. matematiikkaresurssia tms."</i></p> <p>KIUSAAMISEEN PUUTTUMINEN</p> <p><i>"Kiusaaminen kuriin; teoilla, ei pelkillä sanoilla!" "Oikeita keinoja kiusaamisen vähentämiseen."</i></p> <p><i>"Erilaisuuden sietokyvyn ja hyväksymisen lisääminen."</i></p> <p><i>"Kiusaamisen puututtaisiin entistä paremmin."</i></p> <p><i>"Kuri kouluun takaisin."</i></p> <p>KOULUPÄIVÄÄN KYTKEYTYVÄN KERHOTOIMINNAN KEHITTÄMINEN</p> <p><i>"Aamupäiväkerhotoiminta takas."</i></p> <p><i>"Ap-kerho." "Ip-kerho."</i></p> <p><i>"Ip-toiminnan laajentaminen takaisin koskemaan myös 2. luokkalaisia."</i></p> <p>NUORTEN ÄÄNEN KUULEMINEN</p> <p><i>"Nuorten äänen kuunteleminen."</i></p>	
NUORISOPALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
<p>TOIMINNAN LAAJENTAMINEN JA MONIPUOLISTAMINEN</p> <p><i>"Nuokkaritoiminta mielenkiintoisemmaksi."</i></p> <p><i>"Kunnollista tekemistä ja ohjaamista."</i></p> <p><i>"Lisää valvottua toimintaa nuorille."</i></p> <p><i>"Enempi tekemistä nuorille, muutakin kuin srkn toiminta, en keksi kyllä mitä..."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Toiminta- ja aukioloaikojen lisääminen <p><i>"Joka ilta auki oleva nuokkari nuorille."</i></p> <p><i>"Silloin, kun nuoret ovat vapaalla, on nuorisopalvelut joko rajoitetusti auki tai eivät ollenkaan."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Monipuoliset toimintamahdollisuudet tarjoavat nuorisoharrastetilat <p><i>"Nuokkarin tilat eivät ole toimivat, varsinkaan kirjaston yhteydessä." "Tiloja ja ohjaajia vapaa-ajalle."</i></p> <p><i>"Nuorille enemmän harrastetiloja esim. mopokerhot, luvalliset crossailuradat ym."</i></p> <p>KOKO YHTEISÖN YHTEISEEN TEKEMISEEN KANNUSTAMINEN</p> <p><i>"Nuoret mukaan."</i></p> <p><i>"Yhteisöllisyyttä, kaikki huolehtisi kaikkien lapsista ja uskallettaisiin puuttua nähtyihin vääryyksiin."</i></p> <p><i>"Asennekasvatusta aikuisille Mopoja rassaavat nuoret oppivat elämästä enemmän, kuin Fortniteä pelaavat."</i></p> <p>TOIMINTAMUOTOJEN KEHITTÄMINEN</p> <p><i>"Jalkautuvaa toimintaa?" "Tapahtumia ja teemailtoja."</i></p>	<p>MONIPUOLISET TOIMINTAMAHDOLLISUUDET TARJOAVAT NUORISO- / HARRASTETILAT</p> <p><i>"Nuokkari kuntoon."</i></p> <p><i>"Nuoret mukaan keksimään ja tekemään mielekkäitä asioita."</i></p> <p><i>"Nuokkarilla voisi olla pienempiä "loke-roita", joihin voisi oman porukan kanssa mennä sohville hengaillemaan."</i></p> <p><i>"Nuokkarin toiminnan jakaminen pienempien ja isompien kesken."</i></p> <p><i>"Esim. kahvila, jossa voisi pelata ja viettää aikaa."</i></p> <p><i>"Kokoontumispaikka keskustankin läheisyyteen, jossa myös esim. vessa."</i></p> <p>TOIMINTAMUOTOJEN KEHITTÄMINEN JA MONIPUOLISTAMINEN</p> <p><i>"Paikkoja ja toimintaa, vaikka tempausluontoisesti nuorille yhdessä nuorten kanssa."</i></p> <p><i>"Enemmän toimintaa iltaisin ja viikonloppuisin sekä lomien aikana."</i></p> <p><i>"Nuorille valvottuja kokoontumismahdollisuuksia viikonloppuisinkin."</i></p> <p><i>"Enemmän ohjattuja tapahtumia."</i></p>

<p><i>"Pajatyypistä toimintaa enemmän"</i> <i>"Olen miettinyt, voisiko eri toimintaa tuoda satunnaisesti myös Jäälin ja Välikylän alueille, jolloin nuoret pääsisivät tutustumaan eri harrastusmuotoihin."</i> <i>"Etsivää nuorisotyötä."</i> <i>"Innostavia vetäjiä nuorten pariin."</i> <i>"Aktiivista toimintaa."</i> <i>"Mielekästä tekemistä pienten koululaisten ja isompienkin arkeen."</i> <i>"Toimintaa Jääliin edullisesti."</i> <i>"Perinteisen nuokkaritalotoiminnan – avoimet ovet – lisäksi lisää resursseja nuorisotyöntekijöiden ohjaamiin harraste- ja kerhotoimintoihin."</i></p> <p>KOKOONTUMISPAIKAN TARJOAMINEN NUORILLE</p> <p><i>"Tila puuttuu."</i> <i>"Jotkut tilat pitäisi olla."</i> <i>"Nuorille oikeasti oma tila!"</i> <i>"Paikka, missä nuoriso voi olla."</i> <i>"Sallittuja oleskelupaikkoja."</i> <i>"Nuokkari, jossakin muualla kuin koulun yhteydessä."</i> <i>"Onko nuorille tarjolla hyvää kokoontumispaikkaa, jossa olisi ehkäpä jotain ohjelmaa / tapahtumaa ja joku aikuinen pitämässä silmällä?"</i> <i>"Nuorisotila ei ole mielestäni nykyisellään riittävä paikka tämän alueen nuorille kokoontumiseen. Alueella paljon nuoria, joilla ei ole yhtään säännöllistä vapaa-ajan harrastusta."</i> <i>"Nuorille valvottuja kokoontumispaikkoja viikonloppuisin. Olisivat pois kylän kalja- ja päihdeporukoista."</i> <i>"Nuorille paikkoja, joissa voi vain olla, hengaila ja kuunnella musaa. Olla kavereiden kanssa."</i> <i>"Nuorisolle kunnan tilat ja tekemistä, ettei tarvitse ostarilla hillua."</i> <i>"Isompi tila nuorille ja tarvittaessa auki pidempään."</i> <i>"Turhautuneita nuoria näkee liikaa ostarilla. Harmittaa niiden puolesta."</i> Kokoontumispaikan tarjoaminen nuorille <i>"Nuorille ei ole mitään tiloja ostarin kupeessa, kaipaisivat niitä ehdottomasti."</i></p> <p>TIEDONKULUN TEHOSTAMINEN</p> <p><i>"Pitäisi ilmoittaa millaisia vuoroja Laivakankaan koululla on iltaisin, kun mitään tietoa ei ole."</i></p>	<p><i>"Toiminnallisia iltoja nuorille."</i> <i>"Erilaisia teemailtoja."</i> <i>"Jalkautumista sinne, missä nuoret ovat."</i> <i>"Pajatyypistä toimintaa varhaisena tukena, ilman että on mitään suurempia ongelmia."</i> <i>"Nuorisolle erilaisia pajoja... mopojen korjauspaja tms."</i> <i>"Nuoret mukaan keksimään ja tekemään itse."</i> <i>"Miksei ulkokentille voisi kokoontua hauskanpitoon? On piitsikenttiä. Nyt myös jalkapallokenttäänkin."</i> <i>"Yhteistä liikuntaa nuorillekin."</i> <i>"Suoraan nuorille menevää valistusta kokeneiden kertomana."</i></p>
LIIKUNTAPALVELUT	
<p>PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET</p> <p>LÄHILIIKUNTAPAIKKOJEN JA -MAHDOLLISUUKSIENTÄ SÄILYTTÄMINEN JA LISÄÄMINEN</p> <p><i>"Pienille lapsille tekemistä."</i> <i>"Leikkiuistoja."</i> <i>"Skeittiparkki lapsille."</i> <i>"Lisää liikuntapaikkoja mm. lapsille ja nuorille."</i> <i>"Jäälihalli tärkeä Jäälässä, nuorten harrastuspaikka."</i> <i>"Talvella hiihtolatuksen kunnossapito voisi olla parempi."</i> <i>"Hyvät ulkoilumaastot säilytettävä."</i> <i>"KKPn lisäksi toimijoita."</i> <i>"Ohjattua vapaa-ajanliikuntaa."</i> <i>"Ei mitään hard core harrastamista."</i></p>	<p>KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT</p> <p>LÄHILIIKUNTAPAIKKOJEN JA MAHDOLLISUUKSIENTÄ SÄILYTTÄMINEN JA LISÄÄMINEN</p> <p><i>"Uimapaikalle hypytorni."</i> <i>"Yleisurheilun suorituspaikkoja."</i> <i>"Merkittyjä maastopyöräreittejä."</i> <i>"Skeittiparkki lapsille ja nuorille."</i> <i>"Kesäksi ulos salibandykenttä jääkiekkokaukalon tilalle."</i> <i>"Frisbeegolfrata."</i></p>

"Myös Jäälin alueella saisi olla tarjolla ryhmäliikuntaa, kuten Kiimingissä Kiimun järjestämänä."

"Onko koulujen salit viikonloppuina esim. aamusta käytössä?"

"Myös Jäälin keskustan alueen liikuntamahdollisuudet, peli- ja jääkentät säilytettävä."

"Temppuiluhalli." "Uimahalli."

"Kuntosali ehdottomasti ja halpa."

OHJATUN HARRASTUS- JA KERHOTOIMINNAN MONIPUOLISTAMINEN

"Jäälissä ei ole oikein mitään tarjontaa."

"Lisää toimintaa perheen pienemmille."

"Lisää lasten liikuntaa Jääliin."

"Ohjattua liikuntaa alle 5v."

"Enemmän liikuntaryhmiä Jäälin alueelle."

"Ohjattuja liikuntapalveluita kaikenikäisille ja kaikille avoimia ryhmiä myös Jääliin."

"Kerhoja." "Koko perheen toimintaa."

"Tyttö tanssisi mielellään ja kävisi lähellä tanssitunneilla, kun vaan joku pitäisi."

"Liikuntakerhoja ja mahdollisuuksia myös tytöille, esim. voimistelua."

"Laadukkaat ryhmäliikuntatunnit laajalla valikoimalla ja katkauskella läpi viikon."

"Ohjattua kuntosalitoimintaa."

"Saadaan nuoret liikkumaan ja ulkoilemaan, kun mahdollistetaan se tarjoamalla erilaisia liikunta- ja ulkoilumahdollisuuksia."

"Tasokasta harrastus-/yleisurheilutoimintaa."

"Useampia mahdollisuuksia joukkuepeleihin nuorille."

• Matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksien lisääminen

"Aktiivista / mielekästä toimintaa lapsille, johon olisi mahdollista osallistua, ei pelkästään seurojen järjestämää."

"Maksutonta, matalan kynnyksen harrastustoimintaa lähialueelle."

"Koululaisille enemmän ilmaisia liikuntakerhoja."

"Liikuntamahdollisuuksia ei tarjota. Jääkiekko tai ratsastaminen ei ole kaikille perheille taloudellisesti mahdollista."

"Urheilua myös ilman tavoitteita." "Höntsäpelailua."

"Enemmän matalan kynnyksen toimintaa lähelle Jääliin. Ei mihinkään kisoihin tähtäävää."

"Edullisia palveluita Jääliin."

TIEDONKULUN TEHOSTAMINEN

"Joku päivittäisi Jäälin omille nettisivuille tapahtumia."

"...enemmän ilmaisia liikuntakerhoja... ja niistä myös tiedotetaan."

"Koululaisille enemmän ilmaisia liikuntakerhoja, johon kaikki voi osallistua ja tiedotteita, että niistä myös tiedetään."

"Tekonurmen viimeistely mm. kunnan maalit."

"Koirapuisto."

"Monitoimihalli eri pallopeleihin."

OHJATUN HARRASTUS- JA KERHOTOIMINNAN MONIPUOLISTAMINEN

"Enemmän liikuntakerhoja 5-6-vuotiaille Jäälin alueelle."

"Liikuntakerhoja tytöille ja pojille."

"Tanssi- ja voimistelukerhoja lapsille."

"Voimistelua."

"Houkutella seuroja järjestämään Jääliin toimintaa."

"Joogaa lisää."

"Jumppaa ja telinevoimistelua."

"Eläkeläisten liikuntaryhmiä."

"Perhefutista uudella kentällä."

"Pyöräilykerho."

"Juoksu/patikointiryhmä."

"Jäälin montulle avointouintipaikka ja toiselle luistelurata (retkiluisteluun)."

"Yhteydet uudelle kuntapolulle Jäälin ja Välikylän välillä."

MATALAN KYNNYKSEN

HARRASTUSMAHDOLLISUUKSIEN LISÄÄMINEN

"Ilmaisia puistojumppia tms., mihin helppo osallistua."

"Ilmaisia liikuntakerhoja..."

"Lisää ilmaisia jumppia."

"Lisää höntsäkerhoja heti koulupäivän jälkeen..."

"Miehille pelivuoroja harraste- ja kuntolunomielessä, maksuttomina."

"Lisää liikuntaryhmiä lähikouluun. Myös vanhuksille."

"Pari kertaa viikossa järjestettyjä uima-reissuja /-kuljetuksia Jatuliin/ Raattiin / Raksilaan Jäälistä."

TIEDONKULUN TEHOSTAMINEN

"Kaikki jummat / harrastukset, mitä Jäälissä järjestetään, löytyisi Jäälin omilta sivuilta."

"Ilmoitettaisiin höntsävuoroista koulujen saleille, urheilukentille jne. Tule ja osallistu!"

"Missä voisi pelata sulkapalloa, pingistä, biljardia jne.?"

KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
<p>KIRJASTON TOIMITILOJEN SIJAINTI, KEHITTÄMINEN JA VALIKOIMAN LAAJENTAMINEN</p> <p>"Kirjaston saavutettavuuden turvaaminen sekä toimitilojen kehittäminen</p> <p>"Kirjasto nykyisellään huono sijainniltaan."</p> <p>"Kirjasto takas ostarille."</p> <p>"Kirjastolle kunnan rauhallinen tila."</p> <p>"Omaan tilaan. Pienet eivät uskalla yksin asioida, kun nuokkarin yhteydessä."</p> <p>"Jäälin kirjasto pitäisi saada erilleen nuorisotilasta ja koulusta. Välituntien aikana hirveä meteli ja kiroilu...ei voi pienten lasten kanssa käydä koulupäivän aikana kirjastossa."</p> <p>"Oikea kirjasto, ei mikään nuorisotilan yhteydessä oleva rauhaton pieni ja surkea valikoimaltaan oleva tila."</p> <p>"Isompi, valikoimaltaan monipuolisempi ja rauhallinen kirjasto."</p> <p>"Kunnollinen kirjasto Jääliin! Nuorisotila selkeästi erilleen."</p> <p>"Kirjasto liian pieni ja nidemäärä myös."</p> <p>"Kirjasto todella pieni ja ahdas, se ei enää innosta katselemaan luettavaa."</p> <p>"Isompi ja kattavampi kirjasto Jääliin."</p> <p>"Monipuolistaa lukemisvalikoimaa."</p> <p>"Entistä kirjastoa on ikävä, siellä oli sopivasti valikoimaa."</p> <p>"Siis oikea kirjasto, ei mikään käsikirjasto."</p> <p>"Kirjasto varatun aineiston / kirjojen noutopaikka."</p> <p>"Tällä hetkellä Jäälin kirjasto on mitätön suhteessa väkimäärään."</p> <p>KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN</p> <p>• Kirjasto kuntalaisten kohtaamispaikkana ja elämysten tarjoajana</p> <p>"Oikea kirjasto loisi taas yhden kaivatun paikan kohtaamiselle ja kulttuuripläjäyksille."</p> <p>"Kirjastoa on kehitettävä vastaamaan asukkaiden tarpeita."</p> <p>"Nykyinen kirjasto on lähinnä vitsi... Ehdottomasti normaali kirjasto pitäisi Jääliissä olla kaikkien meidän ulottuvilla, vanhojen kuin nuortenkin. ...kun olen piipahtanut tai kävellyt ohi, silmäni ei ole koskaan sattunut yhtään vanhempaa ihmistä."</p> <p>"Vanhan kirjaston lähteminen heikentää entisestään sosiaalista kanssakäymistä ja ajatusten vaihtamista. Jäälin kirjastossa kun kävi, koskaan en lukunurkkauksessa istunut yksin."</p> <p>• Kulttuuripalveluiden kehittäminen</p> <p>"Kulttuuritarjontaa olisi hyvä olla jonkin verran enemmän lähialueella."</p> <p>"Kulttuuria, elokuvailtoja."</p> <p>MUUT HUOMIOT</p> <p>"Kirjasto on ehdoton alueella."</p> <p>"Omatoimikirjasto toimii loistavasti. Kiitos siitä!"</p> <p>"Hyvä, että sinne pääsee myöhäänkin."</p>	<p>KIRJASTON TOIMITILOJEN KEHITTÄMINEN JA VALIKOIMAN LAAJENTAMINEN</p> <p>"Oikea kirjasto, jossa on paljon kirjoja ja RAUHALLINEN lukutila."</p> <p>"Lapsille laadukasta ja monipuolista kirjallisuutta."</p> <p>"Laajempi valikoima."</p> <p>KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN</p> <p>"Kulttuuria lapsille."</p> <p>"Erilaisia tapahtumia ja osallistavia näyttelyitä."</p> <p>"Paikalliset / lähialueen bändit, kuorot, näytelmäkerhot, kuka tahansa "yksi-löesiintyjä" tai duetto voisi esiintyä ilmaiseksi esim. yläasteen salissa tai kirjastotilan viereisellä "stagella"."</p> <p>"Karaokea nuorille."</p> <p>"Kirjastossa voisi olla vaikka elokuvanäytöksiä."</p> <p>"Mahdollisuus elokuviin."</p> <p>"Elokuvia nuorille kirjastoihin, koulun liikuntasaleihin."</p> <p>MUUT HUOMIOT</p> <p>"Asiakas-WC kirjaston tiloihin."</p> <p>"Kulttuuritarjontaa lähialueelle."</p>

<p>"Jäälin kirjastosta puuttuu wc."</p> <p>"Jäälissä ei taida olla tiloja, jossa voisi vaikka harrasteteatteria tai laulua, soittoa tms. harrastaa."</p> <p>"Ouluopisto voisi joustaa opintoryhmien minimikoossa. Tarjolla on erittäin hyvää kielten opetusta, parempaa kuin kaupungissa."</p>	
TERVEYSPALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTATOIVEET
<p>TERVEYSPALVELUIDEN OSITTAINEN JALKAUTTAMINEN JÄÄLIIN</p> <p>"Lähipalvelut takaisin." "Jäälin keskustaan terveyspalvelut."</p> <p>"Toimipisteet Jäälissäkin." "Jääliin pieni toimipiste."</p> <p>"Palautettaisiin Jääliin terveyspalveluja."</p> <p>"Lasten palvelut Jääliin. Hankala kuskailta kun päivätöissä."</p> <p>"Oma neuvola." "Neuvolapalvelut takaisin."</p> <p>"Neuvola ja hammashoitola takaisin Jääliin."</p> <p>"Esim. neuvola ja rokotuspalvelupiste Jääliin."</p> <p>"Koululaisten hammashoito lähelle."</p> <p>"Hammashoitola. Paljon kouluikäisiä lapsia asuu tällä alueella."</p> <p>"Terveystieteiden palvelut Jääliin. Kaikilla ei ole autoa."</p> <p>"Oma terveydenhoitaja Jääliin."</p> <p>"Lääkäripalvelujen osittainen jalkautuminen Jääliin."</p> <p>"Lääkäri edes päiväksi viikossa Jääliin."</p> <p>"Toimipiste esim. labrapalvelut."</p> <p>PALVELUIHIN PÄÄSYN HELPOTTAMINEN JA NOPEUTTAMINEN</p> <p>"Pääsyn pitäisi olla mutkattomampaa, nopeampaa."</p> <p>"Helpompi päästä jonottamatta."</p> <p>"TK-lääkärille pitäisi voida varata aika."</p> <p>"Että saisi joskus ajan akuuttivastaanotolle tai lääkärille."</p> <p>"Päivystysmalli aivan typerä tällä hetkellä, ainakin asiakkaan näkökulmasta."</p> <p>"Ajan olen saanut, kun olen valvonut yli puolen yön ja heti ollut varaamassa."</p> <p>• Palveluiden saavutettavuuden lisääminen</p> <p>"Joukkoliikennevuorojen lisääminen."</p> <p>MUUT KOMMENTIT</p> <p>"Kouluterveydenhoitoon lisää resursseja, samoin hyvinvointikeskukseen."</p> <p>"Lisää resursseja kouluterveydenhuoltoon."</p>	<p>TERVEYSPALVELUIDEN OSITTAINEN JALKAUTTAMINEN JÄÄLIIN</p> <p>"Jääliin joitain terveyspalveluita, esim. saatavilla kerran viikossa."</p> <p>"Sairaanhoidajan vastaanotto aamuisin, kerran vko:ssa lääkäri."</p> <p>"Terveystieteiden vastaanotto esim. 2 x vko:ssa, auttaisi vanhuksia ja lapsiperheitä."</p> <p>"Lasten palvelut myös Jääliin."</p> <p>"Neuvolan etävastaanotto Jääliin."</p> <p>"Tietysti olisi hienoa, jos edes neuvola olisi."</p> <p>"Terveystieteiden palveluita Jääliin."</p> <p>"Jääliin vanhuksille sivutoimipiste."</p> <p>"Ikäihmisille myös jokin neuvolan tyyppinen paikka."</p> <p>PALVELUIHIN PÄÄSYN HELPOTTAMINEN JA NOPEUTTAMINEN</p> <p>"Lapsiperheille muu hoidon pääsyn reitti kuin akuutti."</p> <p>"Mahdollisuus lääkärin ajanvaraukseen."</p> <p>"Iltavastaanottoaikoja."</p> <p>PALVELUIDEN SAAVUTETTAVUUDEN LISÄÄMINEN</p> <p>"Jäälissä pitäisi kulkea päiväsaikaan bussi Kiiminkiin puolen tunnin välein."</p> <p>"Työterveyshuolto paremmin jääliläisten lähelle."</p>
SOSIAALIPALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
<p>PALVELUIDEN SAAVUTETTAVUUS</p> <p>"Jäälissä saisi olla oma sosiaalipalvelupiste, aina ei ole varaa bussilla kulkea Kiiminkiin saakka köyhillä ihmisillä."</p> <p>"Jäälin keskustaan palvelut."</p> <p>• Yhteydenoton helpous</p> <p>"Yhteys helposti." "Helpommin yhteys."</p>	<p>"Sosiaalipalvelupiste Jääliin."</p> <p>"Lastenhoitopalvelut."</p> <p>"Terveystieteiden ja sosiaalihuollon yhteistyö tapaturma- tai vaikean sairauden tilanteessa."</p> <p>"Vakuutusalaan liittyvät luennot."</p>

<p><i>"Ei tietoa palveluista, kun ei ole tarvinnut."</i></p> <p>KOKONAISVALTAISTA TUKEA PERHEEN ARKEEN</p> <p><i>"Mukanaoloa arjen tiimellyksessä."</i></p> <p><i>"Perhetyöntekijöitä tukemaan perheitä, joilla ongelmia."</i></p> <p><i>"Tapaturman- /vaikean sairauden kohdatessa terveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistyö. Tarvekartoitus olisi hyvä tehdä. Kovin työlästä itse vaatia apua tällaisessa tilanteessa."</i></p>	
<p>JÄRJESTÖJEN, YHDISTYSTEN JA VAPAAEHTOISTEN PALVELUT JA TOIMINTA</p>	
<p>PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET</p>	<p>KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTATOIVEET</p>
<p>YHTEISTYÖN VAHVISTAMINEN</p> <p><i>"Voisiko järjestötoimijat kokoontua yhdessä asukkaiden kanssa pohtimaan omaa roolia ja toiminnan mahdollisuuksia Jäälin ja Välikylän alueella? Luulen, ettemme löydä jokaiseen järjestöön omia toimijoita synnyttämään omia toimintaryhmiä. Mutta yhteistoimijuudella ja jokaisen järjestön erityisosaamisella voisimme laajentaa tämän alueen yhteistoimijuutta, turvallisuutta, lisätä harrastusmahdollisuuksia sekä ennen kaikkea luoda lyhytkestoisia vaikuttamisen ja toimijuuden muotoja."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Järjestöjen kesken <p><i>"Kannattaisi tehdä enemmän yhteistyötä, kuin jokainen pieni porukka toimia ominaan..."</i></p> <p><i>"KKP ja asukasyhdistys toimisi yhteistyössä."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alueen asukkaiden kanssa <p><i>"Järjestötoimijat yhdessä asukkaiden kanssa pohtimaan...toiminnan mahdollisuuksia."</i></p> <p>KERHO- JA HARRASTUSTOIMINNAN MONIPUOLISTAMINEN</p> <p><i>"Enemmän vaihtoehtoja ja tarjontaa."</i></p> <p><i>"Kerhoja ja harrastusmahdollisuuksia lisää."</i></p> <p><i>"Lisää harrastetoimintaa pelailun ja liikkumisen osalta."</i></p> <p><i>"Jäälin talousalueelle (ei Kiiminkiin) yleis-seuroja ja muita harrastusyhdistyksiä lapsille, missä ei olisi toiminta tavoitteellista, vaan mukavaa virikkeellistä tekemistä."</i></p> <p>TIEDOTTAMISEN TEHOSTAMINEN</p> <p><i>"Tiedotus."</i></p> <p><i>"Tiedotusta, kuinka moni yhdistys toimii Oulussa."</i></p> <p><i>"Jos järjestöjä on, niin ainakin markkinointi paremmaksi. Täällä tuntuu olevan hyvin vähän mitään tarjolla."</i></p> <p><i>"Lisää näkyvyyttä eri seuroille."</i></p> <p><i>"Ei ole koskaan ole ollut mitään tietoa esim. Jäälin asukastuvasta. Onko sitä ja millaista toimintaa siellä on."</i></p> <p><i>"Yhdistykset ovat valmiita tulemaan kertomaan, kunhan vain tietävät keneen ottaa yhteyttä!"</i></p> <p>YHTEISÖLLISEN TOIMINNAN JA TOIMINTAEDELITYSTEN TUKEMINEN</p> <p><i>"Näitä pitäisi tukea."</i></p> <p><i>"Kokoontumispaikka puuttuu ja maksuttomana."</i></p> <p><i>"Isommat kokoontumistilat."</i></p> <p><i>"Yhdistyksille ilmainen kokoontumispaikka, jota voitaisiin hoitaa osin talkoilla."</i></p>	<p>YHTEISTYÖN VAHVISTAMINEN</p> <p><i>"Järjestötoimijoiden yhteen kokoaminen."</i></p> <p>KERHO- JA HARRASTUSTOIMINNAN MONIPUOLISTAMINEN</p> <p><i>"Lisää määrärahoja kerhoihin, että lapset voivat viettää kerhoissa aikaa koulun jälkeen."</i></p> <p><i>"Mahdollisuuksia osallistua erilaisiin luoviin harrastuksiin Jäälissä: tanssi, musiikki, kuvataide, käsityö."</i></p> <p><i>"Sienestys-, luontokäsityö-, yrttikurssit."</i></p> <p><i>"Salibandy-seuratoimintaa myös 6-10 vuotiaille. "</i></p> <p><i>"Enemmän tanssi- ja voimisteluryhmiä lapsille ja nuorille."</i></p> <p><i>"Miksi ei esim. nelivuotiaille liikuntaryhmiä?"</i></p> <p><i>"Satujumppaa."</i></p> <p><i>"Onko lapsille jalkapalloa?"</i></p> <p><i>"Seurakunnan järjestämiin kerhoihin enemmän paikkoja."</i></p> <p>MUU JÄRJESTÖLÄHTÖINEN TOIMINTA</p> <p><i>"Ruoka-apu olisi erittäin tervetullut."</i></p> <p><i>"MLL:n lastenhoitopalvelu?"</i></p> <p><i>"Kahvila- ja kohtaamispaikka Jääliin tarpeen."</i></p> <p>TIEDOTTAMISEN TEHOSTAMINEN</p> <p><i>"Järjestöjen ja seurojen toiminnan markkinointi paremmaksi."</i></p> <p><i>"Enempi infoa."</i></p> <p>YHTEISÖLLISEN TOIMINNAN JA TOIMINTAEDELITYSTEN TUKEMINEN</p> <p><i>"Maksuttomat kokoontumistilat."</i></p> <p><i>"Maksuttomia tiloja yhdistysten käyttöön."</i></p> <p><i>"Tarvittaisiin tilat yhdistysten kokouksiin ja tavaroiden säilyttämiseen."</i></p>

<p><i>"Maksuttomia tiloja ja alueita yhdistysten käyttöön. Nyt esim. peritään vuokra jäähallin viereisen kentän käytöstä. Ei pienillä yhdistyksillä ole varaa sellaisia maksaa."</i></p> <p><i>"Yhdistykset tekevät yhteiskunnan hyväksi paljon hyvää toimintaa, yhteiskunta voisi myös omalta osaltaan auttaa yhdistyksiä toiminnan resursseissa."</i></p> <p><i>"Yhdistysten tukeminen, jotta edes olemassa oleva toiminta säilyy."</i></p> <p>• Aktiivisen asukastoiminnan jatkumon turvaaminen</p> <p><i>"Jäälissä on ollut erittäin hienosti aktiivista asukastoimintaa, joka on järjestänyt tapahtumia. Toivottavasti jatkuu samanaikaisena."</i></p>	
<p>USKONNOLLISTEN YHDYSKUNTIEN PALVELUT JA TOIMINTA</p>	
<p>PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET</p>	<p>KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT</p>
<p>TOIMINTATARJONNAN LISÄÄMINEN JA MONIPUOLISTAMINEN</p> <p><i>"Enemmän kerhoja ja leirejä."</i></p> <p><i>"Enemmän kerhoja, nyt moni jää srk:n kerhoista ulkopuolelle."</i></p> <p><i>"Lapsemme ovat osallistuneet srk:n leireille ja tykänneet niistä."</i></p> <p>TOIMINNAN NÄKYVYYDEN LISÄÄMINEN</p> <p><i>"Seurakunnan toiminta näkyväksi päiväkodissa."</i></p> <p><i>"Srk:n toiminnasta enemmän tiedottaminen."</i></p> <p><i>"Srk:n kannattaisi mainostaa enemmän palveluitaan. Info kulkee vähän "sisäpiirin" tyyliin eli vanhat asiakkaat tietävät kerhoista ja leireistä."</i></p> <p>YHTEISTYÖ LISÄÄMINEN</p> <p><i>"Seurakunta ja koulu voisivat tehdä enemmän yhteistyötä."</i></p>	<p>TOIMINTATARJONNAN LISÄÄMINEN JA MONIPUOLISTAMINEN</p> <p><i>"Tapahtumia, jotka olisivat vaihteeksi viikolla illemmalla."</i></p> <p><i>"Enemmän kerhoja ja leirejä."</i></p> <p>YHTEISTYÖ LISÄÄMINEN</p> <p><i>"Mukaan yhteisiin tapahtumiin."</i></p>
<p>MUUT PALVELUIDEN KEHITTÄMISIDEAT</p>	
<p>PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET</p>	<p>KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTATOIVEET</p>
<p>TOIMINTA- JA OSALLISTUMISMAHDOLLISUUKSIEN TARJOAMINEN</p> <p><i>"Kerhotoimintaa enemmän /kattavammin."</i></p> <p><i>"Miten saadaan nuoria mukaan asukasyhdistykseen?"</i></p> <p><i>"Nuorten osallistaminen jo suunnitteluun."</i></p> <p><i>"Erityistä tukea tarvitsevien lasten nykyistä parempi huomioiminen."</i></p> <p><i>"Erkkaperheet on helppo unohtaa, vaikka erityisen tuen tarve lapsilla kasvaa koko ajan."</i></p> <p><i>"Erityisnuorten nykyistä parempi huomioiminen."</i></p> <p>ASUINALUEEN VIIHTYISYYDEN LISÄÄMINEN</p> <p><i>"Miksei ostoskeskuksen tyhjiä rakennuksia ei voi hyötykäyttää jotenkin sen aikaa, kunnes ne puretaan maan tasalle?"</i></p> <p><i>"Roskaamisen vähentämisessä on parannettavaa. Siinä on työmaata ja Jääli voisi olla edelläkävijä."</i></p> <p><i>"Ainoan ruokakaupan eteisaulan ja ympäristön siistiminen."</i></p>	<p>TOIMINTA- JA OSALLISTUMISMAHDOLLISUUKSIEN TARJOAMINEN</p> <p><i>"Kerhotoimintaa enemmän."</i></p> <p><i>"Kylätalo, jossa toimintaa."</i></p> <p><i>"Lähiruokapiiri."</i></p> <p>ASUINALUEEN VIIHTYISYYDEN LISÄÄMINEN</p> <p><i>"Jääli roskaamisen vähentämisen edelläkävijäksi."</i></p> <p><i>"Ostoskeskuksen kehittäminen."</i></p> <p>LIIKENNETURVALLISUUDEN JA JOUKKO-LIIKENNEYHTEYKSIEN KEHITTÄMINEN</p> <p><i>"Enemmän korotettuja hidasteita."</i></p> <p><i>"Bussiyhteyden myös Laivakankaalle."</i></p> <p><i>"Bussiyhteydet paremmin koululaisten kouluaijoja tukeviksi."</i></p>

<p>MUUT KOMMENTIT</p> <p><i>"Joukkoliikenteen kehittäminen."</i></p> <p><i>"Uintiviikko eskarissa ja koulussa hieno asia, mutta ryhmät voisi paremmin jakaa taitotason mukaan. On todella turhauttavaa esim. 2 luokkalaiselle pomppia kahlualtaassa, kun osaa uida. Kyselyä vanhemmille ja / tai uintitodistuksien hyödyntämistä."</i></p> <p><i>""Kauppoja lisää esim. Prisma, Sale, Lidl."</i></p> <p><i>"Autoilijat ajaa tosi lujaa täällä ja ihan perässä kiinni."</i></p> <p><i>"Uimahalli läheisyyteen."</i></p>	
---	--

Varttuneemman väen näkemyksiä alueen ikäihmisille suunnatuista palveluista ja toiminnoista sekä niiden kehittämistarpeista ja -ideoista kartoitettiin monivalintakysymyksellä. Myös varttuneemman väen oli mahdollisuus täydentää vastaustaan avoimeen tekstikenttään. Taulukkoon 8. on koottu vastaajien näkemyksiä siitä, mitä ikäihmisille suunnattuja palveluita ja toimintoja alueella tulisi kehittää.

Taulukko 8. Varttuneemman väen näkemyksiä siitä, mitä ikäihmisille suunnattuja alueen palveluja ja toimintoja tulisi kehittää.

Varttunut väki N=32, valitut vastaukset N=69	
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	69 %
Terveyspalvelut	55 %
Liikuntapalvelut	38 %
Järjestöjen, yhdistysten ja vapaaehtoisten palvelut ja toiminta	28 %
Muita julkisia palveluita	24 %
Sosiaalipalvelut	10 %
Uskonnollisten yhdyskuntien palvelut ja toiminta	7 %
Kelan palveluita	7 %

Varttuneemman väen avoimiin vastauskenttiin kirjaamat kehittämistarpeet ja -ideat on luettavissa taulukosta 9.

Taulukko 9. Varttuneemman väen vastauksissaan esiin nostamia tarpeita ja ideoita palveluiden ja toimintojen kehittämiseksi. (avoimet vastaukset N=57)

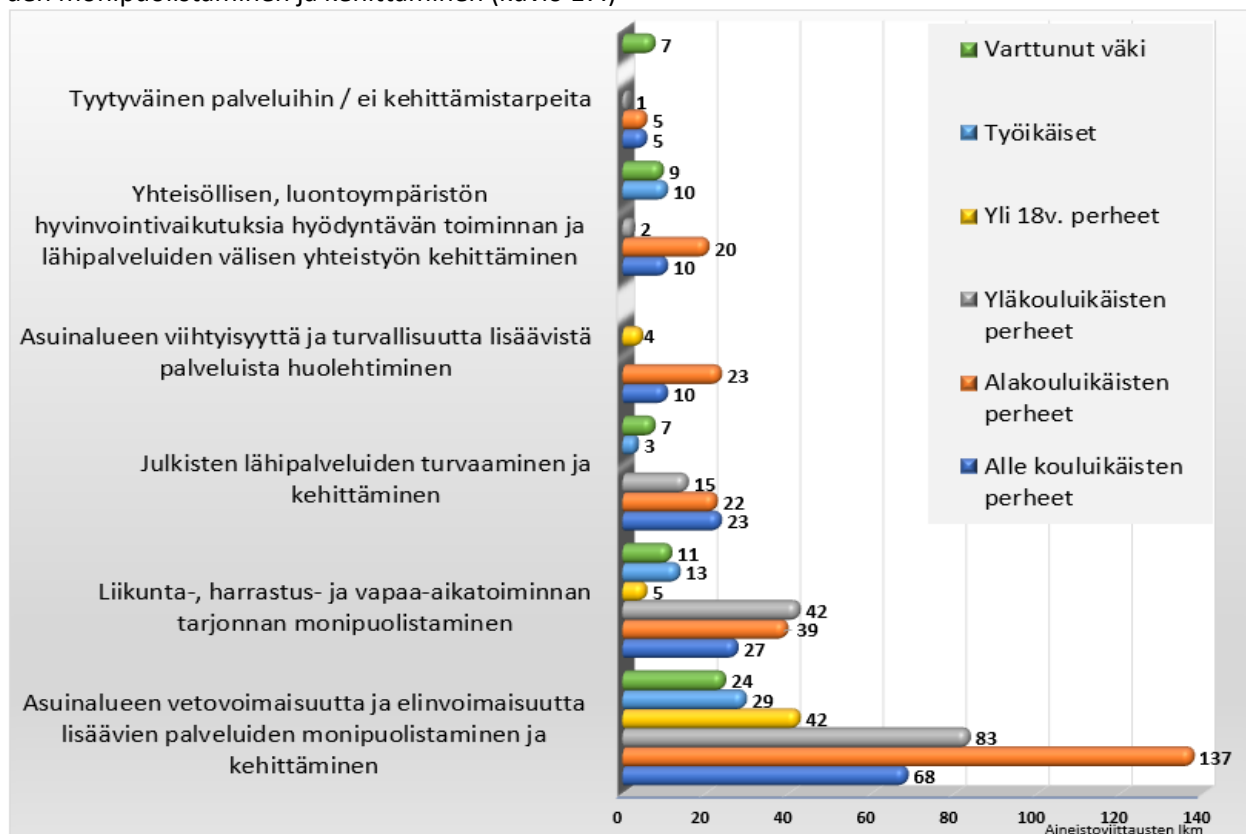
KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
<p>PUUTTEET KIRJASTON JA KULTTUURIPALVELUIDEN TOIMITILOISSA, SIJAINNISSA JA VALIKOIMASSA</p> <p><i>"Kulttuuripaikoista on puute."</i></p> <p><i>"Jäälin kirjastopalvelut on ajettu täysin alas, käytännössä niitä ei enää ole."</i></p> <p><i>"Kirjaston sivupiste takaisin Jäälin ostoskeskukseen."</i></p> <p><i>"Valikoima ja tilat pitää palauttaa aikaisemmalle tasolle."</i></p> <p><i>"Ikäihmisten on vaikea tavoittaa nykypaikkaa."</i></p> <p>TILOJEN RAUHATTOMUUS</p> <p><i>"Nykyinen kirjasto rauhaton ja liian suppea."</i></p> <p><i>"Pitää olla oikea kirjasto, ei mikään meluinen nettitalaus-ten noutopiste."</i></p> <p><i>"On täysin järjetöntä yhdistää nuortentilat ja kirjasto. Kummatkin ovat tärkeitä palveluja ja kummallakin on oltava oma tilansa. Nuorten on saatava pelata, jutella, olla</i></p>	<p><i>"Liikkuva kirjastoväki voisi hakea lainatut kirjat kotoa. Palkkatukityttö tai -poika!!!"</i></p>

yhdessä ja kirjastossa on saatava rauhassa lainata kirjoja ja lukea lehtiä."	
TERVEYSPALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
<p>"Muuten kyllä pelaa, mutta joskus hidasta."</p> <p>PALVELUIDEN OSITTAINEN JALKAUTTAMINEN JÄÄLIIN</p> <p>"Oma toimipiste Jääliin."</p> <p>"Ikäihmisten vastaanotot, kuten ennen ostoskeskukseen."</p> <p>"Hammashoito ja lääkäripalvelut Jääliin."</p> <p>"Kontrollipalveluja."</p> <p>PALVELUIHIN PÄÄSYN JA SAAVUTETTAVUUDEN HELPOTTAMINEN</p> <p>"Hoitoaikojen saanti olisi saatava helpommaksi ja henkilöuntaa enemmän. Hoitajat ja lääkärit jaksamisen rajoilla."</p>	<p>"Vanhusten neuvolatoimintaa."</p> <p>"Kotiin käyviä terveydenhoitajia jokaiselle yli 65-vuotiaalle ainakin kaksi kertaa vuodessa! Hoitaja kyselisi, kuuntelisi ja ehdottaisi parannuksia."</p> <p>"Jos Jääliin ei saada omaa terveydenhoitajaa, pitäisi kulku Kiiminkiin järjestää CITY-bussityypillä 15 min välein kulkevalla yhteydellä."</p> <p>"Sujuvampaa, esim. pienet terveyteen liittyvät asiat voisi hoitaa puhelimitse, mutta nyt ei vastata tk:sta."</p> <p>"Sujuvampi mahdollisuus päästä suoraan lääkärin vastaanotolle ilman edeltävää käyntiä sairaanhoitajan luona."</p>
LIIKUNTAPALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
<p>ULKOLIIKUNTA- JA KUNTOILUMAHDOLLISUUKSIIEN PARANTAMINEN</p> <p>"Jäälinjärvellä olisi kunnossa oleva hiihtolatu talvella."</p> <p>"Luontoreitit kuntoon."</p> <p>"Ikäihmisille enemmän jumppaa, kuntosalia, jos ei enää voi käyttää omaa autoa."</p> <p>"Uimahalli Jääliin."</p>	<p>"Seniorikortti liikuntaan myös Jääliin."</p> <p>"Puistoliikuntaa käyttöön, esim. taloyhtiön pihoille ohjaaja silloin tällöin. Urheiluseurat voisivat tulla pitämään voimisteluharkkarit!"</p> <p>"Liikuntapassien halpuuttaminen."</p> <p>"Uintireissuja."</p>
SOSIAALIPALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
	"Neuvontaa, osaako vanhus käyttää hänelle mahdolliset edut hyödyksi. Eläkeläisedut ja Kelan edut yms."
KELAN PALVELUITA	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
"Esimerkiksi lääkärimaksujen ja lääkkeiden kanssa on epäselvää, saako mistään korvausta, jos joutuu käyttämään yksityisiä palveluja."	
MUUT JULKISET PALVELUT	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
<p>JULKISEN LIIKENTEN KEHITTÄMINEN</p> <p>"Julkinen liikenne liian kallis."</p> <p>PALVELUIDEN SÄILYTTÄMINEN ALUEELLA</p> <p>"Toivon, että kaikkia palvelumuotoja ei vietäisi Kiimingin keskustaan. Yrittäjille annettaisiin mahdollisuus ja meille autottomille olisi palvelut lähellä. Esimerkiksi ruoka-kauppa, apteekki, kampaamot, fys.hoitola, jokin vaate-liike ja ikäihmisten kokoontumispaikka."</p> <p>YHTEISÖLLISEEN TOIMINTAAN TARKOITETTUIEN TILOJEN LISÄÄMINEN</p> <p>"Eri yhteisöille huonosti tiloja tarjolla toimintaa varten."</p>	<p>"Jäalihalliin yleisölle luistelutunteja ja vanhukset kutsutaan paikalle. Seurakunta mukaan!"</p> <p>"Julkinen liikenne eli lisää vuoroja ja matkan hinta alemmaksi. On törkeän kallis alle 16 km:n matkasta."</p> <p>"Lisäisin kokoustiloja."</p>

JÄRJESTÖJEN, YHDISTYSTEN JA VAPAAEHTOISTEN PALVELUT JA TOIMINTA	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
"Enemmän ihmisiä aktiiviseen toimintaan." "Esimerkiksi laulu- ja kuoroharrastus." "Toimintaa on, mutta tiloja huonosti kaupungilta saatavilla alueellamme."	"Vanhuksille lehtien tai kirjojen lukemista, toimintaa tai ulkoiluttajaksi." "Ideointipaja pystyy kerran kuussa, johon kutsutaan mukaan em. henkilöitä."
USKONNOLLISTEN YHDYSKUNTIEN PALVELUT JA TOIMINTA	
PALVELUIDEN KEHITTÄMISTOIVEET JA -TARPEET	KEHITTÄMISIDEAT / TOIMINTAIDEAT
"Kiimingin kirkkoon ei pääse sunnuntaisin julkisella liikenteellä." "Seurakunnan pitäisi pyytää osallistumaan enemmän kaikkeen, mitä vanhuksat tarvitsevat." "Hengellistä apua on tarpeeksi, mutta muutakin pitää saada kirkollisveron vastineeksi."	

Muut Jäälän alueen palveluihin liittyvät kehittämistarpeet ja -ideat

Kartoituksessa selvitettiin avoimella kysymyksellä jääliläisten näkemyksiä ja ideoita myös muiden kuin julkis- ja palveluiden kehittämistä. Näistä vastauksista keskeisemmäksi kehittämiskohteeksi nousi kaikissa vastaajaryhmissä (55% kaikista vastauksista) asuinalueen vetovoimaisuutta ja elinvoimaisuutta lisäävien palveluiden monipuolistaminen ja kehittäminen (kuviot 17.)

Kuvio 17. Kaikkien vastaajaryhmien (lapsiperheet, työkäiset, varttunut väki) näkemyksiä siitä, mitä ja miten alueen muita palveluita tulisi kehittää julkis- ja palveluiden lisäksi. (avoimet vastaukset yht. N=232, aineistoviittaukset yht. N=687)

Asuinalueen vetovoimaisuuden ja elinvoimaisuuden lisääminen ja kehittäminen tapahtuisi vastaajien mukaan ensisijaisesti alueen kaupallisia palveluja kehittämällä ja monipuolistamalla sekä Jäälän nykyistä ostoskeskusta kehittämällä. Kaikkien vastaajaryhmien vastauksissa nousee esille toiveita alueen toisesta ruoka-kaupasta (mm. Välikylän alueelle) sekä muista päivittäistavarakaupoista ja erikoisliikkeistä (mm. vaateliike).

"Kaupallisia palveluita lisää, toki jääliläisten pitää ymmärtää käyttää niitä."

"Mitä enemmän tänne saadaan palveluita, sitä vähemmän tarvitsee lähteä kaupunkiin asioille."

"Lähipalveluiden säilyttäminen kuten kauppa, kampaamo, ravintola, apteekki jne."

"Jääli tulisi saada näyttämään kiinnostavalta ja kehittyvältä ympäristöltä, jolloin palvelut eivät häviäisi kauemmas ja näin ollen saisimme kenties uusia yrittäjiä alueelle."

Ostoskeskuksen päivittämisen ja kehittämisen tarve mainitaan useimmissa vastauksissa. Vastauksissa nostetaan esille useita ostoskeskuksen kehittämistarpeita ja -ideoita, joista esimerkkejä alla.

"Ostari on täydellisesti jämähtänyt 80-luvulle, kaipaa todella päivitystä."

"Tällä hetkellä vanha liikekeskus ei houkuttele millään lailla uusia yrittäjiä Jääliin."

"Ostoskeskuksen alueen epäsiisteys sekä levottomuus ja turvattomuus."

"Kauppakeskus, jossa olisi kunnon ruokailumahdollisuus ja kahvila."

"Kirjasto ostoskeskukseen ja ostoskeskukseen kunnollinen lajittelukeskus, joka ottaa vastaan myös muovia ja tekstiilijätettä."

"Yksityiset kaupalliset palvelut kehittyvät vain, jos niille on kysyntää. Ihmisten tulisi käyttää enemmän paikallisia palveluita."

Lisäksi alueen vetovoimaisuutta voidaan vastaajien mukaan pyrkiä lisäämään asuinalueen kaavoitukseen liittyvillä asioilla sekä joukkoliikenne- ja kulkuyhteyksiä kehittämällä.

"Jäälin tonttitarjonta olematonta." "Uusien vuokra-asuntojen rakentaminen."

"Joukkoliikennevuorojen lisääminen."

"34 ei kulje kovin myöhään Laivakankaan kautta ja tännehän taloja rakennetaan lisää."

"Julkiset liikenneyhteydet paremmaksi myös Laivakankaan perälle, myös yökyöpelivuorot."

"Liikkuminen Jäälistä Ouluun on kallista lasten / lastenrattaiden kanssa."

"Kuusamontien tulisi jatkua nelikaistaisena Jääliin asti."

Muita vastauksista esille nousseita kehittämiskohteita ja -ideoita olivat mm. liikunta-, harrastus- ja vapaa-aikatoiminnan tarjonnan monipuolistaminen (20% vastauksista), julkisten lähipalveluiden kehittäminen (10% vastauksista) sekä yhteisöllisen toiminnan ja lähipalveluiden välisen yhteistyön kehittäminen (7%), joiden kehittämistarpeita ja -ideoita käsitellään tarkemmin tämän raportin muissa osioissa.

Yhteisöllinen toiminta

Julkisten tilojen käyttöön liittyvät kehittämistarpeet ja -ideat

Kartoituksen viimeisessä osiossa selvitettiin jääliläisten kokemuksia ja näkemyksiä yhteisölliseen toimintaa sekä alueen asukkaiden osallistumis- ja toimintamahdollisuuksiin liittyen. Ensimmäiseksi jääliläisiltä kysyttiin toiveita ja ideoita, miten julkisia tiloja voitaisiin hyödyntää entistä paremmin alueen asukkaiden käyttöön. Vastaajien kehittämisideat jakautuivat neljän teeman alle, joiden vastaajaryhmäkohtainen koonti taulukossa 10.

Taulukko 10. Vastaajien esiin nostamia toiveita ja ideoita julkisten tilojen hyödyntämiseksi asukkaiden käyttöön aineistosta esiin nousseiden teemojen mukaisesti koottuna. (kaikkien vastaajaryhmien avoimet vastaukset yht. N=176, aineistoviittaukset yht. N=524)

	Alle koulu-ikäisten perheet N=37, aineistoviittaukset N=110	Alakoulu-ikäisten perheet N=60, aineistoviittaukset N=199	Yläkoulu-ikäisten perheet N=34, aineistoviittaukset N=111	Yli 18v. perheet N=14, aineistoviittaukset N=49	Työikäiset N=12, aineistoviittaukset N=22	Varttunut väki N=19, aineistoviittaukset N=31	Aineistoviittaukset yht.
Tilojen käytön tehostaminen	64	106	68	17	13	5	273
Kirjasto- /nuorisotilan sekä -toimintojen kehittäminen	46	78	35	25	7	12	203
Ulkoliikunta- ja harrastepaikkojen monipuolisempi hyödyntäminen	0	8	1	5	0	10	24
Muut vastaukset	0	7	7	2	4	4	24

Alla tiiviisti (taulukko 11.) nostoja kaikkien vastaajaryhmien mainitsemista julkisten tilojen käyttöä koskevista kehittämistarpeista ja -ideoista.

Taulukko 11. Kaikkien vastaajaryhmien vastauksista koottuja kehittämistarpeita ja -ideoita julkisten tilojen käyttöön liittyen.

TILOJEN KÄYTÖN TEHOSTAMINEN
<i>"100% käyttö tiloille."</i>
<i>"Mikäli tiloja saadaan hyödynnettyä peruskäytön ulkopuoliselle ajalle mahdollisimman laajasti, se loisi varmasti uusia toimintaryhmiä ja tapahtumia tälle alueelle."</i>
<i>"Tilojen iltakäytön lisääminen. (päiväkodit, koulu)."</i>
<i>"Mahdollisimman avoimesti järjestötoimijoiden vapaa-ajantoiminnan käyttöön."</i>
<i>"Maksuton kokoontumismahdollisuus sitoutumattomille, voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille."</i>
<i>"Tilojen käyttäminen myös alueen järjestöjen kokousten pitopaikkana ilman korvausta, jos sitoutuu laittamaan paikat kuntoon kokouksen jälkeen?"</i>
<i>"Vapaavuoroja liikuntasaleihin."</i>
<i>"Mahdollisuus varata tiloja yksityiskäyttöön kohtuullisella korvauksella."</i>
<i>"Kesällä olisi kiva, jos ulkokentälle järjestettäisiin monen ikäisille urheilukoulua tai jalkapallokerhoa."</i>
<i>"Piha-alueiden ilta- ja viikonloppukäyttöä laajemmin, jotta kontakteja tulisi etenkin vanhemmille lisää."</i>
<i>"Kootaan tieto käytettävissä olevista tiloista yhteen paikkaan "tilat, käytettävissä olevat ajankohdat, käyttöön liittyvät ehdot ja pelisäännöt"</i>
<i>"Tilat maksutta käyttöön!"</i>

"Tilojen valvontaa voisi kehittää oppilaitosten kanssa. Joihinkin opiskeluihin kuuluu harjoittelutoimintaa nuorison kanssa."

KIRJASTO-/NUORISOTILAN SEKÄ -TOIMINTOJEN KEHITTÄMINEN

"Kirjastoa ja nuorisotilaa tulisi eriyttää, jotta nuorisolle olisi enemmän tilaa ja kirjastossa saisi enemmän tilaa kirjoille."

"Isompi ja monipuolinen kirjasto."

"Kirjastoon lukurauha."

"Kirjastopalveluiden kehittäminen esim. teemailtoja, kulttuuritapahtumia, elokuvia, kerhoja."

"Kirjastoa pitäisi ajatella aivan toisella tavalla, ei palvele alkuunkaan siinä määrin käyttäjiä kuin Jäälän kirjasto."

"Nuorisolle paikka viikonloppuisin sekä iltaisin, myös kesällä, aikuinen kuitenkin aina paikalla."

"Kirjastonuorisotila ihan jees. Aivan mahtava paikka, johon kaikilla mahdollisuus mennä."

ULKOLIIKUNTA-, HARRASTE- JA KUNTOILUPAIKKOJEN MONIPUOLISEMPI HYÖDYNTÄMINEN

"Ulkoilumahdollisuuksien kasvattaminen esim. Jääljärven hyödyntäminen, hiihtoladut ja luistelukentät."

"Koirapuiston rakentaminen."

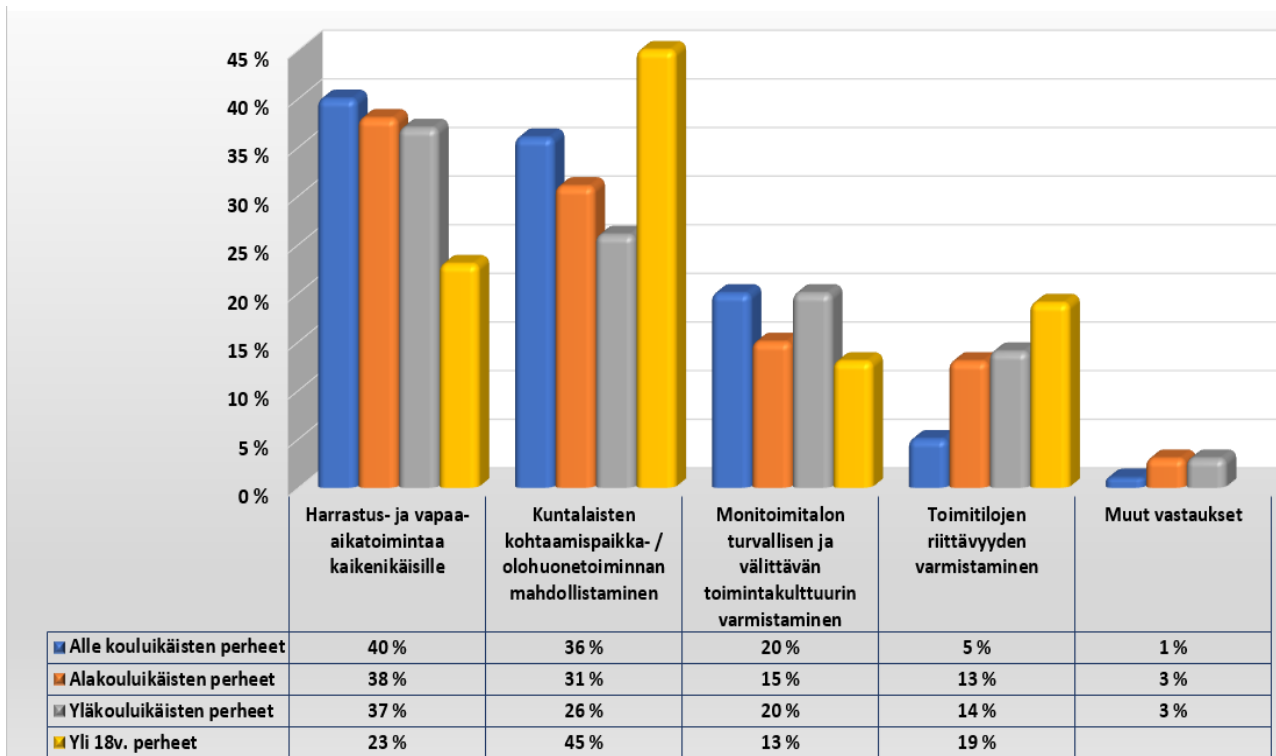
Jääliläisten odotuksia Jäälän monitoimitalolle

Jäälän Laivakankaalla aloittaa toimintansa uusi Jäälän yhtenäiskoulu syksyllä 2019. Se on muodostunut Jäälän ja Laivakankaan koulujen yhdistymisen myötä. Koulu toimii monitoimitalossa. Monitoimitaloon sijoittuu noin 800 oppilasta perusopetuksen vuosiluokilla 1-9, alueelliset pienryhmät, pidennetyn oppivelvollisuuden luokat sekä joustavan perusopetuksen luokka. Koulussa järjestetään opetusta tiiviissä yhteistyössä eri luokkien ja luokka-asteiden välillä. Jäälän monitoimitalosta löytyvät lisäksi tilat kirjastolle, nuorisotoimelle ja jääliläisten asukkaiden olohuoneelle.

Uuden koulun oppimistilat ovat helposti muunneltavissa erilaisiin opetustarpeisiin. Suunnittelun eri vaiheisiin ovat osallistuneet myös oppilaat sekä alueen asukkaat. Talon nimestä järjestettiin neuvoo-antava kysely Jäälän alueen asukkaille sekä opetushenkilöstölle keväällä 2018. Kyselyn perusteella sivistys- ja kulttuurilautakunta päätti 30.10.2018 uuden talon nimeksi Jäälän monitoimitalo.

Pasi Timonen, Laivakankaan koulun rehtori

Kartoituksessa haluttiin selvittää jääliläisten odotuksia syksyllä 2019 valmistuvan Jäälän monitoimitalon toiminnalle. Lapsiperheiden avoimissa vastauksissa (aineistoviittaukset N=464) toivotaan, että monitoimitalo mahdollistaisi kuntalaisten kohtaamispaikka-/olohuonetoiminnan toteuttamisen sekä tarjoaisi monipuolista harrastus- ja vapaa-aikatoimintaa kaikenikäisille (kuvio 18.). Lisäksi vastaajat nostavat esille toiveensa monitoimitalon turvallisen ja välittävän toimintakulttuurin varmistamista sekä toimitilojen riittävyden varmistamista

Kuvio 18. Lapsiperheiden esiin nostamia odotuksia syksyllä 2019 toimintansa aloittavan Jäälin monitoimitalon toiminnalle. (avoimet vastaukset yht. N=145, aineistoviittaukset yht. N=464)

Työkäisten avoimissa vastauksissa (avoimet vastaukset N=12, aineistoviittaukset N=26) monitoimitalon toivotaan tarjoavan monipuolista toimintaa eri-ikäisille (37% vastauksista), olevan helposti saavutettavissa (21%) mm. tarjoamalla toimivia tiloja kaikkien käyttöön (17%) ja selkeitä yhteisiä pelisääntöjä tilojen käyttöä koskien (17%). Lisäksi työkäisten vastauksissa toivotaan kirjasto-nuorisotilan kehittämistä (8%). Varttuneemman väen vastauksissa (avoimet vastaukset N=22, aineistoviittaukset N=36) monitoimitalolta toivotaan monipuolisten toimintamahdollisuuksien tarjoamista (61% vastauksista) sekä kirjaston toimitilojen kehittämistä (25%). Tarkemmin vastaajien esiin nostamia odotuksia ja toiveita monitoimitalon toiminnalle on koottu tiiviisti taulukkoon 12.

Taulukko 12. Kaikkien vastaajaryhmien esiin nostamia toiveita ja odotuksia Jäälin monitoimitalon toiminnalle. (aineistoviittaukset yht. N=526)

HARRASTUS- JA VAPAA-AIKATOIMINTAA KAIKENIKÄISILLE

”Monipuolisten puitteiden tarjoaminen moninaiselle, kaikenikäisille suunnatulle toiminnalle.”

- **Lapsille ja nuorille koulupäivän jälkeistä mielekästä tekemistä ja ohjattua toimintaa** (kerhot, harrastukset), myös toimintaa iltaisin, viikonloppuisin ja loma-aikoina

”Toimivuutta ja toiminnallisuutta, jotta uudet kerhot löytäisivät Jääliin ja tulisi uusi toimijoita, jotka tarjoaisivat uusia harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille.”

”Toivoisin, että esim. bändit voisivat harjoitella vapaa-ajalla koulun musiikkiluokassa.”

- **Kursseja ja monipuolista harrastetoimintaa myös aikuisisille**

”Liikuntaa, kulttuuria, kädentaitoja.”

- **Tilojen käytön mahdollistaminen**

”Helppoa käytettävyyttä.” *”Iltakäyttö mahdolliseksi alueen toimijoille.”*

”Olisi hyvä, että tiloja voisi vuokrata harrastekäyttöön satunnaisiin tai säännöllisiin tarpeisiin kohtuullisella vuokralla.”

KUNTALAISTEN KOHTAAMISPAIKKA-/OLOHUONETOIMINNAN MAHDOLLISTAMINEN

"Toivon, että paikka toimii kaikenikäisten olohuoneena."

"Toivottavasti eri-ikäiset jäätiläiset oppivat pitämään monitoimitaloa kaikille avoimena."

• Yhteisöllinen, eri ikäisten kohtaamisia mahdollistava paikka

"Kahvila."

"Mukava yhteinen kohtaamispaikka, missä voisi kokata ja leipoa sekä keittää kahvia."

"Pieni kahvila, minne voisi lähteä iltakahville lukemaan päivän Kalevan, samalla kun käy kävelyllä."

"Paikka, missä lapset voisivat tehdä läksyjään, varttuneempi väki jutella kahvikupin ääressä ja kaikki tuntisivat olonsa kodikkaaksi."

"Myös ikäihmisille mahdollisuus kokoontua ja saada yksinäisyyteen seuraa."

"Yhteisöllisyyttä lisääviä juttuja Jääliin kaikenikäisille."

• Asukkaiden mukaan ottaminen toiminnan suunnitteluun ja yhteisen toimintakulttuurin rakentamiseen

"Toivon, että tämän kartoituksen pohjalta toimintaa ja toimijoita alettaisiin rekrytoida jo tässä vaiheessa, jolloin asukkaat pääsevät luomaan tilaan alkavaa toimintakulttuuria."

"Johon voi osallistua itse ja järjestää itse."

• Vertaistukea ja -toimintaa kaikenikäisille

"Perhekerhoja kotona oleville." "Eläkeläisten juttutupa."

"Useiden järjestöjen ja seurakunnan järjestämää toimintaa olohuoneeseen esim. perheryhmiä."

• Kaikille avoimia tapahtumia ja tilaisuuksia (esim. pop-up tapahtumia, kirppareita, asukkaiden yhteisiä kokkaus- tai elokuvailtoja, messuja, luentoja)

"Alkuun paljon kutsuttuja tilaisuuksia, jotta ihmiset tulisivat ensimmäisen kerran ja sen jälkeenkin."

• Ohjaus- ja neuvontapiste

"Paikka, josta löytäisi tietoa kaikesta, mitä alueella tapahtuu, kuten liikuntasalin toiminnasta, tapahtumista sekä tietoa, miten voit osallistua yhteisölliseen toimintaan alueellasi."

"Tapahtumalehtiset asukkaille."

MONITOIMITALON TURVALLISEN JA VÄLITTÄVÄN TOIMINTAKULTTUURIN VARMISTAMINEN

"Että se olisi turvallinen ja viihtyisä, kaikille sopiva paikka."

"Viihtyisät koulutilat."

• Turvallisen toimintaympäristön tarjoaminen ja yhteisöllisen toimintakulttuurin vahvistaminen

"Vaikka toimintayksiköstä tulee suuri, olisi tärkeää, että pienen kyläkoulun henki ja toimintakulttuuri säilyisivät."

"Pienet oppilaat tai isommat nuoret eivät saa hävitä järjestelmän uumeniin. Tarvitaan riittävästi turvallisia aikuisia lasten ja nuorten arkeen sekä myös lasten ja nuorten sekä vanhempien tukemista uudellisessa toimintaympäristössä toimimiseen."

"Jäälin koulun hyvät toimintatavat mm. käyttäytymissäännöt tulevat toivottavasti uuden monitoimitalon toimintaa."

"Tarpeeksi etäisyyttä niin välitunnilla kuin koulumatkallakin isompiin koululaisiin."

"Vanhemmat oppilaat opastaisi ja auttaisi pienempiä."

• Yhteiset pelisäännöt kaikilla talon käyttäjillä ja toimijoilla

• Suuren toimintayksikön mukaan tuomat pelot ja epävarmuuden tunteet

"Ei ole yhtään hyvä asia tuleva jättikoulu."

"Pelottavat fiilikset."

"Välillä mietityttää monitoimitalon suuruus."

TOIMITILOJEN RIITTÄVYYDEN VARMISTAMINEN

"Järkevä ratkaisuja tilojen hyödyntämiseen."

• Tilatarpeiden ennakointi ja huomioiminen jo suunnitteluvaiheessa

"Nuorisolle tilaa."

"Toivottavasti kirjastotiloja kehitetään / isonnetaan rakentamisen yhteydessä."

"Toiveena olisi, että liikuntavuoroja olisi käytössä enemmän myös jääliläisille, eikä kaikkia vuoroja annettaisi kaupungin urheiluseuroille."

"Riittävästi tilaa ja varastotilaa kolmannen sektorin toimijoille."

MUUT VASTAUKSET

"Todella kiva, että tämä saadaan!"

"En oikein tiedä, mitä monitoimitalolla tarkoitetaan."

- **Tehokasta tiedottamista**

"Tämän talon toiminnasta voisi viestiä asukkaille."

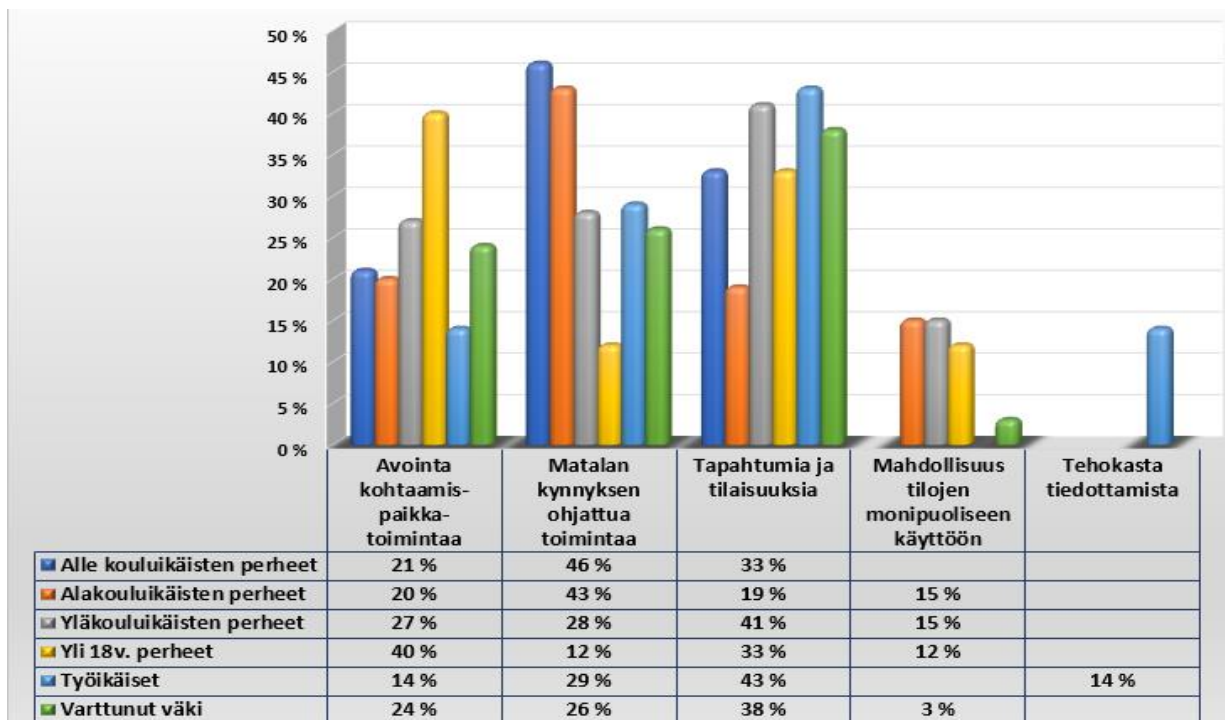
"Kattavaa tiedottamista."

- **Saavutettavuuden varmistaminen** (kaikille avoin, riittävästi parkkitilaa, hyvien kulkuyhteyksien varrella)

Odotuksia Jäälän monitoimitalon olohuonetoiminnalle

Uuden monitoimitalon yhteyteen on varattu toimitilat kuntalaisten olohuoneelle ja kartoituksessa haluttiin avoimella kysymyksellä selvittää jääliläisten ajatuksia ja ideoita myös siitä, millaista toimintaa olohuoneen tiloissa tulisi järjestää tai mitä toimintaa he haluaisivat itse olla järjestämässä.

Kaikkien vastaajaryhmien vastauksia tarkasteltaessa, vastaajat (aineistoviittaukset N=360) toivovat, että olohuoneessa järjestettäisiin erilaista matalan kynnyksen toimintaa (36% kaikista vastauksista), tapahtumia ja tilaisuuksia (32%), avointa kohtaamispaikkatoimintaa (24%), monipuolisia mahdollisuuksia tilojen käyttöön (7%) sekä tehokasta toiminnasta tiedottamista (1%). Eri vastaajaryhmien vastaukset on koottu aineisto nousseiden viiden teeman mukaisesti kuvioon 19.

Kuvio 19. Kaikkien vastaajaryhmien esille nostamia odotuksia siitä, millaista toimintaa Jäälän monitoimitalon olohuoneessa tulisi järjestää aineistosta nousseiden teemojen mukaisesti tarkasteltuna. (avoimet vastaukset yht. N=151, aineistoviittaukset yht. N=360)

Tarkemmin vastaajien olohuonetoimintaa koskevia ajatuksia ja ideoita on koottu taulukkoon 13.

Taulukko 13. Kaikkien vastaajaryhmien esiin nostamia toiveita ja odotuksia Jäälin monitoimitalon olohuonetoiminnalle. (aineistoviittaukset yht. N=369)

AVOINTA KOHTAAMISPAIKKATOIMINTAA
<p><i>"Yhteisöllisyyttä."</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Avointa kahvila- ja kohtaamispaikkatoimintaa <i>"Kaikille avoin tila, johon voi pistäytyä kahville, palaveriin tai eläkeläisten aamuparlamenttiin."</i> <i>"Kahvila olisi mukava virkistymispaikka esim. kirjastokäynnin yhteydessä."</i> <i>"Kahvila toiminta? Meidän perheemme ainakin käyttäisi tätä palvelua."</i> <i>"Iltakahveja." "Vapaata oleskelua."</i> <i>"Tilaan voisi varata vaikka viikonloppuna tai joku iltana vapaata olohuoneaikaa, johon jääliläiset voisivat istahtaa esim. kirjastoreissullaan pelaamaan lautapeliä, juttelemaan muiden kanssa tai tutustumaan muihin alueen asukkaisiin."</i> <i>"Olohuoneeseen tulisi miettiä ja ideoida sellaisia tekijöitä, jotka tuottavat motivaation tulla viettämään aikaa yhdessä yhteisissä tiloissa. Esim. yhteiskäyttöiset verkkopalvelulaitteet ja muu hyödynnettävissä oleva laitteisto/materiaali."</i>• Vertaistoimintaa <i>"Useiden järjestöjen ja seurakunnan järjestämää toimintaa olohuoneeseen esim. perheryhmiä."</i> <i>"Teinien vanhemmille iltoja."</i> <i>"Kotona pieniä lapsia hoitavat vanhemmat voisivat käydä kahvittelemassa ja lapset saisi leikkiä muiden lasten kanssa."</i> <i>"Eri-ikäisille nuortenryhmille iltoja."</i> <i>"Olisi mahtavaa, jos siellä olisi suomen kielen kahvila, jossa uudet asukkaat voisivat harjoitella yhdessä esim. yhtenä iltana viikossa."</i> <i>"Isien iltana, äitien iltana." "Naisten piiri." "Miesten porinapiiri."</i>• Ohjausta ja neuvontaa <i>"Tietokoneen käytön opastusta."</i> <i>"Matalan kynnyksen terveyspalveluja."</i>• Yhteistä tekemistä ja puuhailua <i>"Lautapelejä, pelejä." "Laulua ja nyttikestejä."</i> <i>"Yhteistä puuhaa osallistujien innostuksen mukaan, esim. askartelua, leipomista, musiikkia..."</i> <i>"Käsityöpiirejä." "Neulepiiri." "Yhdessäoloa elokuvien ja kahvittelemisen merkeissä."</i>
MATALAN KYNNYKSEN OHJATTUA TOIMINTAA
<ul style="list-style-type: none">• Kerhotoimintaa <i>"Lapsille kerhoja."</i> <i>"Eläkeläisten porinakerho/muistikerho."</i> <i>"Nuorisoon moottorikerholle pikaisesti rassaushalli. Hallia voisivat käyttää myös varttuneemmat auton rassaukseen."</i> <i>"Toivoisin, että yksinäisille vanhuksille järjestettäisiin toimintaa esim. juttelukerhoa."</i> <i>"Myös erityisryhmien vapaa-aikatoimintaa iltaisin ja / tai viikonloppuisin."</i> <i>"Kansalaisopiston kursseja enemmän aikuisille."</i> <i>"Erialaista Oulu-opiston yhteistä puuhaa osallistujien innostuksen mukaan, esim. askartelua, leipomista, musiikkia."</i> <i>"Moottorikerho."</i>• Ohjattua harrastustoimintaa <i>"Mukavia, ihmisiä yhdistäviä harrastuksia."</i> <i>"Jotain mukavaa nuorille, mutta ei vain nuorisopainotteista toimintaa. Olisi hienoa, jos saisi aktivoitua 35-55-vuotiaitakin."</i> <i>"Liikuntaa." "Jumppaa."</i> <i>"Englannin opetusta lapsille 4 v. eteenpäin iltaisin tai viikonloppuisin."</i>

- **Kursseja**

"Kasvi-, sienikurssi." "Kokkikursseja." "Askartelukurssi." "Englannin opiskelua."

- **Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksien tarjoaminen**

"Voisin hyvinkin toimia valvojana tai vastaavana, jos iltaisin järjestettäisiin toimintaa eri ikäisille."

"Itse voisin toimia vapaaehtoisesti liikunnan parissa."

"Voisin toteuttaa esim. siivouspäivä kirppistä tai muita kertaluontoisia tapahtumia."

"Voisin vetää kuvataidetunteja, jos välineet saisin kunnalta, sillä minulla ei ole varaa niitä hankkia kurssilaisille."

"Toivoisin myös koulun hyödyntävän ikäihmisiä ja ottavan heitä koulun toimintaan mukaan."

TAPAHTUMIA JA TILAISUUKSIA

- **Erilaisia tapahtumia, tilaisuuksia ja näyttelyitä**

"Tapahtumia ja tilaisuuksia, jotka ovat avoimia ihan kaikille. Edistäisi suvaitsevaisuutta ja kunnioitusta toisiamme kohtaan."

"Kirjallisuustapahtumia." "Runoiltoja." "Lukupiiri." "Laulutilaisuuksia."

"Aikuisille harrasteiltoja, työpajoja, musiikki-iltoja." "Tanssit." "Karakoe-ilta."

"Jotain kivoja teemailtoja, joihin voisi mennä vaikka koko perheellä."

"Teemailtoja naisille, miehille, nuorille jne."

"Lyhyitä kertomuksia vaikka Jäälän historiasta."

"Pokeriturnaus." "Lautapeli-iltoja."

"Koululaisten myyjäisiä / myyjäisiä." "Kirpputoreja." "Tuote-esittelyjä."

- **Pienimuotoiset konsertit, musiikkiesitykset**

"Pienimuotoisia harmonikka- ja muita konsertteja." "Kamarikonsertteja."

- **Asukasiltoja sekä keskustelu- ja infotilaisuudet**

"Luentoja esim. ikääntyvien terveydestä."

"Juttutupa, alustuksia mielenkiintoisista aiheista." "Yhteisiä keskusteluiltoja."

"Alueen asioiden esittelyä." "Yhteisen toiminnan suunnittelua, yleishyödyllisiä kokouksia."

- **Yhteisiä juhlia**

"Jääliläisten pikkujoulut pienten myyjäisten kera." "Joulujuhla."

- **Yhdistysten tapaamisia**

"Eläkeläisjärjestöjen kokouksia." "Alueen toimijoiden kokouksia."

MAHDOLLISUUS TILOJEN MONIPUOLISEEN KÄYTTÖÖN

- **Tilat käyttöön monipuolisesti**

"Tärkeää olisi, että tila saataisiin tehokkaasti käyttöön aamusta iltaan seitsemänä päivänä viikossa."

"Voisiko siellä järjestää esim. perhejuhlia?"

"Harrastus- ja tapahtumatiloja järjestöille, yhteisöille ja yksittäisille toimijoille."

- **Tilojen maksuttomuus**

"Silloin, kun kuntalaisten kannalta järkevä asia vaatii tiloja, ne pitäisi olla käytettävissä vapaasti ilman kustannuksia."

"Tilassa kokoontumisen pitäisi olla ilmaista, muuten sulkee välittömästi osan tapahtumista pois ja luo eriarvoisuutta."

"Olisi hyvä, että tiloja voisi vuokrata harrastekäyttöön satunnaisesti tai säännöllisiin tarpeisiin kohtuullisella vuokralla."

- **Tilojen käyttöä ohjaavat selkeät toimintakäytännöt ja säännöt**

"Tarvitaan selkeä toimintamalli, miten tilojen varaamisesta sovitaan."

TEHOKASTA TIEDOTTAMISTA

- **Monipuolista toiminnasta tiedottamista**

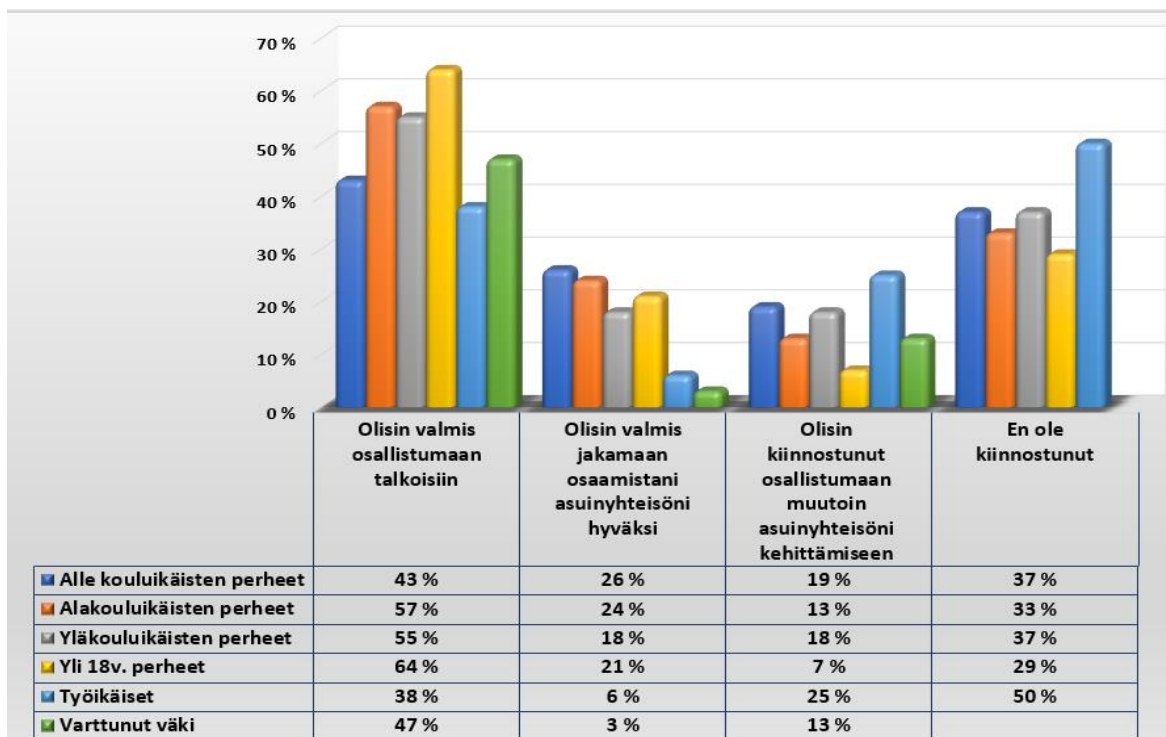
"Teline, mihin yhdistykset voivat laittaa esitteitään."

"Toiminnasta tulee tiedottaa hyvin, jotta sosiaalista mediaa vailla olevat vanhuksetkin saavat tietoa."

"Yhdistykset voivat käydä kertomassa toiminnoistaan."

Yhteisölliseen toimintaan osallistuminen

Jääliläisiltä kysyttiin monivalintakysymyksellä innokkuutta osallistua asuinalueen kehittämiseen sekä yhteisölliseen toimintaan. Vastaajista (N=247) 51% ilmoittaa olevansa valmis osallistumaan asuinympäristön viihtyvyyttä lisääviin talkoisiin. Vastaajista 16% on valmis jakamaan osaamistaan asuinyhteisönsä hyväksi esim. vapaaehtoisena kerho- ja vertaisryhmäohjaajana tai päiväkot/-koulumummina tai -vaarina. Muutoin asuinyhteisön kehittämisestä kiinnostunut ilmoittaa olevansa 16% vastaajista (mm. tapahtumien järjestämiseen osallistuminen, asukasyhdistyksen toimintaan osallistumalla). Kysymyksen vastanneista lapsiperheistä ja työikäisistä 37% toteaa, ettei ole kiinnostunut asuinalueen kehittämiseen tai yhteisölliseen toimintaan osallistumisesta.² Syiksi kiinnostuksen puutteeseen mainitaan mm. ajan puute, elämäntilanne, joka ei mahdollista sitoutumista esim. pitkäjänteiseen vapaaehtoistoimintaan, tiedon puute osallistumisen mahdollisuuksista sekä vapaaehtoistoimintaan osallistuminen oman asuinalueen ulkopuolella. Vastausten jakauma vastaajaryhmäkohtaisesti tarkemmin kuviossa 20.

Kuvio 20. Vastaajien kiinnostus osallistua asuinalueensa kehittämiseen ja yhteisölliseen toimintaan vastaajaryhmittäin tarkasteltuna. (N=247)

Vuorovaikutus kuntalaisten ja viranomaisten välillä

Viimeisenä yhteisöllisen toiminnan osa-alueena jääliläisiltä haluttiin selvittää heidän kokemuksiaan kuntalaisten ja viranomaisten välisestä vuorovaikutuksesta. Vastaajia pyydettiin vastaamaan vuorovaikutukseen liittyvään kahdeksaan väittämään kyllä / ei- vaihtoehdoin. Vastauksien mukaan jääliläiset ovat tyytyväisiä kuntalaisten ja viranomaisten väliseen vuorovaikutukseen. Vastaajilla oli mahdollisuus myös täydentää vastaustaan avoimeen tekstikenttään. Näissä vastauksissa esiin nostettiin kehittämisideoina mm. *asioiden hoidon joustavuus ja nopeus, yhteistyön lisääminen kuntalaisten kanssa (ml. kuntalaisaloitteisiin vastaaminen), tiedonkulun tehostaminen (ml. sähköisten palveluiden käyttäjälähtöisyyden huomioiminen), viranomaisten tavoitettavuuden lisääminen ja viranomaisten kuntalaisten keskuuteen jalkautuminen sekä viranomaiskielen ymmärrettävyyden lisääminen.*

² Varttuneemman väen kartoituskysymyksissä ei ollut vaihtoehtoa En ole kiinnostunut.

Jäälivisio 2026

Jäälin suuralueen yhteistyöryhmä on hyväksynyt asuinalueen vision, Jäälivisio 2026 - mitä Jääli on vuonna 2026, 15.12.2018 kokouksessaan. Hyväksytty visio löytyy raportin liitteistä (Liite 1.). Kartoituksessa jääliiläisillä oli mahdollisuus tutustua em. Jäälivisio 2026 -asiakirjaan ja kertoa avoimeen kysymykseen vastaamalla, millaisen he toivoisivat Jäälin olevan v. 2026. Enemmistö vastaajista toivoi (69% kaikista vastauksista), että Jääli olisi tulevaisuudessa *ihmisiä yhdistävä ja omia vahvuuksia hyödyntävä yhteisö*, jossa kaikilla on *tilaa asua ja elää*. Asuinalue halutaan säilyttää turvallisena, rauhallisena, maaseutumaisena, omakotitalovoittoisena ja luonnon läheisenä asuinympäristönä.

"Yhteisöllinen, luontoa kaavoituksessa kunnioittava." "Rauhallinen, hyvinvoiva yhteisö."

"Jäälijärvi olisi jääliiläisten ylpeys, jossa olisi mukava uida ja kalastaa."

"Vaikka asukkaita / asuntoja tuleekin koko ajan lisää. säilytettäisiin silti "maalaismaisuus", jossa ei kerrostaloja näy."

"Laajenemista edelleen kohti kaupunkia suunnitteilla."

"Paikka, jossa olisi turvallista elää, mutta jossa koululaisten turvallisuuteen olisi panostettu."

"Tilaa kaikenlaisille ja kaikenikäisille persoonille." "Moderni, mutta edelleen pieni, kylämäinen paikka."

Asuinalueen vahvuuksia, joita vastaajat toivovat hyödynnettävän edelleen, ovat mm. *yhteisöllisyys, ikärakenteen monipuolisuus, aktiivinen asukas-yhdistystoiminta sekä luontoympäristö*.

"Jääliiläisiä saataisiin enemmän osallistumaan tapahtumien ym. toiminnan järjestämiseen."

"Yhteistyön lisääminen eri yhdistysten kesken."

"Yhteisössä elävien taitojen valjastaminen ja toisten auttaminen." "Kyläläisten apurinki."

"Vanhuksille myös sopivia asuinpaikkoja omakotiasumisen jälkeen (vrt. Kiimingin hyvinvointikeskuksen läheisyydessä olevat kerrostalot), ettei tarvitse muuttaa muualle palveluiden perässä."

"Luontoympäristön tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen."

Vastaajien mukaan (26% vastauksista) Jäälin alueen kiinnostuvuutta ja vetovoimaisuutta pidetään yllä *varmistamalla palvelutarjonnan vireys palveluita kehittämällä ja tarjontaa monipuolistamalla*. Vastauksissa nousevat esille toiveet *toimivista peruspalveluista*, kuten varhaiskasvatus- perusopetus-, nuoriso-, kirjasto- ja terveyspalveluista sekä kaupallisista palveluista mm. nykyistä ostoskeskuskusta ja sen palveluita kehittämällä ja monipuolistamalla. Lisäksi alueelle toivotaan *monipuolisia harraste- ja vapaa-ajan toiminnan mahdollisuuksia kaikenikäisille jääliiläisille*, huomioiden erityisesti *luontoympäristön tarjoamat ulkoilu- ja kuntoilumahdollisuudet*.

"Peruspalvelut omaava." "Palveluita olisi tarjolla monipuolisemmin."

"Asukkaista ja heidän tarpeistaan pidettäisiin hyvää huolta."

"Alle kouluikäisten päivähoito / esikoulu." "Koulu myös vapaa-ajan keskuksena."

"Terveyspalvelut palautettu Jääliin."

"Enemmän päivittäistavarakauppoja." "Kauppa Välikylän alueelle."

"Liikekeskus tarjoaa tilat toimijoille, kokoaa palveluita yhteen samaan "pihapiiriin", joten niissä on helppo asioida."

"Olla kiinnostava asuinalue, niin yrittäjille kuin alueelle muuttaville."

"Lapsille ja nuorille annetaan mahdollisuus harrastaa ja tilaa olla."

"Luonnonläheinen, jossa metsäretkipaikkoja."

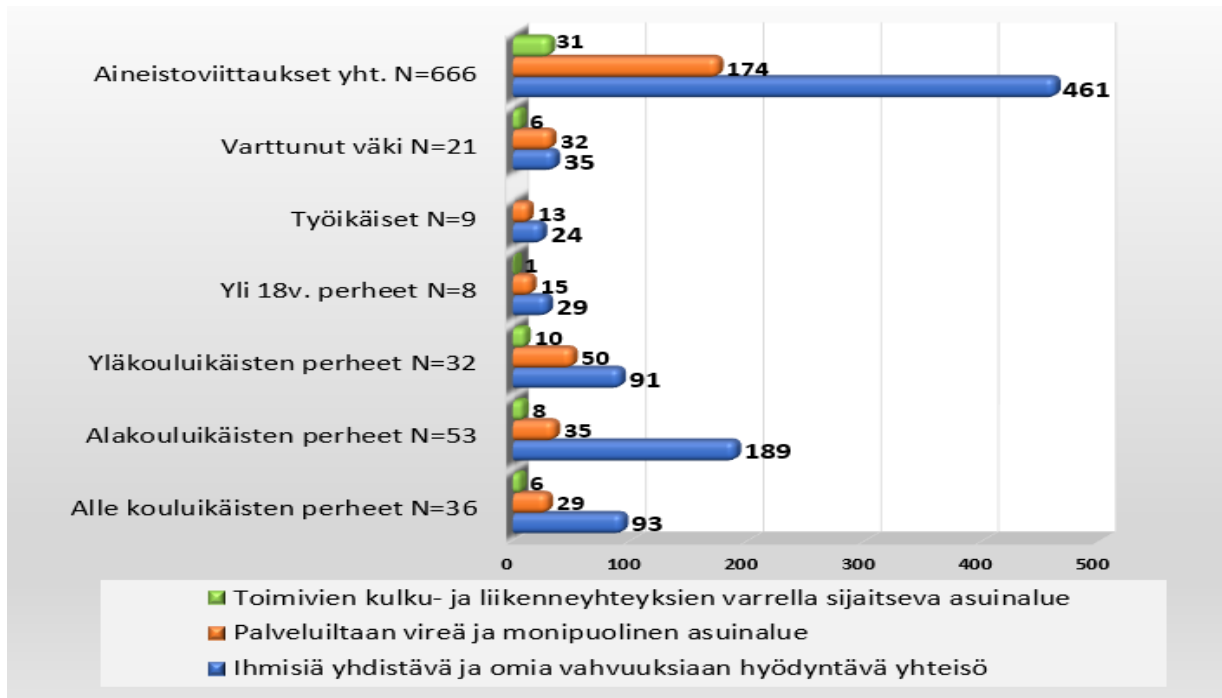
Tulevaisuuden Jääliissä toivotaan olevan *toimivat kulku- ja liikenneyhteydet* (5% vastauksista). Vastaajat toivovat, mm. liikenneturvallisuuden lisääntyneen, ruuhkien vähentyneen sekä joukkoliikenneyhteyksien parantuneen.

"Enemmän hidastetöyssyjä teille, liikennelympyröitä, ettei nuoriso / aikuiset kaahaile autoilla / mopoilla."

"Kunnolliset jalkakäytävät." "Kuusamontien levennys."

"Hyvät joukkoliikenneyhteydet sekä Kiiminkiin, että Oulun keskustaan."

Kuviosta 21. on nähtävissä, miten Jäällivisioon 2026 liittyvät vastaukset jakautuivat eri vastaajaryhmissä.

Kuvio 21. Vastaajien esiin nostamia näkemyksiä Jäällivisio 2026 sisältöalueista vastaajaryhmittäin tarkasteluna. (avoimet vastaukset yht. N=159, aineistoviittaukset yht. N=676)

Lopuksi

Birger Ylisaukko-oja, Jäälin asuinyhteisön puheenjohtaja

Tämä asukaskysely vahvistaa, että Jääli on monella tavalla erityinen. Luonto- ja asuinympäristön lisäksi tämä näkyy ihmisten aktiivisuutena. Asioita hoidetaan, yhteisöä kehitetään ja tapahtumia järjestetään omatoimisesti ja yhteistyössä alueella toimivien viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Monitoimitalon valmistuminen avaa paljon uusia mahdollisuuksia aktiivisuuden toteuttamiseen.

Jäälliläisten ”olohuone” ajatellaan laajasti niin, että monitoimitalon kiinteistö on tarpeen mukaan suurelta osin asukkaiden käytettävissä. ”Olohuoneeseen” voidaan lukea myös päiväkotien tiloja. Käynnistyvää toimintaa on suunniteltu useissa järjestöjen ja muiden toimijoiden kokoontumisissa. Kiinnostusta on osoitettu yli kuudenkymmenen toiminnon järjestämiseen. Suurin järjestäjä on Oulu-opisto. Paljon toimintaa Jäällissä tarjoavat myös mm. Kiimingin seurakunta, 4H-yhdistys, Kiimingin urheilijat, Kiimingin Kiekkopojat ja muut urheiluseurat, Mannerheimin Lastensuojeluliitto ja eläkeläisjärjestöt, osin omissa tiloissaan. Tarjonta on tarpeen koota yhteen, jotta se tulee asukkaiden tietoon. Avautuvat tilat antavat mahdollisuuden myös aivan uusille, vapaaehtoistoimijoiden käynnistämille toiminnoille. Kyselyn mukaan kiinnostuneita vetäjiä löytyy.

Kaikkiin asukaskyselyn ideoihin ja aloitteisiin ei voida heti vastata. Tärkeintä on, että saamme tilat heti syksystä alkaen vireään käyttöön. Siitä on hyvä lähteä kehittämään tulevaisuutta yhä paremmaksi.

Liite 1. Jäälivisio 2026 -mitä Jääli on vuonna 2026

Jäälin suuralueen yhteistyöryhmä Hyväksytty 15.2.2018

Jäälivisio 2026 - mitä Jääli on vuonna 2026

Jääli on aktiivisten asukkaiden kaupunginosa. Jäälissä on monia yhdistyksiä, jotka toimivat vuorovaikutuksessa Oulun kaupungin ja toistensa kanssa Jäälin kehittämiseksi ja jääliläisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Jäälin vetovoima on lisääntynyt. Asukasmäärä on kasvanut ja kasvun jatkumiselle on luotu edellytykset kaavoituksella sekä Jäälissä että Jäälin – Välikylän alueella. Asukasrakenne on monipuolistumassa asuntokannan muuttumisen myötä. Jäälin keskuksen palvelut ovat lisääntyneet, yleisilme uudistunut ja liikenneturvalisuus parantunut.

Jäälinjärven tila on kohentunut. Limalevä- ja sinileväesiintymät ovat pääosin poistuneet eivätkä haittaa uimista tai muuta virkistyskäyttöä. Jäälinjärven kalastorakenne on terve, ja virkistyskalastukseen soveltuvat kalakannat ovat hyviä. Ympäristöhaittoja aiheuttanut jätteenkäsittely on päättynyt.

Jäälissä järjestetään asukkaita kiinnostavia, monipuolisia tapahtumia yhteistyössä alueen toimijoiden kesken. Jäälinmajan alue on kehittynyt erityisesti järveen tukeutuvien tapahtumien pääasialliseksi toimintakeskukseksi.

Laivakankaalla on varhaiskasvatuksen, yhtenäisen perusopetuksen, kirjaston, nuorisotilan ja asukastuvan kattava koulu-, liikunta- ja kulttuurikeskus. Sen läheisyydessä sijaitsevat ulkoliikuntapaikat, kuten urheilu kenttä, jääurheilupaikat, latuverkosto, suunnistusmaastot ja frisbeegolfrata. Laivakankaan tuntumassa on monipuolista informaatiota tarjoava Koiteli-reitti. Talvisin reitillä on erämaalatu, joka liittyy Oulun laajaan latuverkostoon. Muita Jäälin lähipalveluita ovat ikäänntyneiden koti- ja asumispalvelut sekä alueelle soveltuvat vammaispalvelut.

Nuorten käytettävissä on kokoontumistiloja tarvetta vastaavasti ja niiden lähetyvillä on saatavilla kaupallisia palveluita. Kevyen liikenteen väylät ovat kunnossa ja helpottavat liikkumista. Hyvät edellytykset lasten ja nuorten monitasoiseen jääurheiluun luovat pohjan liikunnalliseen elämäntapaan ja Jäälin tasokkaan jääkiekkoperinteen jatkumiseen.

Muiden kuin lähipalveluiden osalta Jääli tukeutuu Kiimingin hyvinvointikeskukseen, jonka saavutettavuus on parantunut julkisen liikenteen joustavuuden lisääntyttyä. Nopea tietoliikenneverkko on kaikkien saatavilla. Verkkopalvelut ovat sujuvat, ja tukea ja opastusta niiden käyttöön on tarjolla riittävästi.

